

Jaarverslag 2012

		Pagina
Inleiding		5
Managementsamenvatting		6
Jaarverslag		
<i>Deel 1 Programmaplan</i>		10
Programma 1	Samenleving	12
Programma 2	Werk, Inkomen en Zorg	22
Programma 3	Veiligheid	30
Programma 4	Leefomgeving	36
Programma 5	Ontwikkeling	44
Programma 6	Dienstverlening	52
	Algemene dekkingsmiddelen	58
<u>Financieel overzicht</u>	Overzicht baten en lasten	60
<i>Deel 2 Paragrafen</i>		62
A Lokale heffingen		64
B Weerstandsvermogen		66
C Onderhoud kapitaalgoederen		68
D Financiering		72
E Bedrijfsvoering		76
F Verbonden partijen		78
G Grondbeleid		84
Jaarrekening		88
Balans per 31 december 2012		90
Programmarekening over het begrotingsjaar		92
Toelichtingen:		
- grondslagen financiële verslaglegging		94
- toelichting op de balans		97
- toelichting op de programmarekening		113
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen		121

INLEIDING

Het derde jaar van deze bestuursperiode werd sterk bepaald door de recessie, die bepaald niet ongemerkt aan Achtkarspelen voorbij gaat. Een belangrijke graadmeter daarvoor zijn de sociale uitkeringen, die de laatste maanden van 2012 een stijgende tendens vertoonden.

Dankzij de gezamenlijke inzet van raad, college en ambtelijk apparaat hebben we het nodige kunnen realiseren. De ambtelijke samenwerking met Tytsjerksteradiel heeft verder vorm gekregen. 2012 was het eerste jaar dat de gezamenlijke dienst Werk en Inkomen De Wâlden heeft gefunctioneerd. Het is vooral een opbouwjaar geweest, waarin medewerkers nog de cliënten uit eigen gemeente bedienden. De werkprocessen zijn in de loop van het jaar steeds beter afgestemd en geïntegreerd. Geen gemakkelijk proces, temeer omdat tegelijkertijd de ontvlechting van de samenwerking met de gemeente Kollumerland c.a. plaatsvond. Ook zijn er besluiten genomen over de nadere uitwerking van de ambtelijke samenwerking in de toekomst en is er doorgewerkt aan de invulling van het gezamenlijk KCC.

Op basis van de 'Dwaande' gedachte, heeft Achtkarspelen vorm en inhoud weten te geven aan de Sociaal Maatschappelijke Agenda. Het ANNO project, waaraan Achtkarspelen samen met andere Noordoost Friese gemeenten en de provincie vorm heeft gegeven, draagt er toe bij dat de regio op de langere termijn structureel kan investeren in werkgelegenheid. Ook het Innovatiehuis is tot stand gekomen in 2012.

De WSW heeft opnieuw veel financiële steun en ambtelijke en bestuurlijke inzet gevergd. Daarbij werden we niet geholpen met de kabinetscrisis, waardoor een voorziene herstructureringsbijdrage voor Caparis niet is doorgegaan. De Kabinetscrisis heeft ook invloed gehad op de voortgang van de andere twee grote decentralisaties: Jeugdzorg en AWBZ. Er is gestaag doorgewerkt aan de voorbereidingen, maar de landelijke duidelijkheid is tot nu toe uitgebleven.

De gemeente kan 2012 in zwarte cijfers schrijven. De jaarrekening heeft een positief saldo van € 2.441.601. Het overschot wordt vooral bepaald door enkele incidentele meevallers. De afrekening van de rondweg Buitenpost is meegenomen in deze jaarrekening en draagt € 855.000 bij aan het positieve resultaat. Het saldo van de begroting draagt € 843.000 bij. In december werd duidelijk dat de algemene uitkering, een voordeel opleverde van € 625.000.

Het financieel beleid dat is ingezet, draagt er toe bij dat de negatieve spiraal van de afgelopen jaren langzaam maar zeker wordt omgebogen. De ontwikkeling van de reservepositie laat dit zien. Waar we het vorige jaar nog moesten afboeken op bouwgronden, draagt het grondbedrijf nu fors bij aan het positieve resultaat. Een gegeven waar veel andere gemeenten met enige afgunst naar zullen kijken.

We zijn er echter nog lang niet. Achtkarspelen heeft de afgelopen jaren de reserves flink aangesproken om zo de broodnodige investeringen te kunnen doen. Het blijft de komende jaren dan ook nodig ons huishoudboekje structureel te hervormen.

In het vorige jaarverslag hebben we gesteld een basis te willen leggen voor een sociaal bewegen, maar ook financieel robuust Achtkarspelen. We zijn onderweg, maar zullen daar het komend jaar weer verder aan werken.

Het college van burgemeester en wethouders

MANAGEMENTSAMENVATTING

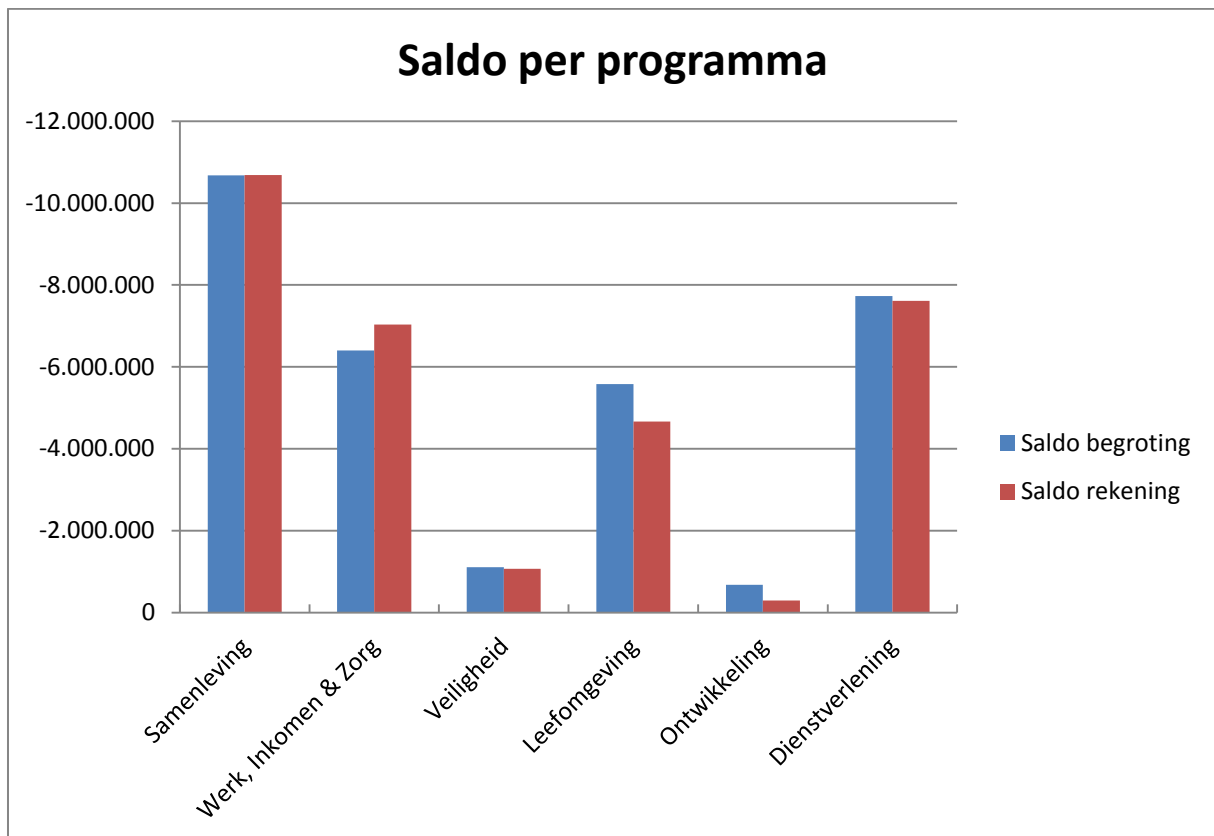
Het jaarverslag en de jaarrekening hebben onder andere als doel de lezer een zo goed mogelijk beeld te verschaffen van de prestaties van de gemeente in het betreffende verslagjaar en de financiële positie van de gemeente. Juist dit laatste kan voor iemand die minder goed thuis is in de gemeentefinanciën lastig zijn. Om deze reden presenteert het college voor het tweede jaar op rij enkele belangrijke financiële cijfers op grafische wijze.

Deze weergaven hebben betrekking op twee soorten gegevens, namelijk de baten en lasten over 2012 en de ontwikkeling van een aantal financiële grootheden over de afgelopen vijf jaar.

Baten en lasten 2012

Begroting- en rekeningsaldo per programma

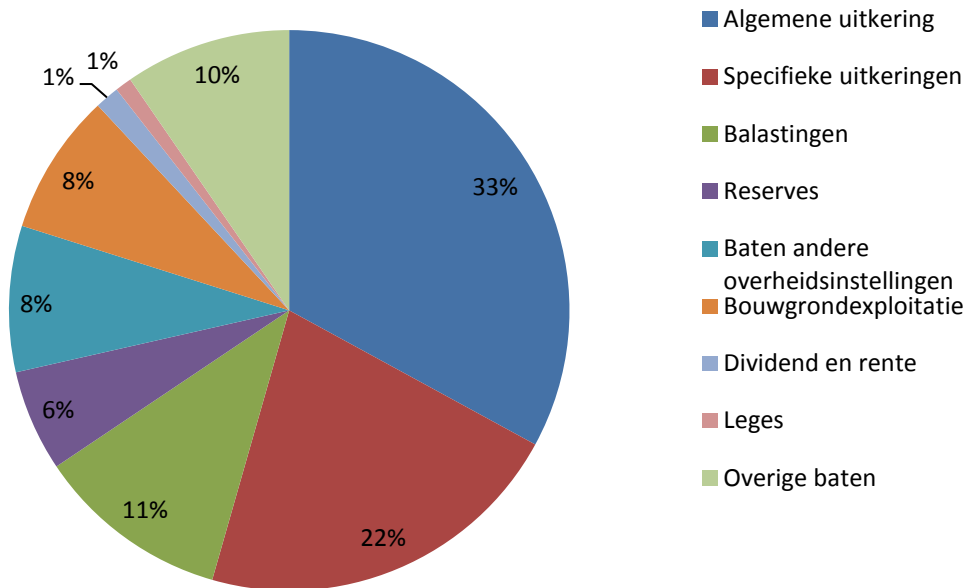
Onderstaande grafiek toont het saldo van baten en lasten van de verschillende programma's voor zowel de begroting als de rekening. Uit deze grafiek blijkt dat de verschillen tussen begroting en rekening tamelijk klein zijn.

Inkomsten ingedeeld naar bron van herkomst

In de volgende grafiek zijn de gemeentelijke inkomsten over 2012, € 84.263.000, ingedeeld naar de bron van herkomst. De belangrijkste inkomstenstroom is afkomstig van de centrale rijksoverheid in de vorm van de algemene uitkering en de specifieke uitkeringen, zoals bijvoorbeeld de rijksbijdragen voor sociale uitkeringen. Ook de gemeentelijke belastingen, inclusief heffingen voor riool en afval, zijn een belangrijke bron van inkomsten.

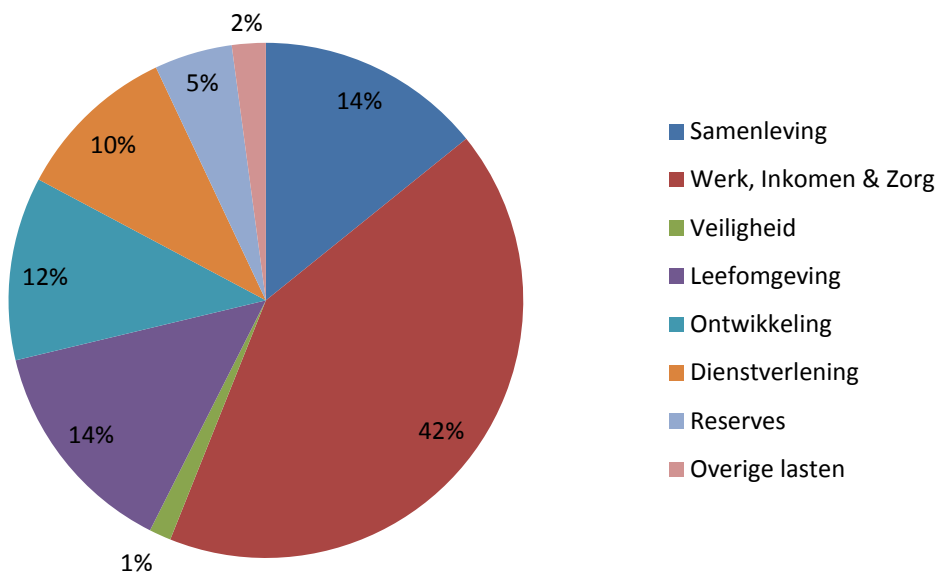
Inkomstenbronnen

Lasten per programma

De totale lasten over 2012 bedroegen € 81.821.000. De grafiek hieronder geeft aan welk aandeel elk programma in dat totaal heeft. Met name in het programma Werk, Inkomen & Zorg gaat naar verhouding veel geld om. Daarbij moet wel de opmerking worden gemaakt dat in dit programma ook de cijfers van de gemeente Kollumerland c.a. kostenneutraal zijn opgenomen.

Lasten per programma

Verloop financiële grootheden afgelopen vijf jaar

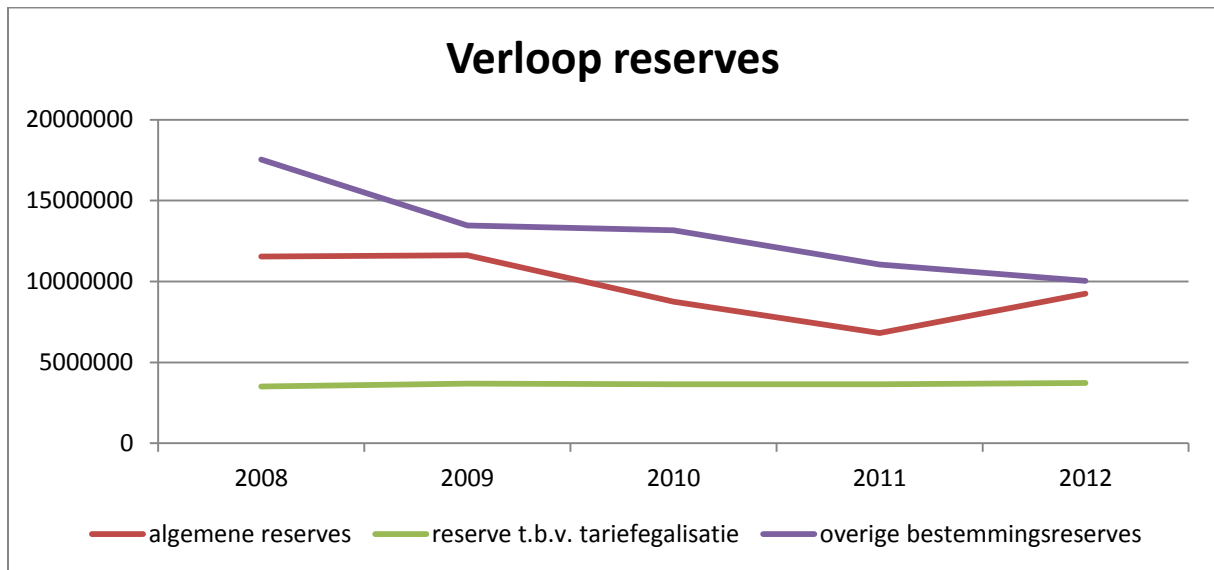
Ontwikkeling reservepositie

Onderstaande grafiek geeft het verloop weer van de omvang van de reserves over de periode 2008-2012.

Deze reserves zijn in te delen in:

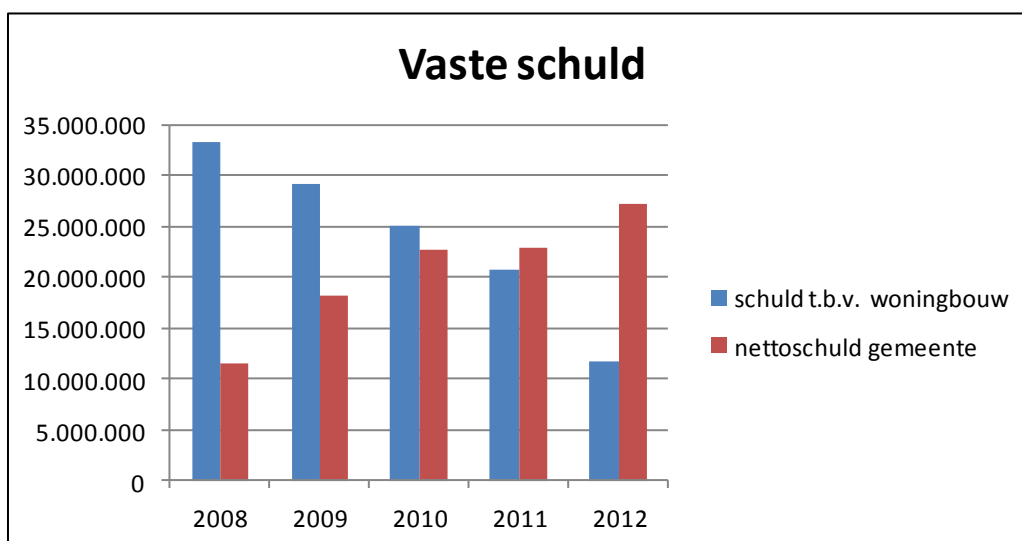
- algemene reserves, die vrij besteedbaar zijn;
- bestemmingsreserves voor de egalisering van de tarieven voor de riolering- en afvalheffingen, en;
- overige bestemmingsreserves.

De omvang van de reserves is een indicator voor de financiële speelruimte die de gemeente heeft.

Schuldpositie van de gemeente

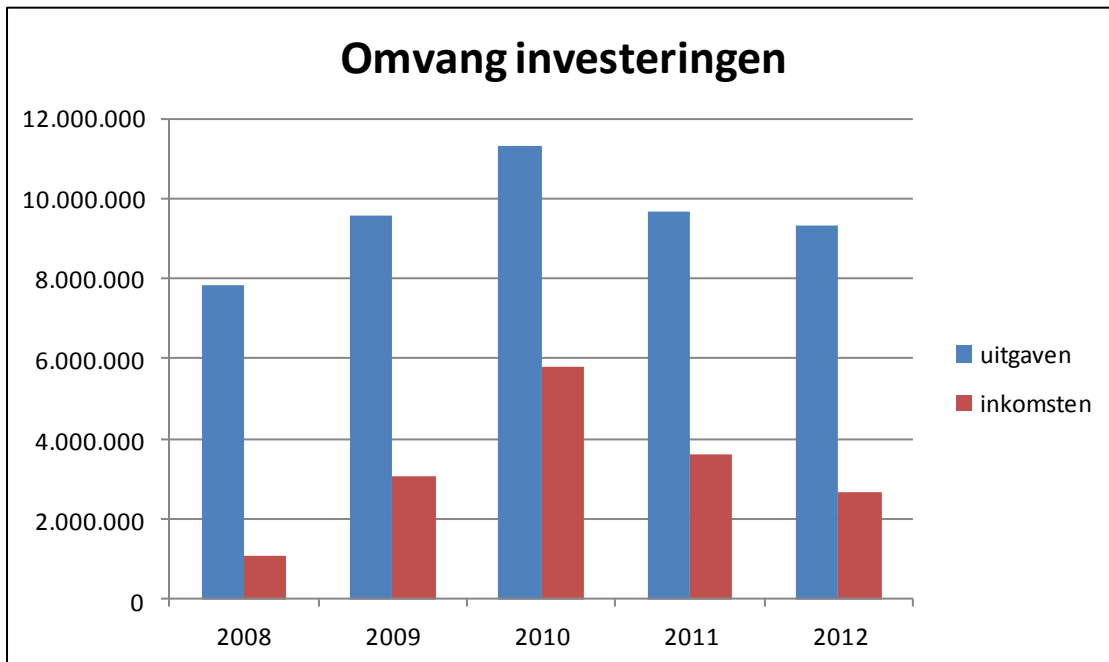
De grootte van de vaste schuld is een indicator voor de rentelasten in begroting en rekening. Immers hoe groter de schuld, des te meer rente er betaald moet worden. Uiteraard speelt ook het rentepercentage van de verschillende leningen daarbij een rol.

Over de schuld ten behoeve van de woningbouw betaalt de gemeente ook rente; deze ontvangen we echter weer terug van de betreffende woningbouwvereniging. Daarom is vooral de ontwikkeling van de netto schuld van de gemeente van belang. Deze is de laatste jaren toegenomen door het structurele tekort op de lopende rekening.

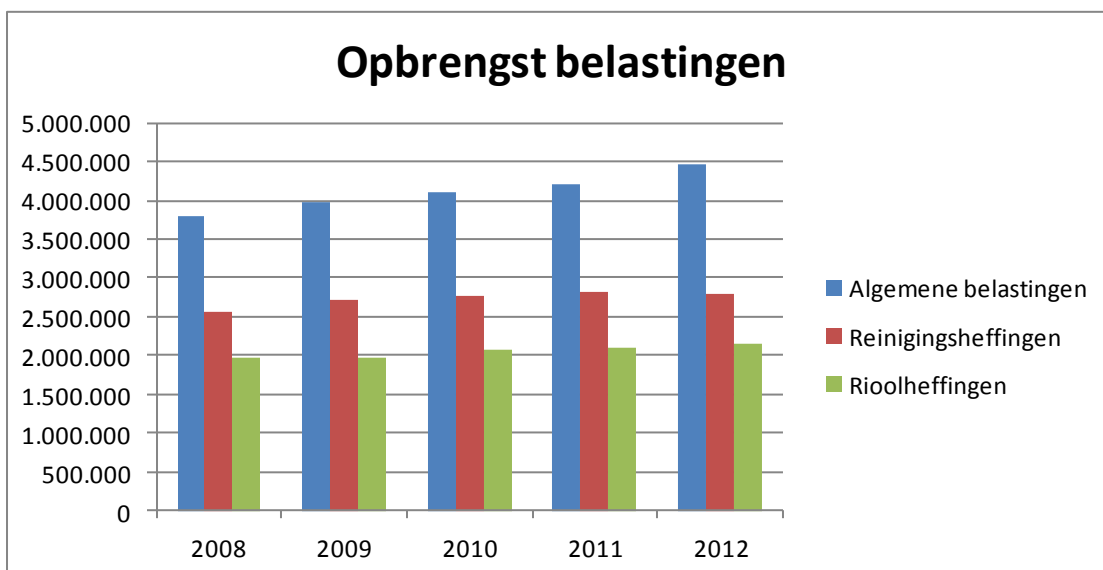
Ontwikkeling investeringsvolume

Investerings zijn nodig om voorzieningen tot stand te brengen of te behouden. Uiteraard kost dit het nodige geld. Soms dragen ook derden bij aan een investering of is er sprake van een bijdrage uit een reserve. Onderstaand grafiek geeft de uitgaven- en inkomstenstroom weer die samen hangt met investeringen over de afgelopen vijf jaar.

Belastinginkomsten

De gemeente heft algemene belastingen, waarvan de onroerende zaak belasting de belangrijkste is. De ontwikkeling van de grootte van deze inkomstenstroom over de afgelopen vijf jaar is als volgt:

JAARVERSLAG

DEEL 1 – PROGRAMMAPLAN

Programma 1 - Samenleving

Inleiding

Binnen programma 1 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Leefbaar: In Achtkarspelen wonen mensen in een voor hen prettige en veilige leefomgeving. De informele relaties zijn krachtig, de algemene basisvoorzieningen zijn aanwezig en het zelforganiserend vermogen hoog.
2. Ondersteuning: In Achtkarspelen blijven mensen participeren in de lokale samenleving doordat zij ondersteund worden op het gebied van werk, inkomen, opvoeding, inburgering en sociale problematiek.
3. Zorg: In Achtkarspelen kunnen mensen rekenen op zorg als meedoen in de samenleving niet vanzelf gaat.

In 2012 is de basis gelegd voor de sociaal maatschappelijke agenda.

Er wordt steeds meer gewerkt vanuit maatschappelijk gestuurde vragen, en het gedachtegoed dat de verantwoordelijkheid daadwerkelijk meer bij de burger ligt.

De komende jaren staan een aantal grote veranderingen op stapel op het gebied van AWBZ, Jeugdzorg en Participatie. Dit jaar zijn de eerste voorbereidingen getroffen.

De drie transities vallen onder de paraplu van de sociaal maatschappelijke agenda om zo voor de toekomst eenvoudiger de verbindingen en verwevingen tussen de verschillende beleidsvelden te kunnen maken.

Maatschappelijk effect 1

In Achtkarspelen wonen mensen in een voor hen prettige en veilige leefomgeving. De informele relaties zijn krachtig, de algemene basisvoorzieningen zijn aanwezig en het zelforganiserend vermogen hoog.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Onderwijsbeleid Stimuleren van kwaliteitsverbetering en innovatie in het onderwijs	Ja	Aantal Klasseglas scholen	22	22
		Aantal scholen in verbetertrajecten, o.a. Boppeslach	11	11
B. Meertaligheid Bevorderen meertaligheid in basisonderwijs	Ja	Oantal trijetalige skoallen	4	4
C. Huisvesting - Voorzien in een kwalitatieve, doelmatige huisvesting van het onderwijs passend bij de leerling-prognoses. - Realiseren van geclusterde voorzieningen	Ja	Aantal solitaire schoolgebouwen voor basisonderwijs	20	28
		Aantal geclusterde voorzieningen inclusief school	14	15
D. Peuterspeelzaalwerk - Alle peuters kwalitatief goed, en zo vroeg mogelijk, peuterspeelzaalwerk bieden - Toezien op en handhaven kwaliteit peuterspeelzalen (wet OKE)	Ja	% groepen met een 2 ^e beroepskracht	29%	55%
		Peuterspeelzaal bezoekende peuters vanaf 3 jaar	100%	100%
		Peuterspeelzaal bezoekende peuters vanaf 2,5 jaar	95%	91%
		% speelzalen, die aan alle wettelijke voorwaarden voldoen	95%	100%
E. Kinderopvang Toezien op en handhaven kwaliteit van geregistreerde kinderopvangcentra en voorziening gastouderopvang	Ja	%kinderopvangvoorzieningen, die aan alle wettelijke voorwaarden voldoen	100%	100%

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
F. Jongerenraad Jongeren betrekken bij: - (jeugd) zaken die hen aangaan. - besluiten gemeenteraad.	Nee	Aantal jongerenraadsleden	15	2
		Aantal (on)gevraagde adviezen	3	1
G. Jeugd- en Jongerenwerk - Stimuleren van activiteiten die bijdragen aan verbetering van leefsituatie en leefomgeving - Ondersteunen doelgroep jeugd (individueel en groep) bij de participatie in onze gemeenschap - Actief bijdragen aan activiteiten in en van de jeugdhonken		Totaal aantal vrijwilligers bij alle jeugdsoosactiviteiten		227
H. (digitaal) Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) voor ouders en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar en professionals. - Realiseren van een laagdrempelig informatie- en adviesaanbod voor alle vragen aangaande opgroeien en opvoeden. - In onderlinge samenhang uitvoeren van de 5 gemeentelijke functies van het jeugdbeleid (informatie en advies, signalering, lichte pedagogische hulp, toeleiding naar hulpaanbod, coördinatie van zorg). - Zorgen voor voldoende vraaggericht opgroei- en opvoedingsaanbod. - Zorgen voor een samenhangend aanbod prenatale voorlichting	Ja	Aantal informatie- en adviespunten	10	1
		Aantal gebruikers opgroei- en opvoedondersteuning	250	250
		Aantal bezoeken CJG	500	2.327
		Aantal bereikte aanstaande ouders	90	96
		Aantal professionals rond aanstaande ouders als gesprekspartner gemeente	7	7
I. Integrale aanpak ter versterking van de sociale leefomgeving	Ja	Aantal betrokkenen bij MMiD Twijzelerheide	25	25
		Aantal CtC activiteiten	4	4
J. Creëren van randvoorwaarden voor een breed cultureel aanbod om zowel actieve als passieve deelname aan cultuuruitingen te bevorderen.	Ja	Jeugdleden bibliotheek	> 4.000	4.783
		Volwassen leden bibliotheek	> 2.700	2.679
		Leerlingen muziekschool	> 550	936
		Jeugdleden amateurkunst	> 120	141
K. Handhaven van het aantal jeugdleden van sport- en culturele verenigingen.	Ja	Jeugdleden sportverenigingen	2.465	2.490

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

- Door de lokaal sterk verbeterde integrale samenwerking op het thema Arbeidsmarkt- Onderwijs zijn een aantal succesvolle acties uitgevoerd in 2012; o.a. het project Bouwen aan Ambitie 1 en 2. De contacten zijn goed en het enthousiasme groeit. Steeds meer scholen (basis, voortgezet en mbo) doen mee en leveren een actieve bijdrage. De samenwerking zorgt voor een nieuw elan op schoolniveau, bij de leerkracht, de ouders, en de leerling profiteert.
- In februari 2012 zijn de basisscholen in Twijzelerheide in het kader van het project ICT impuls Klasseglas aangesloten op glasvezel. Voor de verdere uitrol van de glasvezel wordt eind 2012 een businesscase opgesteld. Daarin is de haalbaarheid van het versneld 'verglazen' van basisscholen een belangrijk onderdeel. De scholen in Twijzelerheide zijn benoemd als 'voorhoedescholen' om de meerwaarde van een supersnelle breedbandverbinding te ontdekken en te benutten.
- De provinciale kwaliteitsimpuls Boppeslach loopt nog tot en met 2013. Voor de 11 deelnemende scholen is een afbouw ingezet.

- In 2012 zijn verkennende gesprekken gestart met vertegenwoordigers van de basisschoolbesturen over de mogelijkheden voor samenwerkingconcepten tussen christelijk en openbaar onderwijs. Mede gelet op de positieve reacties is er gezamenlijk voor gekozen Twijzel en Boelenslaan uit te lichten en een draagvlakonderzoek uit te voeren.
Helaas moest eind 2012 worden vastgesteld dat obs Lytse Wiman te Twijzel onder de absolute ondergrens is gedoken. Opheffing van de school per 1 augustus 2013 is onvermijdelijk.

Doel 1B

Vier basisscholen zijn in 2012 actief als trijetalige skoalle. De (autonome) scholen worden ook in 2012 gestimuleerd om meertalig onderwijs te omarmen en daarbinnen het Frysk een belangrijke plek te geven.

Doel 1C.

De bouw van de brede school in Gerkesklooster is nog niet gerealiseerd, vanwege een aantal gerechtelijke procedures.

Doel 1D.

Alle negen peuterspeelzalen hebben een VVE-groep waar conform wetgeving twee professionele leidsters opstaan. Daarmee komt het percentage groepen met een tweede beroepskracht op 55%. Er heeft een daling plaatsgevonden in het percentage peuters dat vanaf 2,5 jaar de speelzaal bezoekt. Hiervoor is geen duidelijke verklaring te geven (verhuizing, overstap van kinderopvang, financiële situatie ouders). Harkema heeft in 2012 een nieuwe peuterspeelzaal gekregen in de multifunctionele sporthal.

Alle peuterspeelzalen zijn door GGD Fryslân geïnspecteerd op de eisen die de wet aan de uitvoering en gebouwen stelt. In Harkema moeten nog enkele zaken, waaronder speeltoestellen, worden afgewikkeld. Dit is begin 2013 afgerond.

Alle speelzalen voldoen verder aan wet- en regelgeving en zijn geregistreerd in het LRKP. Het gemeentelijke beleid heeft duidelijk vruchten afgeworpen.

Doel 1E.

Door het ontbreken van een wettelijke grondslag voor de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang is met de GGD afgesproken de jaarlijkse inspecties kinderopvang op een laag pitje te zetten tot er een algemene maatregel van bestuur was vastgesteld. Daarmee schoof de planning van deze inspecties op naar de tweede helft van het jaar. Een grote inhaalslag maakte dat alle inspecties wel in 2012 zijn gehouden, maar dat de rapportages hierover pas in 2013 zullen binnen komen. Wat de aanwijzing voor een BSO inzake ontbreken oudercommissie heeft opgeleverd is nog niet bekend.

De handhavingactie richting het Gastouderbureau resulteerde in een positieve uitkomst. De gemeente heeft, na aanpassing verordening en updaten werkprocessen, van de inspectie van Onderwijs een A status voor toezicht en handhaving gekregen. De gemeente leeft haar wettelijke taken inzake kinderopvang dus na.

Doel 1F.

In de eerste helft van 2012 zijn regelmatig bijeenkomsten van de Jongerenraad geweest. Helaas is het aantal jongerenraadsleden dit jaar afgenomen in vergelijking met 2011. Er is inmiddels goed contact met de scholen (Lauwerscollege en O.S.G. Singelland) over een actie om nieuwe leden te werven. Daarnaast heeft eind 2012 de jaarlijkse wegwijs dag plaatsgevonden, een project met 48 leerlingen van de 4 scholen voor voortgezet onderwijs uit de gemeente om zo jongeren meer te betrekken bij de politiek.

Doel 1G

In 2012 is afscheid genomen van Timpaan, en zijn gesprekken gevoerd met het lokaal Sociaal Cultureel Werk en leefbaarheidswerk over de inzet van ondersteuning in volgende jaren. De agogische ondersteuning bij het jeugd/jongerenwerk richt zich nog sterker op het zelfstandig organiseren en uitvoeren van activiteiten door vrijwilligers waardoor de

ondersteuning steeds verder afgebouwd kan worden. Over de indicator aantal vrijwilligers bij jeugdsoosactiviteiten zijn geen gegevens beschikbaar.

Doel 1H.

Het CJG kantoor in Surhuisterveen is een laagdrempelig informatie- en netwerkpunt. Ook de consultatiebureaus zijn als zodanig te beschouwen, alleen dan voor een beperktere doelgroep. Met het onderwijs wordt besproken hoe zij betrokken kunnen worden bij de advies- en informatiefunctie van het CJG. Op www.cjgachtkarspelen.nl zijn weer meer bezoekers geweest, een deel bezoekt de site vaker (20%). De gerichte vraag- en adviesfunctie van de site wordt eigenlijk niet gebruikt. Het is nog niet gelukt om met jongeren uit de gemeente een lokale redactie te vormen voor hun eigen site www.ondertusseninachtcarspelen.nl. Dit vraagt komend jaar om extra inspanning. De tweede tipkrant Positief Opvoeden (4.500 exemplaren) is in de week van de opvoeding weer verspreid via de scholen en voorschoolse voorzieningen. In die week is ook weer een cyclus ouderbijeenkomsten Positief opvoeden gestart en een ouderavond rond pubers (Leuke pubers?!) georganiseerd.

Doel 1I.

In 2012 is geëvalueerd hoe het project Minsken Meitsje in Doarp in Twijzelerheide (MMiD) vordert. Conclusie: het project heeft nog steeds enthousiasme bij de deelnemers. Het project heeft een experimenteel karakter en moet worden gezien als leerproject. Aanbevelingen bij het project zijn gericht op het behoud van het enthousiasme, de insteek op activiteitsniveau en de inzet op verbeterpunten. Met inachtneming van al het voorgaande wordt voorjaar 2013 een doorstart van het project nader vorm en inhoud gegeven.

Relevant zijn de grote transities die op de gemeenten afkomen. Een gezamenlijk uitgangspunt is dat zorg en ondersteuning het beste dicht bij de mensen kan worden gegeven. Een gemeenschappelijk kenmerk is bovendien dat de transformaties meer en meer een beroep doen op de aanwezige burgerkracht. Deze operaties grijpen in elkaar en vormen een omvangrijk en complex geheel. Gemeenten hebben de opdracht - en daarmee kansen - om efficiënt en effectief de regie te nemen. Tegelijkertijd is van cruciaal belang de ontwikkeling van lokale steun, de intrinsiek gemotiveerde kracht van onderop. Het project MMiD kan mogelijk een proeftuin bieden waarin de genoemde ontwikkelingen en de opmaak van de lokale Sociale en Maatschappelijk Agenda Achtkarspelen kunnen opgroeien.

Doel 1J

- In 2012 is de Regiovisie bibliotheken Noordoost Fryslân vastgesteld. De Regiovisie is een kaderstellende notitie met een toekomstvisie op het bibliotheekwerk in Noordoost Fryslân.
- De muziekschool richt zich steeds meer op het verzorgen van muziekonderwijs in de basisscholen. Met Algemene Muzikale Vorming (AMV) en verschillende projecten, zoals koperprojecten, bereikt de muziekschool veel kinderen.
- In april 2012 is de nieuwe Wâlddichter Achtkarspelen aangesteld, Ate Grypstra uit Buitenpost. Inmiddels heeft de dorpsdichter meerdere gedichten geschreven en voorgedragen, onder andere ter gelegenheid van de officiële opening van het seizoen van De Kruidhof, de presentatie van het boek 'Achtkarspelen rond de tweesprong van Lauwers en Oude Ried' en de installatie van de nieuwe burgemeester.
- In samenwerking met de gemeente Tytsjerksteradiel is een nieuwe cursus Frysk voor redacties van dorpskrantjes en verenigingen plaatselijk belang gestart.
- In maart 2012 zijn voor de tweede keer de cultuurprijzen uitgereikt. Stichting Keunstkrite Twizel was winnaar van de 'Kultuerpriis Achtkarspelen 2012' en schrijfster Iris van der Zaag uit Stroobos was winnaar van de 'Oanmoedigingspriis jong talint Achtkarspelen 2012'.
- Met het 12 stekjesproject zijn twaalf bijzondere ontmoetingsplekjes in Noordoost Fryslân gecreëerd. In onze gemeente staan kunstzinnig vormgegeven bankjes aan de Skeanwei bij Harkema en bij Bootsma's dobbe bij Twijzel.

- Met het unieke ansichtkaartenmapje 'Achtkarspelen op 'e kaart' is de kunst in de openbare ruimte en het cultureel erfgoed in onze gemeente toegankelijk gemaakt.

Maatschappelijk effect 2

In Achtkarspelen blijven mensen participeren in de lokale samenleving doordat zij ondersteund worden op het gebied van werk, inkomen, opvoeding, inburgering en sociale problematiek.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Leerplicht/RMC – Verminderen van voortijdig schoolverlaten met 5% per jaar – Arbeidsmarktgerichte alternatieven bieden voor uitvallers	Ja	Aantal leerlingen voor wie een leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld	135	181
		Aantal voortijdig schoolverlaters	81	83
		Aantal 18-23 jarigen in de bijstand	35	34
B. Leerling-vervoer Voor geïndiceerde leerlingen op efficiënte wijze in de fysieke bereikbaarheid van het (speciaal) onderwijs voorzien.	Ja	Aantal leerlingen met vervoersvoorziening	260	264
C. Voorschoolse educatie Verbeterde startpositie in groep 1 van de basisschool bij de doelgroeppeuters	Ja	Aantal doelgroeppeuters	44	61
D. Volwasseneneducatie (VE) Handhaven kwalitatief volwaardig aanbod VE, waarbij primair de aandacht uitgaat naar achterstandsgroepen en waarmee flexibel op de individuele vraag kan worden ingespeeld.	Nee	Aantal VE-trajecten (excl. laaggeletterdheid en inburgering)	142	35
		Aantal trajecten laaggeletterdheid	35	44
E. Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) voor ouders en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar en professionals. - In onderlinge samenhang uitvoeren van de 5 gemeentelijke functies van het jeugdbeleid (informatie en advies, signalering, lichte pedagogische hulp, toeleiding naar hulpaanbod, coördinatie van zorg). - Effectief organiseren van actoren in het hulpverleningstraject (1 kind/gezin - 1 plan). - Omvattend netwerk van signaalgevers - Snelle signalering van problemen door melding Verwijsindex ViF ZiZeO - Zorgen voor een samenhangend aanbod prenatale voorlichting	Ja	Aantal matches Verwijsindex	0	85
		Aantal ingebrachte casussen kernteam	40	83
		Aantal professionals rond aanstaande ouders als gesprekspartner gemeente	7	7
F. Stimuleren gezond gedrag voor alle doelgroepen in de samenleving	Ja	Jeugdleden sportverenigingen	2.465	2490
		Groepen 'Bewegen voor ouderen'	26	24
		Aantal scholen schoolsportdag	22	22
		Aantal scholen met school-specifiek gezondheidsbeleid	8	10

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Met de gemeenten van de RMC regio De Friese Wouden wordt gewerkt aan de regionalisatie om te komen tot een sluitende aanpak voor de doelgroep. Het in kaart brengen van de routes die de jongeren doorlopen op het gebied van leren, werken en zorg moet leiden tot betere samenwerking en betere resultaten, dus minder uitval en meer uitstroom met minimaal een startkwalificatie. Bovengemeentelijke samenwerking wordt gezocht voor gemeenteoverstijgende vraagstukken.

Doel 2B.

Het aantal leerlingen dat is aangewezen op leerlingenvervoer is gestegen. Met de schoolbesturen en hun samenwerkingsverbanden wordt de operatie Passend Onderwijs afgestemd. Het leerling-vervoer is een open-einde-regeling. Duidelijk is dat de kosten blijven stijgen, mede door de gestegen brandstofprijzen en indexeringen. In 2012 is onderzocht of besparingen mogelijk zijn. We zijn in overleg met de vervoerder (contractant) op zoek naar alternatieven, waaronder het werken met vrijwilligers. Het resultaat en de uitwerking hiervan wordt in 2013 verwacht.

Doel 2C.

Het aantal doelgroepeuters is sterk gestegen, vooral in Twijzelerheide en Surhuisterveen. Hiervoor is geen duidelijke reden aanwijsbaar. Mogelijk hangt het samen met de algemeen geconstateerde toename van sociaal emotionele problematiek, die ook steeds meer zichtbaar is bij peuters. De inspectie van onderwijs heeft een bestandsopname van de voor- en vroegschoolse educatie gehouden. De negen voorscholen (VVE-groepen) scoren over het algemeen goed. Voor de doorgaande lijn met het onderwijs zijn nog zaken voor verbetering vatbaar.

Doel 2D.

De realisatie van het nagestreefde aantal VE-trajecten is ver achter gebleven. Het aantal trajecten voor laaggeletterdheid is daarentegen ruimschoots gehaald. In deze doelen was nog geen rekening gehouden met de ingrijpende stelselwijzigingen en forse kortingen op de rijksbudgetten. Met de doorwerking van deze wijzigingen is de indicator 142 niet reëel gebleken.

Doel 2E.

- Zowel lokaal als provinciaal sluiten steeds meer partijen zich aan bij de Verwijsindex. Dit heeft een toename in het aantal meldingen (242) tot gevolg en een stijging in het aantal matches. Ook het aantal ingebrachte casussen in het kernteam is gestegen. Het bespreken van kind/gezinnen waar je zelf niet mee verder kan, in een team van professionals wordt steeds meer een makkelijker te zetten stap. Door het aanschaffen van een proces volgsysteem – ook in gebruik bij het Sociaal team Achtkarspelen - worden de werkzaamheden van het kernteam en de coördinatie daarvan gefaciliteerd.
- In 2012 is tegemoet gekomen aan de voorlichtingswensen van zwangeren. Uitgevoerde activiteiten: een informatieve zwanger-app, een borstvoedingscursus- en campagne, een zwangerschapscursus.
- De borstvoedingscampagne is 30 november gestart in het gemeentehuis en heeft als doel dat meer moeders langer borstvoeding geven. De campagne loopt door tot eind 2013.

Doel 2F.

- In bijna alle dorpen zijn de 'meer bewegen voor ouderengroepen' actief. Toch zien we daar een kleine daling in aantal. De sport en beweeg behoefte van deze doelgroep wijzigt ook enigszins. Vandaar dat een aanbod is ontwikkeld voor de sportkennis-making "Kom in beweging". Een samenwerking met van 5 gemeenten in Noordoost Fryslân. De daadwerkelijke uitvoering start in 2013.

- In 2012 is het door het Rijk gesubsidieerde NASB-project Achtkarspelen Fit! gestart met als hoofddoel: een gezondere levensstijl realiseren door meer bewegen en gezonder eten. Een groep professionals en burgers heeft een analyse uitgevoerd naar de lokale gezondheidssituatie, het lokale draagvlak en andere invloedrijke factoren. Resultaat is een keuze voor de projectdorpen: Harkema, Twijzelerheide en Gerkesklooster-Stroobos. Door de inwoners zijn vervolgens lokale vraagstukken benoemd: wat wil men zelf doen om in het dorp om gezonder te kunnen leven en wat is daarvoor nodig? Deze aanpak sluit aan bij werkwijze van de sociale agenda. In 2013 worden op dorpsniveau activiteiten uitgevoerd.
- In aansluiting bij de projectdoelen is op de basisscholen in Twijzelerheide het programma Gezonde School Fryslân (GSF) geïmplementeerd. Hiermee komen we op een totaal van 10 scholen. Op basis van een schoolspecifieke analyse worden bewuste beleidskeuzes gemaakt om de gezondheid, veiligheid en welbevinden van leerlingen en leerkrachten te bevorderen. Peuterspeelzalen in het dorp worden gestimuleerd aan te haken voor een dorpsgerichte aanpak. Het doel is om de komende jaren ook in de andere twee projectdorpen het programma GSF te implementeren. Naast deze 3 dorpen is GSF eerder al geïmplementeerd op alle VO-scholen en in Boelenslaan, Kootstertille en Twijzelerheide.

Maatschappelijk effect 3

In Achtkarspelen kunnen mensen rekenen op zorg, als meedoen in de samenleving niet vanzelf gaat.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde Doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Vermindering aantal meldingen en doorverwijzingen naar de Jeugdzorg	Ja	Aantal meldingen AMK	95	95

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

De brede samenstelling van het lokale kernteam CJG (CJG, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk, welzijnswerk, leerplicht, politie en jeugdzorg) draagt bij tot een effectieve aanpak in het opvoedingsondersteuning- en hulpverleningstraject.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Verschil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	11.566	11.619	-53
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	888	934	47
Saldo baten en lasten voor bestemming	-10.678	-10.685	-6
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	28	30	2
Saldo baten en lasten na bestemming	-10.650	-10.654	-4
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Educatie en Jeugdbeleid			181
2. Zorg, Welzijn en Gezondheid			-15
3. Sport en Cultuur			-85
4. De Kruidhof			-55
5. Uitvoeringskosten samenleving			-79
			0
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
6. Educatie en Jeugdbeleid			57
7. Zorg, Welzijn en Gezondheid			18
8. Sport en Cultuur			-93
9. De Kruidhof			14
10. Uitvoeringskosten samenleving			51
Saldo verschillen voor bestemming			-6
Verschillenanalyse baten (reservemutaties):			
11. Zorg, Welzijn en Gezondheid			2
Saldo verschillen na bestemming			-4

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
1.   De onderschrijding kan verklaard worden door: Een plus op Jeugdbeleid (51.100) veroorzaakt door: <u>1.</u> Een onderschrijding op het CJG van 49.200 door meevallende automatiseringskosten – kosten deels al genomen in 2011, minder uitvoeringskosten door m.n. geen vraag naar bepaalde "dure" vormen van opvoedingsondersteuning, minder kosten in verband met transitie Jeugdzorg en een tegenvaller door hogere personele kosten (m.n. WW-kosten voormalig personeel), <u>2.</u> Een incidenteel lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio Fryslân naar aanleiding van een bijstelling van hun financiële positie (28.000), en 3. incidentele meerkosten voor de inrichting van de consultatiebureaus (-27.000). Een "meevaller" op Onderwijsachterstandenbeleid (205.200), die zonder bedragen te noemen al was aangekondigd in de 2^e berap 2012. De meevaller bestaat voor driekwart uit niet bestede middelen Voor- en Vroegschoolse Educatie (151.000), . De redenen voor deze onderschrijding zijn veelomvattend, maar te ondervangen door de termen vrijval, uitstel en voordelige eindafrekening. Een andere meevaller is de onderschrijding op Netwerken (38.000), vooral ontstaan door in 2011 al bepaalde kosten te nemen, uitgaven ten laste van het LEA-budget te brengen en koppelsubsidies van de Provincie Fryslân en Europa, waardoor declaraties vrijwel achterwege bleven. Een tegenvaller op Deeltaken onderwijs (-29.000) m.n. veroorzaakt door meerkosten leerling-vervoer (89.000) door een hoger aantal leerlingen, hogere contractkosten door o.a. gestegen brandstofkosten en een andere betaalstructuur.
2.   De overschrijding kan m.n. verklaard worden door: Het afboeken van de restant boekwaarde van een krediet voor het ECH Harkema (-87.000), dit conform financiële voorschriften. Een kleine meevaller op de uitgaven voor Vrijwilligerswerk,ouderenwerk en mantelzorg , doordat het aantal subsidieaanvragen lager was dan verwacht (5.700). Het niet volledig benutten van het budget "opvang gevolgen schrappen grondslag psychosociale problematiek", omdat de noodzaak daartoe niet aanwezig was (25.000). Er zijn minder SCW subsidies uitbetaald dan begroot, dit is vooral te verklaren doordat het aantal activiteitenkosten

dat door de instelling in rekening is gebracht lager is dan verwacht (11.800).   • Een incidenteel lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio Fryslân voor de kosten OGZ naar aanleiding van een bijstelling van hun financiële positie (27.600).
3. De overschrijding wordt m.n. veroorzaakt door: • Een meevaller op het onderdeel Cultuur (37.700) door: 1. Minder uitgaven voor ontwikkelingskosten door het incidenteel ontbreken van de noodzaak daarvoor, 2. de afrekening het project HIP valt voordeliger uit dan verwacht, en 3. Minder uitgaven voor het Frysk. • Een tegenvaller op het onderdeel Buitensport (-56.000), die vrijwel geheel te wijten is aan een overschrijding op onderhoudskosten sportvelden. Het tekort is m.n. ontstaan door een verschuiving in het betaalaritme aan Caparis. • Een tegenvaller op het onderdeel Binnensport (-66.300) door m.n. niet begrote onderzoekskosten naar de toekomst van zwembad De Kûpe (-17.600) en een tegenvaller bij de kosten voor sporthallen, m.n. veroorzaakt door incidenteel hogere personele kosten en nutskosten (58.000).
4. De tegenvaller kan m.n. worden verklaard uit: • De niet begrote WW-kosten van de voormalige coördinator (-29.200). • Hogere onderhoud- en nutskosten c.a. (-10.800). • De niet begrote inkoopkosten winkel (-11.700), die vrijval 1 op 1 terugkomt als bate.
5. De overschrijding wordt m.n. veroorzaakt door een verschil overall op de loonkosten c.a. door nabetalingen, tijdelijke overbezetting en niet begrote kosten bovenformatief personeel.
6. De meevaller kan verklaard worden uit: • De vrijval van de niet begrote verplichting subsidie godsdienstonderwijs in verband met een akkoord over de afwikkeling daarvan (8.600). • Een hogere eigen bijdrage leerling-vervoer dan begroot (4.600). • Een hogere huurinkomst peuterspeelzalen dan begroot (3.800). • Een niet begrote terugbetaling door de Veiligheidsregio Fryslân naar aanleiding van een bijstelling van hun financiële positie (40.000).
7. De meevaller is opgebouwd uit twee onderdelen: • De niet begrote afrekening Ouderenwerk c.a. met De Friese Wouden over 2011 en 2012 (4.100). • De niet begrote terugbetaling door de Veiligheidsregio Fryslân naar aanleiding van een bijstelling van hun financiële positie (13.800).
8. De tegenvaller kan verklaard worden door: • Achterstanden bij het innen van huren en pachten (-103.300), waarvoor eind 2012 een inhaal- en verbeterslag is ingezet om dit in de toekomst te voorkomen. • Meevallers door de ontvangst van niet begrote bijdragen in energiekosten in verband met gezamenlijke huisvesting van Stichting Dorpshuis Surhuizum en Stichting Jeugdthunk Drogeham (9.200), en verder een bijdrage van verenigingen in onderhoudskosten verlichting sportvelden (9.700).
9. De meevaller is te danken aan meerinkomsten uit evenementen/sponsoring (6.400), een verhoogde omzet van de kwekerij (3.100) en de niet geraamde omzet van de winkel (11.850). De meevaller wordt getemperd door het niet halen van de raming van het aantal bezoekers; 7.500 minder dan verwacht. De regenachtige zomer en de achteraf te positieve verwachtingen van extra bezoekers door het IJstijdenmuseum, die helaas niet zijn gehaald, zijn hiervan de reden.
10. De bijdragen van de gemeenten Tytsjerksteradiel en Kollumerland c.a. voor de werkzaamheden die wij voor hun verrichten in het kader van combinatiefunctie Sport waren in 2012 nog niet begroot (42.000). Verder ontvingen we een bedrag retour van Tytsjerksteradiel dat resteerde van ons gezamenlijk sportproject, dat liep tot 2012 (8.600).

Programma 2 – Werk, Inkomen en Zorg

Inleiding

Binnen programma 2 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Meedoen is in Achtkarspelen heel gewoon en vanuit de Wwb verplicht, daarom is er voor iedere burger een baan of een activiteit beschikbaar en zal in de begeleiding worden ingezet op de meest kansrijken. Het niet nakomen van de arbeidsplicht, dan wel verplichte deelname aan een activiteit, zal afstemming van de uitkering tot gevolg hebben.
2. Een adequaat minimabeleid dat op basis van een individuele beoordeling gericht is op het bestrijden of voorkomen van sociale uitsluiting van mensen met een laag inkomen, met speciale aandacht voor de positie van kinderen binnen die gezinnen.
3. Een hoogwaardige handhaving die de rechtmatigheid van uitkeringen en verstrekkingen bewaakt en vooral is gericht op preventie.
4. Het verstrekken van individuele voorzieningen ten behoeve van het behoud van het zelfstandig functioneren van burgers of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Zoals al aangegeven bij programma 1 staan de komende jaren een aantal grote veranderingen op stapel op het gebied van de AWBZ, de Jeugdzorg en Participatie. Deze drie transitie vallen onder de paraplu van de sociaal maatschappelijke agenda om zo voor de toekomst de verbindingen en verwevingen tussen de verschillende beleidsvelden te kunnen maken.

In 2012 is veel aandacht is uitgegaan naar de nieuwe Wet Werken naar Vermogen. Door de kabinetcrisis is deze niet doorgedaan. Het nieuwe kabinet wil komen met een participatiewet.

Ook de bezuinigingen op de Wsw en de financiële situatie van Caparis hebben veel aandacht gevergd. De individuele voorzieningen in het kader van de Wmo kenden een intensief jaar. De werkzaamheden zijn overgebracht naar het KCC. De verwachting is wel, dat de dienstverlening nog beter kan worden dan die al is.

Er is in 2012 is zowel ingevlochten met Tytsjerksteradiel als ontvlochten met Kollumerland. Dit heeft veel tijd en energie gekost en is succesvol afgerond.

Maatschappelijk effect 1

Meedoen is in Achtkarspelen heel gewoon en vanuit de Wwb verplicht, daarom is er voor iedere burger een baan of een activiteit beschikbaar en zal in de begeleiding worden ingezet op de meest kansrijken. Het niet nakomen van de arbeidsplicht, dan wel verplichte deelname aan een activiteit, zal afstemming van de uitkering tot gevolg hebben.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Toeleiding naar werk van personen waarvan afstand tot arbeidsmarkt niet al te groot is.	Ja	Aantal uitgestroomde Wwb-ers	55	91
B. Wsw-geïndiceerden participeren op een zo regulier mogelijke manier op arbeidsmarkt	Ja	Aantal mensen, w.o. Wsw-ers, op de wachtlijst, met loondispensatie naar regulier werk leiden.	15	15
C. Stimuleren om lopende inburgeringstrajecten examenklaar te krijgen.	Nee	Aantal af te ronden inburgeringstrajecten	16	6

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

In 2012 is het streven om 55 personen naar de arbeidsmarkt te begeleiden meer dan gehaald. Gebleken is dat dit een voorzichtige streefwaarde was, gezien het feit dat de uiteindelijke waarde op 91 is komen te liggen. Daarnaast zijn 22 personen parttime aan het werk gegaan. Dit resulteerde niet altijd in het beëindigen van een uitkering, maar had wel een positief effect op het I-deel. Ondanks de voortdurende economische crisis kunnen we spreken van een goed resultaat, waarbij het sterk opgebouwde werkgeversnetwerk o.a. de basis is voor deze positieve uitstroomcijfers.

De Rijksmiddelen uit het participatiefonds zijn bijna gehalveerd in 2012. Het vereiste veel inzet om de lopende verplichtingen op een naar cliënten toe verantwoorde wijze te beëindigen of om te buigen. Zo werd in 2012 duidelijk dat de 28 trajecten van cliënten c.q. werknemers in dienst van Stichting Startbaan, een werkgelegenheidsproject, stopgezet zouden worden.

Doel 1B.

Eind 2011 is gestart met het project 'Loon naar Werken', een project samen met 5 aangrenzende gemeenten in samenwerking met Caparis NV. Vanuit onze gemeente zijn 15 personen, met een Sw-indicatie of andere uitkeringsgerechtigden met een structurele functionele beperking, voor dit project aangemeld.

Financiering van dit project is op basis van ESF-subsidies, met cofinanciering vanuit de gemeente. Doel van dit project is enerzijds kennis maken en ervaring opdoen met de personenkring en het instrumentarium die in de toekomst vanuit de Participatiewet onder onze inspanningsverplichting komen te vallen, en anderzijds de personen richting de arbeidsmarkt te begeleiden.

Doel 1C.

- Zes inburgeringstrajecten zijn succesvol afgesloten. 26 cliënten volgen momenteel nog een inburgeringstraject of als voortraject een analfabetiseringcursus. In de praktijk blijkt dat trajecten meer tijd vragen. 80% van de inburgeraars moet eerst een analfabetiseringstraject doorlopen alvorens zij kunnen starten met het inburgeringstraject. Elke cursist heeft zijn eigen snelheid en daar wordt bij aangesloten. Ondanks de inzet vanuit de cliënt en de gemeente is het aantal af te ronden inburgeringstrajecten voor 2012 uitgekomen op 6. Toch is dit niet een slecht resultaat te noemen. De verklaring hiervoor is de tijdsinvestering die de trajecten vragen.
- De taak Inburgering is per 2013 overgenomen door het DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). De lopende zaken worden door de gemeente afgerond. De verantwoordelijkheid voor de financiering van nieuwe inburgeringstrajecten ligt bij de inburgeraar, door middel van inzet van eigen middelen of het sociaal leenstelsel.

Maatschappelijk effect 2

Een adequaat minimabeleid, dat op basis van een individuele beoordeling gericht is op het bestrijden of voorkomen van sociale uitsluiting van mensen met een laag inkomen, met speciale aandacht voor de positie van kinderen binnen die gezinnen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Het op adequate wijze in noodzakelijke gevallen verstrekken van een voorziening in het kader van het minimabeleid (bijzondere bijstand of reductieregeling)	Nee	Aantal aanvragen dat daadwerkelijk via de <u>snelbalie is afgehandeld</u>	200	0
		Doorlooptijd aanvraag in dagen	7	18,6

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
		Aantal huishoudens dat beroep doet op bijzondere bijstand (incl. langdurigheid-toeslag) en nieuwe reductieregeling als % van doelgroep	70%	81%
B. Het geven van een speciale positie aan kinderen uit gezinnen met een laag inkomen door voor hen speciale regelingen in het leven te roepen.	Ja	Aantal aanvragen i.h.k.v. de reductieregeling die betrekking hebben op kinderen van 4 -18 jaar	35	34
		Aantal aanvragen voor het startpakket schoolgaande kinderen	25	6
C. Het niet-gebruik van voorzieningen in het kader van het minimabeleid tegengaan.	Ja	Aantal jaarlijkse nieuwsbrieven met o.a. informatie over minimavoorzieningen	4	4
		Aantal publicaties per jaar op de infopagina krant	2	1
D. Aanbieden van doeltreffende schulddienstverlening (sdv).	Nee	Aantal nieuwe sdv-trajecten op jaarbasis	90	72
		Aantal succesvol opgestarte bemiddelingen	36	9
		Aantal toelatingen WSNP	38	37
		Gemiddelde wachttijd in weken voordat 1 ^e gesprek, waarin hulpvraag wordt vastgesteld plaatsvindt	4	1

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

- De doorlooptijd aanvragen van gemiddeld 7 dagen is niet gehaald, maar bleef steken op 18,6 dagen. Ondanks de moeilijke overgang naar een ander automatiseringssysteem en werkprocessen van Tytsjerksteradiel en een grote toestroom van aanvragen is het echter toch gelukt om een aanvaardbare score te bereiken. Deze ligt binnen de termijn van 56 kalenderdagen. De voorbereidingen voor de snelbalie zijn afgerond. Door de ontwikkelingen in het KCC en de samenwerking met Tytsjerksteradiel die een ander systeem gebruikt is de snelbalie in 2012 niet in gebruik gesteld. Zodra de basis voor een gezamenlijke ICT infrastructuur is gelegd, kan de snelbalie gestart worden. Onderzoek naar de pakketten is gereed.
- De grote toestroom aan aanvragen vertaalt zich in het hoge percentage uit de doelgroep (gegevens conform CBS) dat een beroep doet op bijzondere bijstand, inclusief langdurigheidtoeslag (975 aanvragen bij 1.200 huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum).

Doel 2B.

De Maatschappelijke Participatieregeling voldoet voor de 'verstrekkingen ten behoeve van kinderen van 4-18 jaar' aan de verwachtingen, maar blijft daarbij achter als het gaat om het 'startpakket schoolgaande kinderen (voor kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum, die voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaan)'. Aanvraagformulieren voor de regeling zijn zo ingekleed dat zij aanvragers op het spoor zetten van de mogelijkheden, waaronder het startpakket schoolgaande kinderen, dus kennelijk zijn er niet meer van dergelijke situaties geweest.

Doel 2C.

Uit de cijfers betreffende tot het bereiken van de doelgroep blijkt dat burgers goed op de hoogte zijn van hun mogelijkheden om gebruik te maken van minimavoorzieningen. Aangenomen mag worden dat de constante reeks van nieuwsbrieven hierin een positieve rol in heeft gespeeld. Ook is op de gemeentelijke infopagina veel aandacht besteed aan de nieuwe Maatschappelijke Participatieregeling.

Doel 2D.

- Op 1 juli 2013 werd de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening alsnog van kracht en is een gemeentelijk beleidsplan vastgesteld. Het is een nieuwe wet en er is nog veel onduidelijk, vooral over de reikwijdte van de Algemene wet bestuursrecht binnen dit domein. Dit jaar zijn nog geen bezwaarschriften ingediend.
- De mogelijkheid om saneringskredieten te kunnen verstrekken is gefaciliteerd. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met Kredietbank Nederland (KBNL). Eind 2012 zijn er stappen gezet voor het optimaliseren van het automatiseringssysteem. De verwachting is dat het systeem op 1 april 2013 operationeel is.
- Opvallend is een daling van het aantal zaken dat in het minnelijk traject wordt afgerond. Dit beeld is enigszins vertekend omdat eind 2012 een toename in de aanvragen was te zien en deze zaken kunnen in 2013 nog positief worden afgesloten. Maar we zien een verharding in de opstelling van schuldeisers. Steeds minder schuldeisers willen instemmen met een voorstel wanneer klanten een uitkering ontvangen. Samen met De Wâlden wordt gekeken of re-integratie mogelijkheden biedt om deze tendens te keren.

Maatschappelijk effect 3

Een hoogwaardige handhaving, die de rechtmatigheid van uitkeringen en verstrekkingen bewaakt en vooral is gericht op preventie.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Een goede informatievoorziening aan de burger nastreven	Ja	Aantal jaarlijkse nieuwsbrieven met o.a. informatie over verplichtingen	4	4
B. De poortwachterfunctie verbreden	Ja	Aantal intensieve digitale controles aan de poort	100	37
		Aantal huisbezoeken n.a.v. aanvragen	5	12
		Aantal niet ingestroomde aanvragen	10	8
C. Het doen van gerichte controles op basis van signaalsturing, risicoprofielen en themacontroles	Ja	Aantal controles die leiden tot intensieve controles door de fraudepreventieambtenaar	35	47
		Aantal intensieve controles die leiden tot een strafrechtelijk onderzoek	3	3
D. Het daadkrachtig sanctioneren en terugvorderen bij regelovertreding	J	Aantal afstemmingen door schending inlichtingenplicht	10	12
		Aantal terugvorderingen	45	65

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

In de nieuwsbrieven is veelvuldig aandacht geschonken aan vooral de inlichtingenplicht en de gevolgen van het zich niet houden daaraan.

Doel 3B.

Ondanks de grotere toestroom van aanvragen blijven we streng aan de poort. Eind 2012 is het vernieuwde werkproces Poortwachters van start gegaan. Dat vertaalt zich in een aantoonbaar aantal niet ingestroomde aanvragen van zeker 8. Daarnaast bestaan nog de niet geregistreerde en dus niet te benoemen gevallen dat het contact met een potentiële klant door het uitvoeren van een 'flits-onderzoek' beperkt blijft tot alleen een melding.

Ook blijken huisbezoeken in geëigende gevallen in toenemende mate een doeltreffend middel te zijn om de rechtmatigheid te controleren. Het aantal intensieve digitale controles aan de poort bleken minder vaak nodig te zijn dan gedacht.

Doel 3C.

De fraudepreventieambtenaar heeft in 47 gevallen een intensief controletraject ingezet, dat varieerde van een inzet van één dag tot inzet gedurende enkele maanden. In drie gevallen leidde het onderzoek tot een overdracht naar het opsporingstraject (strafrechtelijk traject).

Doel 3D.

Bij hoogwaardige handhaving hoort ook een daadkrachtig sanctionering- en terugvorderingbeleid. Voor het schenden van de inlichtingenplicht werd 12 maal een afstemming van de uitkering toegepast en werd 65 maal overgegaan tot terugvordering.

Maatschappelijk effect 4

Het verstrekken van individuele voorzieningen ten behoeve van het behoud van het zelfstandig functioneren van burgers of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Realiseren van een integraal werkend, klantgericht Wmo-loket	N.n.b.	Aantal en soort contacten van het Wmo-loket	575	285 (balie)
		Aantal huisbezoeken i.v.m. Wmo-aanvragen	150	138
B. Verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer	Ja	Verstreckte voorzieningen:		
		Wonen	110	45
		Vervoer	162	131
		Hulp bij Huishouden	461	398
		Rolstoel	130	102
Scootmobiel	24	26		
		Aantal gegronde bezwaarschriften t.o.v. totaal aantal ingediende bezwaarschriften	12%	6%

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A.

In 2012 zijn de Wmo processen geïmplementeerd in het KCC. Of dit heeft bijgedragen aan een efficiënte en doeltreffende Wmo dienstverlening kan nog niet worden beoordeeld. In 2013 wordt deze werkwijze geëvalueerd. Op basis van de bevindingen vindt een doorontwikkeling plaats, eventueel in verdere afstemming met Tytsjerksteradiel.

De streefwaarde 'aantal en soorten contacten van het Wmo-loket' is inclusief telefonie; deze telefoontjes worden niet meer handmatig bijgehouden. De bereikte waarde betreft alleen de klanten aan de balie van het KCC.

In november is de "gekantelde" werkwijze formeel vastgelegd in de Verordening en de Beleidsregels. We hebben een start gemaakt met het informeren van de burgers over de Kanteling. In afstemming met onze partners wordt in 2013 de gekantelde werkwijze verder ontwikkeld.

Doel 4B

- In 2012 is besloten om de uitstaande hulpmiddelenvloot te kopen. Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld. In oktober is het contract met de nieuwe hulpmiddelen-

leverancier afgesloten, daarom waren er geen mogelijkheden om in 2012 de beoogde scootmobielpool op te zetten. In 2013 gaan we hier samen met de nieuwe leverancier alsnog naar kijken.

- Er is een Europese aanbestedingsprocedure voor levering en onderhoud van trapliften afgerond. In oktober is een overeenkomst afgesloten met een trapliftenleverancier.
- Het aantal aanvragen in 2012 is minder dan voorgaande jaren. Misschien kan voorzichtig worden geconcludeerd dat dit het resultaat is van een gekantelde aanpak. We zien echter wel dat de kosten voor met name het collectief vervoer en de woningaanpassingen fors zijn gestegen.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Vershil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	30.668	34.247	-3.579
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	24.263	27.211	2.948
Saldo baten en lasten voor bestemming	-6.405	-7.036	-631
Toevoegingen aan reserves (lasten)	313	995	-682
Onttrekkingen aan reserves (baten)	127	1.296	1.169
Saldo baten en lasten na bestemming	-6.591	-6.735	-144
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Participatiebudget			-438
2. Inkomensvoorziening			-2.460
3. Minimabeleid			-101
4. Sociale werkvoorziening			-119
5. Wmo individueel			-288
6. Opvang asielzoekers			2
7. Uitvoeringskosten WIZ			-175
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
8. Participatiebudget			283
9. Inkomensvoorziening			2.114
10. Minimabeleid			169
11. Sociale werkvoorziening			151
12. Wmo individueel			126
13. Opvang asielzoekers			7
14. Uitvoeringskosten WIZ			98
Saldo verschillen voor bestemming			-631
Verschillenanalyse lasten (reservemutaties):			
15. Participatiebudget			-41

16. Inkomensvoorziening	-624
17. Minimabeleid	-8
18. Productgroep Opvang asielzoekers	-9
Verschillenanalyse baten (reservemutaties):	
19. Participatiebudget	-44
20. Inkomensvoorziening	1.066
21. Wmo individueel	147
Saldo verschillen na bestemming	-144

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
1. Een overschrijding die verklaard kan worden door: Een onderschrijding op het budget re-integratie Achtkarspelen (44.400) door een geslaagde afbouw van de Achtbaan en Detapay, en een stringenter budgetbeheer. Een overschrijding op het budget re-integratie Kollumerland (-46.000), die 1 op 1 wordt bekostigd door een nabetaling door Kollumerland. Een overschrijding op het budget inburgering Achtkarspelen (-97.500), door enerzijds een terugvordering door het agentschap SZW en anderzijds aan het feit dat we veel meer geld kwijt zijn aan trajecten c.a. dan begroot door m.n. het inhalen van een achterstand uit voorgaande jaren. Als gemeente zijn wij wettelijk verplicht aan rechthebbenden een inburgeringstraject aan te bieden. Een overschrijding op het budget inburgering Kollumerland (-44.200), die 1 op 1 wordt bekostigd door een nabetaling door Kollumerland. Een overschrijding op de loonkosten c.a. van de teams werk en inburgering (-291.500), door m.n. kosten voor bovenformatief personeel. Door het besluit van de gemeenteraad end 2011 was er begrotingsbasis geen dekking meer voor het team werk. Een deel van het personeel is in 2012 doorgestroomd. Voor dekking van de meerkosten wordt verwezen naar 8.
2. Een overschrijding die verklaard kan worden door: Het opnemen van een verplichting op verzoek van PWC. onze accountant, omdat zij de kans aanwezig achten dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid terugkomt op de door onze gemeente aangeleverde en door PWC geaccordeerde jaarcijfers BUIG 2010 (-1.200.000). Een overschrijding op het budget inkomensvoorziening Achtkarspelen (-945.000) door een stijging van het aantal uitkeringen, die meer dan volledig opgevangen kan worden door een hogere bate. Een overschrijding op het budget inkomensvoorziening Kollumerland (-316.000), die 1 op 1 wordt bekostigd door een hogere bate Kollumerland.
3. Een overschrijding die m.n. verklaard kan worden door: Een overschrijding op het budget loonkosten c.a. van het team SDV (-11.400), doordat bij de afrekening bleek dat Kollumerland een te hoog aandeel in de kosten heeft voorgeschoten en dat nu terugbetaald krijgt, Een overschrijding op het brede budget minimabeleid Kollumerland (-92.200), die wordt bekostigd door extra inkomsten en een nabetaling door Kollumerland omdat achteraf het voorschot te laag bleek te zijn. Een overschrijding op de uitvoeringskosten SDV (-40.900) door een onjuist begrote bezuinigingstelpost en extra kosten inhuur personeel voor opzet budgetbeheer. De overschrijding wordt meer dan volledig opgevangen door lagere cliëntkosten en hogere inkomsten. Een overschrijding op de kosten langdurigheidstoeslag (-30.900) door een op verkeerde gronden opgevoerde bezuiniging in de kadernota en het feit dat gedurende 2012 enkele forse bedragen zijn uitgekeerd, wat kan wijzen op aanvragen met terugwerkende kracht. Een overschrijding op de budgetten Lauwerspas en Participatieregeling (21.100) door de ontvlechting van de GR Lauwerspas (bijdrage in kosten vertrek personeelslid) en minder ontvangen aanvragen in het kader van de Participatieregeling (kinderen doen mee) – zie uitleg doel 2b. Een onderschrijding op bijzondere bijstand (42.400) door stringenter beleid en minder toekenningen – lager in aantal en omvang
4. De nabetaalde rijksbijdrage moe(s)t doorbetaald worden naar en verdeeld over de schappen waar Achtkarspelen Swers geplaatst heeft. Dit verklaart in belangrijke mate de overschrijding.
5. Een overschrijding die verklaard kan worden door: Een overschrijding op woonvoorzieningen (-166.400), dit vooral door een overschrijding op de kosten voor woning-aanpassing. In 2012 zijn minder aanpassingen gedaan, maar deze waren gemiddeld wel aanzienlijk duurder. Een overschrijding op huishoudelijke hulp (-85.300), m.n. te verklaren door een nabetaling over voorgaande jaren, een stijging van de zorgvraag en een stijging van de in rekening gebrachte uurlonen (index). Een overschrijding op vervoersvoorzieningen- en hulpmiddelen (-73.200), dit vooral doordat de vervoer tarieven

per kilometer in 2012 aanzienlijk hoger waren dan in 2011 door m.n. hogere brandstofprijzen.   • Een onderschrijding op het budget uitvoeringskosten (36.800), dit m.n. door een stringenter budgetbeheer en het feit dat we taken nu zelf oppakken in plaats van duurder inhuren.
7. Een overschrijding die m.n. verklaard kan worden door: • Een overschrijding op het budget uitvoeringskosten algemeen (-103.000), dit vooral doordat: 1. Kollumerland een deel van het betaalde voorschot terugkrijgt (-49.000), dit m.n. omdat ze voor de daadwerkelijke ontvlechting al een medewerker hebben overgenomen en zijn kosten daarna volledig voor eigen rekening namen, 2. Er kosten waren voor bovenformatief personeel (-21.400), 3. De niet begrote kosten in verband met het opstarten van de samenwerking met Tytsjerksteradiel (-65.000), 4. Een meer op de automatiseringskosten omdat door de gelijklopende ontvlechting en invlechting tijdelijk met dubbele systemen gewerkt moest worden (16.000), en 5. Het ontbreken van de noodzaak om het budget snelbalie in 2012 aan te spreken (30.000), doordat deels een investeringsbudget nog ruimte bood. • Het geplande aantal uren Sociale Recherche voor Achtkarspelen en Kollumerland (700) is in de praktijk voornamelijk door Kollumerland ingehuurd en Tytsjerksteradiel in 2011 gebruik heeft gemaakt van uren van Achtkarspelen en dit in 2012 heeft vergoed (52.200). • Een eigenlijk structurele en reguliere overschrijding op de kosten BZF in verband met uitvoering Bbz/Ioaz, doordat er simpelweg te weinig begroot is (-35.000).
8. Een meevaller die voor een groot deel verklaard kan worden uit de nog af te rekenen productkosten met Kollumerland (107.000) en de niet begrote bijdragen van Kollumerland en uit flankerend beleid ter gedeeltelijke dekking van de loonkosten van het team Werk bovenformatief (160.000).
9. Een onderschrijding die m.n. verklaard kan worden door de incidentele uitkering IAU (642.000), het feit dat meer uitkeringen in de praktijk ook leiden tot meer inhoudingen (1.100.000), en de boven de begroting uitstijgende rijksbijdrage Bbz (330.000).
10. Een onderschrijding die verklaard kan worden door de niet begrote c.q. verwachte rijksbijdrage schulddienstverlening (55.000), het nog met Kollumerland af te rekenen negatieve saldo op hun product minimabeleid (57.500), een terugstorting in het waarborgfonds (11.000), een hogere eigen bijdrage budgetbeheer dan begroot (10.400) en een hogere aflossing en terugvordering leenbijstand dan begroot (35.000).
11. Een hogere rijksbijdrage dan begroot door een late incidentele nabetalings (151.000).
12. De onderschrijding wordt m.n. veroorzaakt door hogere eigen bijdragen dan begroot (109.000) en terugvordering van Persoonsgebonden Budgetten (15.000).
13. Niet begrote bijdrage COA ter financiering huisvestingskosten asielzoekers.
14. De onderschrijding wordt m.n. veroorzaakt door een eenmalige bijdrage naar aanleiding van de ontvlechting met Kollumerland (64.000) en een eenmalige vrijval van de tussenrekeningen Inkomensvoorziening na afrekening van de jaren 2011 en 2012 (28.500).
15. Het weer in de hand krijgen van de uitgaven in verband met re-integratie heeft eerder dan verwacht geleid tot een positief rekeningssaldo. Het saldo wordt toegevoegd aan de reserve Re-integratie.
16. In eerste instantie, voordat de onder 2. genoemde verplichting in beeld kwam een meevaller. Deze meevaller is vooral te danken aan de incidentele uitkering IAU à 642.000. Los van dit incidentele bedrag werd eerder op basis van de berap een meevaller verwacht van 230.000, deze is in werkelijkheid iets lager uitgevallen. Het resultaat wordt toegevoegd aan de reserve Inkomensvoorziening.
17. In 2012 is minder uitgekeerd uit het waarborgfonds dan is terug ontvangen. Het positief saldo wordt gestort in de reserve Waarborgfonds.
18. Het resultaat van dit positief saldo op de productgroep Opvang asielzoekers wordt gestort in de reserve Inburgering.
19. De eerder verwachte onttrekking in verband met een negatief saldo op het Re-integratiebudget is ingehaald door de werkelijkheid. De begrote onttrekking vervalt.
20. Een onttrekking aan de reserve Inkomensvoorziening om de extra last door de onder 2. genoemde verplichting à 1,2 mln. grotendeels op te vangen. De omvang van de reserve is, na deze onttrekking en de onder 16. genoemde toevoeging, op 31 december 2012 NUL.
21. Het resultaat van een negatief saldo op de budgetten voor hulpmiddelen en uitvoeringskosten Wmo wordt in mindering gebracht op de reserve Wmo.

Programma 3 - Veiligheid

Inleiding

Voor het opstellen van programma 3 is gebruik gemaakt van de vijf veiligheidsvelden van de methode Kernbeleid Veiligheid.

1. Een veilige woon- en leefomgeving
De gemeente Achtkarspelen vindt het belangrijk dat de inwoners zich veilig voelen in de gemeente en in het bijzonder in de eigen woonomgeving. Hiervoor willen we de negatieve effecten van feitelijke aantastingen van de veiligheid, het bestaan van risico's en de gevoelens van onveiligheid beperken c.q. beheersbaar maken. Dit veld bundelt veiligheidsthema's die direct met de alledaagse kwaliteit van wonen en leven in buurten en wijken te maken hebben.
2. Bedrijvigheid en veiligheid
Een verantwoorde bedrijfsvoering van horecabedrijven en organisatie van evenementen kan een wezenlijke bijdrage leveren aan het versterken van de veiligheid in de gemeente Achtkarspelen.
3. Jeugd en Veiligheid
Veiligheid en jeugd hebben veel met elkaar te maken. Jeugdigen zijn zowel grote dadergroep als grote slachtoffergroep. De jeugd blijft dus een belangrijke doelgroep van al het beleid. Veelal beginnen problemen al binnen het gezin. Hiervoor worden sluitende afspraken gemaakt (zie programma 1) met partners om door middel van vroegtijdige signalering en snel passende hulp erger te voorkomen. Vanuit het programma Veiligheid moet er specifieke aandacht zijn en moeten maatregelen worden ontwikkeld voor die jongeren die uit het vangnet vallen, om hen terug te leiden naar de reguliere ketens van zorg en onderwijs.
4. Fysieke Veiligheid
Dit veld omvat de vormen van onveiligheid die samenhangen met gevaarlijke stoffen, verkeer, gebouwen en natuur. Thema's zijn verkeersveiligheid, externe veiligheid, brandveiligheid en (natuur)rampen en crises.
5. Integriteit en Veiligheid
Dit veld bundelt de bedreigingen rond radicalisering en terrorisme, georganiseerde criminaliteit en non integer bestuurlijk handelen. Dit veld is zo genoemd omdat deze bedreigingen de grondvesten van de maatschappij kunnen aantasten. Ze bedreigen de integriteit van onze samenleving. Het kan hierbij o.a. gaan om fraude, zedenmisdrijven, drugshandel, kinderporno, discriminatie, etc.

Maatschappelijk effect 1

Het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in dorpen en buurten door het verminderen van bestaande bedreigingen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Het aantal gevallen van vandalisme en vernieling terugbrengen	Ja	Vandalismemeter gemeente	56.000	26.477
B. Het aantal gevallen van diefstal uit en van motorvoertuigen, van diefstal van brom-, snor-, en fietsen en van diefstal uit woningen terugbrengen	Nee	Diefstal van en uit voertuigen (IVR politie)	20	37
		Diefstal van (brom-) fietsen (IVR politie)	55	86
		Woninginbraken (IVR politie)	30	35
C. Terugdringen van alle vormen van geweld (zedemisdrijven, moord/doodslag, bedreiging, mishandeling, straatroof, overvallen en alle vormen van relationeel geweld en overlast)	Ja	IVR politie:		
	Ja	Bedreiging	60	47
	Nee	Mishandelingen	105	76
	Nee	Huiselijk Geweld	80	116
		Woonoverlast	170	197

D. Terugdringen van onveiligheidsgevoelens in de gemeente Achtkarspelen. De veiligheidsbeleving moet worden verhoogd van een 6,5 naar een 7 bij een volgend onderzoek	Ja	Veiligheidsmonitor	7	7.1 (2011)
E. Adequate hulp en opvang bieden voor mensen die slachtoffer zijn van (huiselijk) geweld of een ander misdrijf. Realiseren van een hoger verwijzingspercentage naar hulpinstellingen	Ja	Huisverboden	10	5

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

De integrale aanpak van de jaarwisseling werpt meer en meer haar vruchten af. De schade van dit feest, wat zo langzamerhand ook echt een feest is, is bijna tot nul gereduceerd. Daarnaast wordt een plaats die regelmatig onderwerp van vernielzucht is zo spoedig mogelijk door en bij de verschillende partners "in de schijnwerpers" gezet.

Doel 1B.

Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen is ten opzichte van 2011 aanzienlijk gedaald. In 2011 waren er 57 incidenten, nu 37. Voor het overige blijven de waarden hoog en zijn de streefwaarden niet bereikt. Ook op plaatsen waar vaak sprake is van diefstal wordt extra toezicht georganiseerd. Hierdoor heeft de politie een aantal keer fietsendieven aan kunnen houden. Dit onderstreept ook nog eens het belang van het doen van aangifte.

Doel 1C.

Opvallend is de toename van de geregistreerde incidenten huiselijk geweld. In 2011 waren dit 72, nu 116. Dit hoeft niet perse te zeggen dat er vaker sprake is van Huiselijk geweld, maar dat de aangiftebereidheid toeneemt. Hiermee, en het feit dat Huiselijk Geweld uit de taboesfeer is gehaald, wordt voldaan aan een van de doelstellingen van de ingezette campagne van een aantal jaren terug.

Nationale politie

In 2012 is de nieuwe Politiewet aangenomen. In het nieuwe politiebestedel is er één politiekorps. Het beheer van de politie is niet langer een decentrale aangelegenheid, maar wordt nationaal gevoerd door de korpschef. Hij is de minister daarover volledige verantwoording verschuldigd. Het korps is onderverdeeld in tien regionale eenheden en een landelijke eenheid en een politiedienstencentrum. In elke regionale eenheid wordt, onder leiding van de regioburgemeester, eens in de vier jaar een beleidsplan vastgesteld door alle burgemeesters en de hoofdofficier van justitie. Onderdeel hiervan is de verdeling van de operationele sterkte van de politie over de onderdelen van de regionale eenheid. Team noordoost komt er in deze sterkteverdeling goed vanaf. Het aantal beschikbare fte's wordt opgeplust. Eind 2012 zijn de hoofdlijnen van het Regionaal Beleidsplan aan de gemeenteraad gepresenteerd. Daarnaast is gevraagd waaraan prioriteit moet worden gegeven voor het lokale veiligheidsbeleid. In 2013 zal deze prioriteringslijst worden verwerkt in een notitie gezamenlijk met de gemeente Tytsjerksteradiel.

Maatschappelijk effect 2

Het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de gemeente Achtkarspelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Terugdringen van het aantal inbraken, diefstal en vernielingen in bedrijven en scholen	Ja	Inbraken in bedrijven, instellingen en scholen (IVR politie)	30	19
B. Terugdringen van horeca- en evenementen-gerelateerde openbare orde- en overlastproblemen	Nee	Horeca gerelateerde overlast (IVR politie)	5	22
C. Zorg dragen voor een hoger veiligheidsniveau op een aantal bedrijventerreinen	Nee	Keurmerk Veilig Ondernemen	2	0

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2B.

Met de komst van een nieuwe horecagelegenheid in Buitenpost heeft de gemeente er na Surhuisterveen een tweede – bescheiden – horecaconcentratiegebied bij. Vooral in de aanloopfase heeft dit de nodige onrust en klachten opgeleverd in de directe omgeving. Ondertussen lijkt er weer een leefbaar evenwicht gevonden te zijn.

Doel 2C.

Er zijn tot op heden geen groepen bedrijven bereid gevonden om samen te werken om te komen tot certificering volgens het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Maatschappelijk effect 3

1. Vanuit de gedachte dat verschillende bevolkingsgroepen deel uit maken van een gemeenschap willen we bevorderen dat deze groepen respectvol met elkaar omgaan, elkaar in hun waarde laten en begrip hebben voor elkaars situatie.
2. Jongeren moeten op kunnen groeien in een veilige omgeving.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Terugdringen van het aantal overlast- en openbare orde meldingen waarbij jongeren betrokken zijn	Nee	Meldingen in IVR politie	80	112
B. Terugdringen van het aantal overlastgevende locaties (hot spots)	Nee	Registraties politie/ timpaan (jongerenwerk, vindplaatsgericht werken)	0	1

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A./3B.

We hebben vrij veel jongeren gerelateerde overlastmeldingen gehad uit Surhuisterveen. Vooral het Torenplein was en is zo nu en dan een overlast locatie. Met veel extra toezicht en gesprekken met de jongeren en de omwonenden is deze overlast weer de kop ingedrukt. De verwachting is wel dat dit een terugkerend probleem kan worden en de nodige aandacht zal blijven vergen.

Maatschappelijk effect 4

1. Het verkleinen van de kans op rampen en de effecten van rampen minimaliseren.
2. Het verhogen van de kwaliteit van de brandweezorg.
3. Het verhogen van de verkeersveiligheid in de gemeente Achtkarspelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Realiseren van een goed geoefende gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie	Ja	Opleidings-, trainings- en oefenbeleid (OTO)		
		Alle personen in de crisisbeheersingsorganisatie moeten aan minimaal 1 crisistraining of -oefening per jaar deelnemen.	1	1
B. Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en van brandgevaar in Noordoost Fries verband in samenwerking met de regionale brandweer	ja/nee	Hiervoor wordt u verwezen naar het jaarverslag van de brandweer	100	nnb
		Dekkingsgraad (eisen WVR)	80%	Wordt nog uitgewerkt
C. Het terugdringen van het aantal verkeersongevallen (met dodelijke afloop, letsel en materiële schade)	Nee	Met dodelijke afloop	0	4
	Ja	Met letsel	28	16
	Ja	Met materiële schade	130	99
D. Het terugdringen van het aantal meldingen van verkeersoverlast en parkeerproblemen	Nee	IVR politie	27	31
E. Het terugdringen van het aantal meldingen van rijden onder invloed	Nee	IVR politie	20	57
F. Het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers op "hotspots"	Ja	Het aantal locaties waar vaker dan 2 keer per jaar een ongeval plaats vindt, terugdringen	0	0

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A.

Het nieuwe crisisplan is vastgesteld en in de gemeentelijke organisatie geïmplementeerd. Dit houdt ook in dat alle medewerkers die een rol hebben in geval van crises afgelopen jaar opleiding en of training hebben genoten. Daarnaast beschikt de gemeente nu over vier regionale experts. Verder beschikken we gezamenlijk met de gemeente Tytsjerksteradiel over vier gecertificeerde Officieren van Dienst Bevolkingszorg. Deze mensen vertegenwoordigen de gemeente op een plaats incident.

Doel 4B.

De brandweer is in Achtkarspelen 120 maal ingezet, waarvan 35 keer voor hulpverlening en 53 keer voor brand. Verder waren er 32 meldingen via het Openbaar Meld Systeem (OMS), die overigens allen loos waren. Verdere informatie is nu nog niet bekend. Hiervoor verwijzen we naar het jaarverslag van de brandweer.

Doel 4D.

De gemeente wordt nog vaak geconfronteerd met parkeeroverlast in woonwijken. Met het oog op de eigen verantwoordelijkheid en de rol van de burger om zichzelf in te zetten voor de leefbaarheid, zijn we echter steeds minder bereid om als gemeente dit op te pakken.

Doel 4E.

Zorgwekkend is en blijft het rijden met drank op. In overleg met onze horecapartners en sportverenigingen willen we hier komend jaar opnieuw extra aandacht voor vragen. De invoering van de gewijzigde Drank- en Horecawet is een goed moment hiervoor.

Brandweezorg

Op het gebied van brandweezorg zijn verdere stappen gezet om te komen tot een gezamenlijke regionale brandweer. In 2012 hebben diverse projectgroepen inventarisaties gehouden en gewerkt aan planvorming. Zaken als het organisatieplan, de kwaliteitsmeting en de inventarisaties van financiën, kwaliteit, facilitaire en personele zaken zijn klaar. Met de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur op 28 november is, na goedkeuring van deze stukken, een einde gekomen aan de zogenaamde ontwerpfase. Het grote aantal inventarisaties en overzichten worden per gemeente in 2013 gebundeld aangeboden en vastgesteld. Dit geldt ook voor het dekkingsplan. De volgende stap is het integreren van deze zaken binnen de nieuwe brandweerorganisatie.

Crisisbeheersing

In 2012 is de Veiligheidsregio gestart met de basisopleiding van alle gemeentelijke medewerkers in de crisisorganisatie. In 2013 krijgt dit een vervolg en wordt meer aandacht geschonken aan het trainen van vaardigheden. Verder is gewerkt aan het werven, opleiden en oefenen van nieuwe experts ten behoeve van de gemeentelijke crisisorganisatie. Onze gemeente heeft twee nieuwe experts geleverd (Hoofd Publieke Zorg en Hoofd Ondersteuning). Ook de eerder geselecteerde experts zijn verder getraind. Daarnaast zijn de medewerkers integrale veiligheid opgeleid tot gecertificeerd Officier van Dienst Bevolkingszorg. Dit houdt in dat zij de gemeente vertegenwoordigen op een plaats incident.

Maatschappelijk effect 5

Het bevorderen van integer bestuurlijk, ambtelijk en burgerlijk handelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Zorgen voor een betrouwbaar en integer gemeentelijk apparaat	Ja	Aantal gegronde klachten waarbij integriteit een rol speelt (klachtenregistratie klachten ambtenaar)	0	0
B. Verhogen van bewustwording van eigen verantwoordelijkheid en eigen inzet van de burger met het oog op bevordering en behoud van een goed woon- en leefklimaat in de gemeente	Ja	Projecten die in de diverse dorpen van de grond komen	6	6
C. Vergroten van wederzijds begrip, acceptatie en respect tussen diverse bevolkingsgroepen	ja/nee	Jaarverslag Tûmba, meldpunt discriminatie	5	N.n.b.
D. Beperken van overlast a.g.v. drugshandel	ja/nee	IVR politie	10	N.n.b.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5D.

In overleg met de politie wordt er een aantal keren per jaar een intensief drugsonderzoek gehouden. Daarnaast is er vanuit het project alcoholmatiging en middelenmisbruik met meerdere partijen volop aandacht voor de aanhoudende en zorgelijke drugsproblematiek.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Vershil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	1.147	1.124	23
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	40	51	11
Saldo baten en lasten voor bestemming	-1.107	-1.073	34
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0
Saldo baten en lasten na bestemming	-1.107	-1.073	34
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Brandweer			66
2. Sociale veiligheid			-50
3. Crisisbeheersing			7
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
4. Brandweer			9
5. Sociale veiligheid			0
6. Crisisbeheersing			2
Saldo verschillen voor bestemming			34
Saldo verschillen na bestemming			34

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
1. Onderzoek- en samenwerkingskosten Voor een onderzoek van Cap Gemini naar de wettelijke noodzakelijke kwaliteitsverbetering van de brandweezorg is 43.000 opgenomen in de begroting. Van dit budget is geen gebruik gemaakt, omdat de werkzaamheden in samenhang met de brandweer Noordoost Fryslân zijn uitgevoerd. De bijdrage aan de veiligheidsregio is tussentijds lager vastgesteld dan bij de begroting werd verwacht. Over de laatste jaren is er een terugbetaling geweest.
2. Het project toezichthouders in gezamenlijkheid met de overige gemeenten in Noord Oost Fryslân wordt de komende jaren geheel afgebouwd. De laatste toezichthouders worden elders ondergebracht. In 2012 was hier echter nog een bijdrage van 46.660 voor nodig.
4. Van de veiligheidsregio is nog een positieve afrekening ontvangen over de voorgaande jaren.

Programma 4 – Leefomgeving

Inleiding

Binnen programma 4 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Veilige leefomgeving in het verkeer.
2. Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes creëren en in stand houden.
3. Bieden van goede en aantrekkelijke woonmilieus.
4. Behouden en zo mogelijk versterken van het unieke landschap en groen in de gemeente.
5. Een schoon leefmilieu creëren en in stand houden.
6. Het op een adequate manier ontdoen van afvalwater en het beperken van wateroverlast.

Maatschappelijk effect 1

Veilige leefomgeving in het verkeer.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Kwalitatief en kwantitatief goed toegankelijke wegen/fietspaden, afgestemd op de gebruikers	Ja	% van het areaal dat (geen) schade heeft; Geen schade Lichte schade Matige schade Ernstige schade ¹⁾	Beter dan 2011: 43% 27% 18% 12%	45% 25% 18% 12%
B. Voldoen aan de zorgplicht als wegbeheerder. Alle wegen in de gemeente moeten voldoen aan de wettelijke minimum norm (juridische ondergrens)	Ja	Terugbrengen achterstallig wegenonderhoud met 10% per jaar t.o.v. stand eind 2009: € 6,3 miljoen = 100%	80%	56,3%
C. Het terugbrengen van verkeersonveilige kruispunten/wegvakken	Ja	Reconstructie kruispunten / wegvakken met onveilige situaties. Indicaties: snelheid, aantal ongevallen, gegronde klachten	1	1
D. Het terugbrengen van het aantal slachtoffer-ongevallen (doden en ziekenhuisgewonden) in de gemeente naar 50% t.o.v. 2010 in 2025.	ja/nee	Aantal slachtofferongevallen: Doden Ziekenhuisgewonden Overige gewonden	1,24 17,43 23,96	

¹⁾ Indicator is anders geworden, omdat er een andere meetmethode is gebruikt.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1B.

Ten aanzien van het wegwerken van achterstallig wegenonderhoud liggen we voor op schema. De doelstelling is om het achterstallig wegenonderhoud in te lopen met 10% per jaar ten opzichte van het peiljaar eind 2009 (€ 6.300.000 = 100%).

Hiervoor is in eerste instantie een jaarlijks bedrag van € 630.000 beschikbaar gesteld. In 2011 is besloten om het jaarlijkse bedrag te verlagen naar € 490.000, omdat het achterstallig wegenonderhoud eind 2010 nog maar € 4.900.000 bedroeg. Eind 2012 is deze achterstand, op basis van de laatste inspectie, € 3.550.000 en zijn we 43,7% ingelopen ten opzichte van de achterstand in het peiljaar 2009. Dit is aanzienlijk hoger dan de ten doel gestelde 20% en hiermee lopen we voor op de doelstelling. Dit wordt vooral veroorzaakt door de jaren 2010 en 2011 toen het achterstallig wegenonderhoud terugliep van € 6.300.000 (2009) via € 4.900.000 (2010) naar € 4.130.000 (2011). Op basis van deze jaren is het jaarlijks budget al naar beneden bijgesteld.

Doel 1D.

Op 8 juni 2011 heeft het college het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân 2011-2025 getekend waarin gemeenten, Rijkswaterstaat Dienst Noord Nederland en de provincie Fryslân afspreken om samen op te trekken om Fryslân nog verkeersveiliger te maken. Doel is in Fryslân in 2025 de helft minder verkeersslachtoffers dan in 2010 (het gemiddelde van de jaren 2007, 2008 en 2009). In 2025 zijn er dan maximaal 14 verkeersdoden en maximaal 148 ernstige verkeersgewonden.

Voor Achtkarspelen betekent dit: 0,67 doden in het verkeer, 9,33 ziekenhuisgewonden en 12,83 overige gewonden per jaar. Voor de tussenliggende jaren zijn de streefwaarden geëxtrapoleerd.

Aangezien de cijfers over 2012 nog niet beschikbaar waren ten tijde van opstellen van het jaarverslag kunnen we nog niet vaststellen of we voldoen aan de streefwaarden. Door het verder doorvoeren van Duurzaam Veilig (inrichten 30- en 60km zones) en het waar nodig aanpassen van verkeersonveilige kruispunten zoals hierboven benoemd, proberen we de verkeersveiligheid in de gemeente te verbeteren.

Maatschappelijk effect 2

Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes creëren en in stand houden.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Waar mogelijk aanleg van nieuwe en het verbeteren van bestaande wandel- en fietsroutes bevorderen.	Ja	51,6 km vrij liggende fietspaden en voetpaden in 2011	≥2011	55,2 km
B. Verbetering veiligheid en comfort voor fietsverkeer en voetgangers.	ja/nee	% dat voldoet aan de wettelijke min. norm Fietspaden Duurzaamheid Veiligheid Conform Aanzien Voetpaden Duurzaamheid Veiligheid Conform Aanzien ¹	≥2011 Eind 2011: 96% 92% 89% 89% 100% 92% 92% 92%	94% 85% 84% 85% 100% 95% 95% 95%

1) De indicator is aangepast i.v.m. een andere manier van meten.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

In 2012 is het fietspad langs de Feartswâl te Harkema aangelegd.

Doel 2B.

De kwaliteit van de voetpaden is verbeterd terwijl die van de fietspaden iets is verslechterd. Dit is te verklaren doordat er in 2012 geen (vrijliggend) fietspad is onderhouden.

Maatschappelijk effect 3

Bieden van goede en aantrekkelijke woonmilieus.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Laten dalen ingediende en geregistreerde klachten.	Ja	% meldingen dat binnen gestelde termijn afgehandeld wordt (servicenormen)	≥2011	99%
B. Parkeerdruk in woonwijken verminderen. Hierdoor wordt afvalinzameling, mechanisch schoonmaken, en gladheidbestrijding doelmatiger uitgevoerd.	Ja	Aanleggen van extra parkeervoorzieningen	30	44
C. Optimaliseren parkeren in de centra en verbeteren van de routing en verwijzing.	ja/nee	Openbare parkeerplaatsen in centra		
D. Bieden van faciliteiten voor gebruikers openbaar vervoer (inclusief faciliteren van de vervoerketen).	Ja	Halten aanpassen i.v.m.. toegankelijkheid gehandicapten	3	3

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

Het aantal meldingen voor 2012 bedroeg 1.096.

Er zijn geen officiële klachten ingediend over het beheer van de openbare ruimte.

Bij 99% van de meldingen voldoen we aan de gestelde servicenormen. Slechts bij ziekte en verlof en bij mails die binnen zijn gekomen via het algemene mailadres komt het enkel eens voor dat we de servicenorm niet halen.

Doel 3C.

In de centra van onze dorpen is behoefte aan parkeergelegenheid voor de plaatselijke middenstand en de aanwezige openbare gebouwen, waaronder de dorpshuizen en welzijn- en sportaccommodaties. Over het algemeen zijn er geen grote problemen inzake de parkeergelegenheid. Zowel niet qua aantallen als qua routing en verwijzing. Vanzelfsprekend willen we dat niet als een gegeven hanteren, maar staan we open voor het verder optimaliseren van de parkeervoorzieningen in de dorpen. Op het moment dat er onderhoud uitgevoerd moet worden in de centra is er altijd aandacht voor de parkeersituatie ter plekke. In de voorbereiding van de herinrichting Voorstraat is hiervoor aandacht, dit om eventuele parkeerproblemen op te lossen in het uiteindelijk gekozen ontwerp.

Maatschappelijk effect 4

Behouden en zo mogelijk versterken van het unieke landschap en groen in de gemeente.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Aandacht voor monumentale bomen.	Ja	% (particuliere) monumentale bomen dat behouden kan worden Meetmoment – mei '11 : 438	97% van 2011	98%
B. Het afnemen van ingediende en geregistreerde klachten.	Ja	% meldingen dat binnen de gestelde termijn afgehandeld wordt (servicenormen)	≥ 2011	99%
C. Aandacht voor ecologisch onderhoud.	Ja	Oppervlakte ecologisch groen	≥2011	≥2011
D. Waar mogelijk aansluiten en mee participeren met de ontwikkelingen binnen het Nationaal Landschap De Noordelijke Friese Wouden.	Ja	Deelname aan platformbijeenkomsten Nationaal Landschap	≥4 x jaar	≥4 x jaar

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A.

Door de monumentale status blijven deze beeldbepalende particuliere bomen voor kap behouden. Ongeveer eens per 5 jaar wordt bekeken of er bomen zijn die voor een monumentale status in aanmerking komen. In 2011 is dit gebeurd en zijn er 11 bomen aan de lijst toegevoegd. De lijst bevatte daarmee 438 bomen. In 2012 zijn een aantal bomen aan het einde van hun levensduur gekomen en om die reden gekapt. Op dit moment staan er 431 bomen op de lijst.

Doel 4B.

Het aantal meldingen voor het groen bedroeg 347. Door het op een (hoog) peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving trachten we het aantal geregistreerde klachten te minimaliseren. Niet alle meldingen zijn natuurlijk klachten. Soms wil iemand gewoon iets vragen of iets doorgeven. Daarnaast is de burger steeds mondiger en laat eerder van zich horen dan voorheen het geval was.

Op het maaien binnen de bebouwde kom moest € 40.000 bespaard worden. Om dit te realiseren is een verandering in de werkwijze doorgevoerd. Hierbij is ervoor gekozen gedeeltes die zich hiervoor lenen niet meer als siergazon maar extensief te beheren. We verwachtten hierdoor een toename van het aantal meldingen/klachten. In de praktijk is dit meegevallen. Er zijn een aantal meldingen en vragen van burgers over de aanpassing van het maaien binnengekomen. Over het algemeen heeft de burger begrip getoond voor het feit dat er om een besparing te realiseren keuzes gemaakt moesten worden.

Doel 4C.

Het beheer en onderhoud van de parken vereist een specialistische aanpak. De jarenlange aanpak heeft er toe geleid dat in de parken veel bijzondere soorten voorkomen. Om ook de bevolking te betrekken bij het ecogroen worden de gebieden bijvoorbeeld ingezet als locatie voor natuur- en milieu activiteiten.

Doel 4D.

Het landschap de Noardlike Fryske Wâlden (NFW) heeft de status van Nationaal Landschap. 2012 heeft voor de NFW in het teken gestaan van het uitvoeren van diverse projecten. Zo hebben alle gemeentes binnen de NFW samen gewerkt aan een uitwerking van het rapport 'boer en landschap', met de intentie om de bestemmingsplannen buitengebied op elkaar af te stemmen. Ook wordt binnenkort een plan afgerond om de regels voor het kappen van de houtwallen en elzensingels op elkaar af te stemmen. Verder wordt binnenkort een onderzoek afgerond naar Energie uit Hout, met als doelstelling om hoogwaardige pallets te maken van het hout uit de NFW. In deze regio zijn meerdere ondernemers en organisaties actief met de promotie van hun bedrijf en andere initiatieven. Deze activiteiten vormen de basis waarvoor een bureau een regiomarketingplan ontwikkeld. Hierbij is samenwerking gezocht met de regiomarketing Noordoost Fryslân (Vital Rural Area).

Maatschappelijk effect 5

Een schoon leefmilieu creëren en in stand houden

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Verbetering woonomgeving dorpen door structurele aanpak zwerfafvalproblematiek.	Ja	Aantal deelnemers aan himmelaacties	>1.000	1.117
		Doelgroepgerichte acties	3	3

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
B. Optimaliseren inzamelstromen en -systemen.	Ja	Scheidingsrespons	≥ 2007	≥ 2007
C. Inzamelen en verwerken huishoudelijk afval op meest efficiënte wijze.	Ja	Taakstellingen Landelijk Afvalbeheer Plan 2 uitgedrukt in % nuttige toepassing	59%	64,3%

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5A.

Er zijn verschillende acties geweest rond zwerfafval voor de doelgroepen basisschoolleerlingen, leerlingen voortgezet onderwijs en volwassenen. Deze acties hebben een structureel, jaarlijks repeterend karakter. Een "Himmelwike" voor basisschoolleerlingen waarbij zij educatie rondom (zwerf)afval kregen en daarna gezamenlijk zwerfafval opruimden. Het afgelopen jaar hebben er 1.117 kinderen meegedaan. Op het voortgezet onderwijs zijn in diverse natuurgebieden in samenwerking met Staatsbosbeheer opruimacties door scholieren georganiseerd. Dit heeft als invulling voor de maatschappelijke stages gediend die leerlingen moeten doen. Dergelijke acties worden altijd aangevuld met educatie om gedragsverandering en bewustwording te realiseren. NME Achtkarspelen heeft met haar activiteiten wederom een groot aantal leerlingen en volwassenen bereikt. In totaal waren er 4.981 contacten waarbij een kind of volwassene aan de activiteit heeft deelgenomen. Speciale projecten die het afgelopen jaar, naast de reguliere activiteiten, waren o.a. de mondiale wandeling. Hierbij krijgen leerlingen uitleg over zaken als fairtrade, eerlijke handel en hun positie hierin. De samenwerking met omliggende NME centra is in 2012 gebleven en waar mogelijk geïntensiveerd. Zo is lesmateriaal ontwikkeld dat door de verschillende centra kan worden gebruikt en zijn websites op elkaar afgestemd.

Doel 5C.

Doelstelling vanuit het Landelijk Afval Beheerplan (LAP) voor een weinig verstedelijkt gebied, zoals Achtkarspelen, is een gerealiseerde bronscheiding van 51% in 2006 naar 60% in 2015. De gegevens van 2012 laten een scheidingspercentage van 64,3% zien. Dit is iets hoger dan in 2011 toen was het percentage 63,8%. Hiermee wordt aan de LAP2 (Landelijk Afvalbeheer Plan 2) doelstelling voor 2015 voldaan. In totaal is in 2012 minder afval aangeboden, zowel in minicontainers als op de milieustraat. Dit betekent dat minder kosten gemaakt zijn voor het afvoeren en verwerken van afval. In andere gemeenten in Fryslân is een vergelijkbare trend waar te nemen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de economische situatie. Een extra besparing op de tuinafvalroute (€ 3.000) bleek niet haalbaar. In plaats daarvan is gekozen om te stoppen met de aparte inzameling van luiers. Vanwege verbeterde verwerkingstechnieken voor afval leverde aparte inzameling ook milieutechnisch geen voordeel meer op. Het stoppen levert jaarlijks een besparing van ongeveer € 10.000 op.

Maatschappelijk effect 6

Het op een adequate manier ontdoen van afvalwater en het beperken van wateroverlast.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Het in goede conditie houden van de riolering en de randvoorzieningen.	ja/nee	Nog nader uit te werken		
B. Afkoppelen van verhard en dakoppervlak conform het nieuwe GRP.	Ja	Afgekoppeld verhard en dakoppervlak / jaar	13.000	27.600

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 6A.

In 2012 hebben verscheidene rioolvervangingen plaatsgevonden. Een groot project was de rioolvervanging in Buitenpost Oost (Simke Kloostermanstraat, Harmen Sytsmastraat, Walling Dykstrastraat, Prof. Wassenbergstraat (gedeelte), Halbertsmastraat (gedeelte), Schepperstraat, Scheltingastraat, Mejontsmastraat, Jelgersmastraat en Gysbert Japickstraat). Dit project is geheel 2012 in uitvoering geweest.

Ook de riolering in de Bûterblomstrjitte te Kootstertille is in 2012 vervangen.

Daarnaast zijn in 2012 de laatste rioolvervangingen afgerond die uitgevoerd zouden worden van het rioolvervangingsbudget 2010. Het gaat hierbij om de rioolvervangingen:

- Zijlstrastrjitte te Boelenslaan
- Kammingastrjitte te Harkema
- Dr. Van Kammenstraat en Slotstraat te Surhuisterveen
- Langelaan, Dr. Keijserstraat, Johan ter Schoeleweg, Van Duinenstraat, Kortelaan en Meester Klokmanstraat te Surhuisterveen.

Nadat alle werkzaamheden zijn uitgevoerd en afgerekend resteert nog een saldo, ten aanzien van alle projecten, van € 165.500. Dit is het gevolg van het verrekenen van de verschillende plussen en minnen (zoals aanbestedingsvoordeel). Dit bedrag hoeft niet geactiveerd te worden en levert per 2013 een besparing op de jaarlijkse kapitaallasten. Deze besparing zal worden vermeld in het Tarievenboek.

Doel 6B.

Schoon regenwater hoeft niet schoon gemaakt te worden. Komt regenwater in het riool dan wordt het vermengd met afvalwater en moet het weer schoon gemaakt worden in een zuiveringsinstallatie. Dat is eigenlijk niet de bedoeling. Verder zorgt te veel regenwater voor capaciteitsproblemen in het riool, waardoor het riool eerder overstort en straten soms blank komen te staan. Ondanks het feit dat dit nu (nog) geen wettelijke verplichting is, is wel duidelijk dat afkoppelen een overduidelijke meerwaarde heeft. Afkoppelen draagt vooral bij aan het klimaatbestendig maken van een rioleringsstelsel c.q. het goed kunnen opvangen van extreme neerslag in een (zeer) korte tijd.

In het nieuwe GRP is de gemeenteraad hier op gewezen en is er voor gekozen om de kansen die op dit terrein liggen ook te pakken door te kiezen voor de variant gewenst. Zoals in de regenwaterstructuur is aangegeven wordt voor het afkoppelen zoveel mogelijk aangesloten bij de geplande rioolvervangingen. Zo is in 2012 verhard en dakoppervlak afgekoppeld voor 27.600m².

Dit is veel dan de ten doel gestelde 13.000 m² in 2012. Dit verschil wordt grotendeels verklaard door het grote combinatieproject aan rioolvervangingen in Buitenpost Oost. Naar alle waarschijnlijkheid komen de gerealiseerde m²'s over meerdere jaren dichterbij de buurt van de streefwaarden dan als we dat per jaar bekijken.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Verschil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	11.139	11.313	-174
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	5.562	6.645	1.083
Saldo baten en lasten voor bestemming	-5.577	-4.668	909
Toevoegingen aan reserves (lasten)	168	135	33
Onttrekkingen aan reserves (baten)	519	283	-236
Saldo baten en lasten na bestemming	-5.226	-4.520	706
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Groen			58
2. Wegen			-98
3. Gebouwen			-50
4. Afval			-77
5. Riolering			-2
6. Uitvoeringskosten			-3
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
7. Groen			24
8. Wegen			919
9. Gebouwen			33
10. Afval			141
11. Riolering			-6
12. Uitvoeringskosten			-30
Saldo verschillen voor bestemming			909
Verschillenanalyse lasten (reservemutaties):			
13. Afval			-76
14. Riolering			109
Verschillenanalyse baten (reservemutaties):			
15. Groen			-1
16. Afval			-7
17. Riolering			-228
Saldo verschillen na bestemming			706

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
1. <u>Monumenten</u> De onderschrijding kan worden verklaard door de post subsidies gemeentelijk monumentenbeleid. De inventarisatie is gereed, op basis daarvan zal in 2013 een beleidsnotitie worden opgesteld.
2. De overschrijding kan als volgt worden verklaard: • <u>Zwerfdieren</u>: Het aantal zwerfdieren in de gemeente is wederom gestegen. Hierdoor is er € 12.000 overschreden. Ook in andere gemeenten is dit het geval. Ondanks de zorgvuldige screening voor opname van een zwerfdier zijn er meer dieren dan ingeschat. • <u>Gladheidbestrijding</u>: Vanwege de relatief strenge winter is er meer dan € 34.000 overschreden op het budget gladheidbestrijding. • <u>Wegen binnen de bebouwde kom</u>: Aan de lastenkant is een overschrijding van € 56.000 op de Voorstraat. Dit wordt gecompenseerd aan de batenkant.

3. Het verschil wordt veroorzaakt door een overschrijding op de post uitbestede werkzaamheden. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door hogere inkomsten door subsidies en werkzaamheden aan scholen, dorpshuizen etc. waar de gemeente werk verricht.
4. De inzameling van kunststoffen heeft meer gekost dan was begroot, maar aan de andere kant staan hier hogere opbrengsten tegenover. Per saldo is dit echter positief. Het verschil tussen lasten (-77) en baten (141) wordt veroorzaakt door een overschrijding op de post Afvoer huisvuil.
7. <u>Schadevergoedingen</u>: Deze overschrijding van de baten is ontstaan doordat de gemeente vergoedingen voor schade heeft ontvangen. Bij openbaar groen betreft dit schade aan bijvoorbeeld bomen (aanrijdingen) die door de verzekering van de veroorzaker wordt vergoed. Bij speelterreinen worden daders van vernielingen (indien bekend) aansprakelijk gesteld voor de schade.
8. <u>Rondweg</u> Het project Rondweg Buitenpost is zo goed als afgerond. Conform de verordening nemen we een deel van de winst in 2012, en de rest nemen we wanneer de afrekening plaatsvindt.
9. Zie punt 3.
10. Zie punt 4.
12. <u>Dekkingsrekening uren</u>: Dit zijn de uren die aan investeringen worden toegeschreven. Er zijn minder uren aan investeringen toegeschreven dan vooraf begroot.
13. <u>Reserve afval</u>: Het verschil tussen de baten en de lasten zijn hoger dan begroot, hierdoor kan € 76.000 meer dan begroot worden toegevoegd aan de reserve afval.
14. <u>Reserve Riool</u>: Het begrote bedrag betreft hier de correcties naar aanleiding van de bestuursrapportages. De werkelijke boeking is gedaan aan de batenkant. Zie punt 17.
17. <u>Reserve Riool</u>: Geraamd was een onttrekking van € 231.000 vanuit de reserve. Uiteindelijk kon worden volstaan met een beperkte uitname uit de reserve. Dit kan worden verklaard door lagere kapitaallasten, minder verrekenbare BTW en een aantal begrote bedragen voor planvorming GRP zijn niet uitgegeven. Dit zegt niet zo veel over de omvang van de werkzaamheden maar is meer een financieel verhaal. Een krediet dat beschikbaar is gesteld voor investeringen wordt pas geactiveerd als alle projecten die hieruit betaald worden zijn afgerond. De afronding van het laatste project bepaald het moment van activeren van de investering.

Programma 5 - Ontwikkeling

Inleiding

Binnen programma 5 ligt de nadruk op het voeren van een toekomstgericht beleid waarin de effecten van de voorspelde krimp worden opgevangen en waarbij wordt geanticipeerd op de kansen die er zijn.

Hiertoe worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Ruimtelijke ordening. Ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt. Kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor burger en bedrijf worden in ruimtelijk opzicht optimaal en via zo efficiënt mogelijk georganiseerde procedures gefaciliteerd.
2. Volkshuisvesting. Zorg voor een toereikend, duurzaam, kwalitatief goed en op de behoefte afgestemd woningaanbod.
3. Economie. Versterking van de economische positie van de gemeente Achtkarspelen en daarmee behoud en waar mogelijk groei van de werkgelegenheid.
4. Recreatie. Ontwikkeling van de recreatieve en toeristische sector.
5. Duurzame samenleving. Zorg dragen voor een veilige, leefbare en duurzame samenleving.

Maatschappelijk effect 1

Ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt. Kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor burger en bedrijf worden in ruimtelijk opzicht optimaal en via zo efficiënt mogelijk georganiseerde procedures gefaciliteerd.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Actuele beleidskaders	Nee	Actualisatie bestemmingsplannen	3	2
		Herziening bestemmingsplan Buitengebied	wel	niet
B. Ruimtelijke randvoorwaarden scheppen voor nieuwe sociaaleconomische impulsen op het gebied van wonen, werken en recreëren.	Nee	Haalbaarheidsstudie Landelijk wooncluster Kollum - Buitenpost	wel	afgerond
		Skûlenboarch Westkern - ontsluiting	2012	2013
		Skûlenboarch Westkern - PIP nat bedrijventerrein	2013	2013

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A

Actualisatie bestemmingsplannen

In 2012 zijn twee plannen vastgesteld. Verder is een start gemaakt met de actualisering van de laatste bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar. Vanaf medio 2013 beschikt de gemeente over actuele bestemmingsplannen. Door vanaf 2013 jaarlijks twee plannen te actualiseren blijft de gemeente beschikken over actuele bestemmingsplannen.

Herziening bestemmingsplan Buitengebied

In 2012 is de politieke discussie over de Kadernota gevoerd. Deze nota vormt het kader voor het bestemmingsplan buitengebied en de structuurvisie voor het buitengebied en is in mei 2012 vastgesteld. Daarna is het bestemmingsplan opgesteld. In december is gestart met de planologische procedure. De materie is complex en de politieke discussie over de kaders heeft langer geduurd dan vooraf was ingeschat. Vaststelling vindt in de loop van 2013 plaats.

Doel 1B

Landelijke Wooncluster

Begin 2012 zijn de raden van beide gemeenten geïnformeerd. Conclusie is dat er onvoldoende vertrouwen is in de haalbaarheid van het planidee.

Skûlenboarch Westkern - ontsluiting

De opstelling van dit bestemmingsplan is complex door de veelheid aan onderwerpen waaraan aandacht moet worden besteed. Ook is er nog discussie met partijen over enkele uitgangspunten en zijn de ten behoeve van de MER opgestelde onderzoeken niet in alle gevallen toereikend waardoor vervolgonderzoek noodzakelijk was. Begin 2013 wordt gestart met de ruimtelijke procedure.

Skûlenboarch Westkern – PIP nat bedrijventerrein

De voorbereidingen zijn gestagneerd toen uit exploitatieberekeningen naar voren kwam dat de economische uitvoerbaarheid een struikelblok vormde. Het doorgerekende plan ging niet langer uit van een (dure) insteekhaven vanaf het PM kanaal, maar van evenwijdige havens aan de noordoever hiervan. Bij de provincie, die bij de gebiedsontwikkeling Skûlenboarch-Westkern als regisseur optreedt, wordt nagedacht over de vraag of er bij de provincie financiële middelen te vinden zijn om het exploitatieplaatje sluitend te krijgen. Dit vanuit het besef dat met de aanleg bovengemeentelijke belangen zijn gediend. Onder de huidige economische omstandigheden is het niet zeker of dit lukt.

Maatschappelijk effect 2

Zorg voor een toereikend, duurzaam, kwalitatief goed en op de behoefte afgestemd woningaanbod.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Actuele beleidskaders	Nee	Nieuwe Woonvisie	wel	niet
B. Toevoeging aan de woningvoorraad afgestemd op de vraag waarbij duurzaamheid en levensloopgeschiktheid belangrijke factoren zijn.	Ja	Toevoeging nieuw jaarlijks minimaal gelijk aan prognose	55	45
		Nieuwe deelnemers gemeentelijke starterlening	5	6
		Starterwoningen tennisbaanlocatie Surhuisterveen	25	25
C. Op peil houden, verfraaien en versterken van de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad en woonomgeving	Nee	Duurzaamheidlening	20	4
		Aanpak verpaupering	PM	start

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A

Woonvisie

In 2012 is gestart met een - in overleg met de woningbouwcorporaties interactief op te stellen - nieuwe gemeentelijke Woonvisie. De gemeenten in de regio en provincie zijn in 2012 in gesprek gegaan over een herijking van de woningbouwafspraken. In november 2012 is de raad tijdens een informatiebijeenkomst bijgepraat over de diverse ontwikkelingen en over de stand van zaken m.b.t. de woningbouw in onze gemeente. Ook het opstellen van de Woonvisie is daarbij aan bod gekomen. Dit proces loopt door tot de 2e helft van 2013. De uiteindelijke woonvisie wordt in het najaar van 2013 ter vaststelling aan de raad voorgelegd

Doel 2B

Toevoeging nieuwbouw

Door de economische situatie en de stagnerende woningmarkt is het de komende jaren niet eenvoudig om de streefwaarde te halen. Door de oplevering van de starterwoningen op de vm. tennisbaanlocatie in Surhuisterveen, de oplevering van de eerste woningen in het plangebied De Singel in Harkema en oplevering van woningen op locaties verspreid in onze gemeente zijn in 2012 45 nieuwe woningen opgeleverd.

Starterleningen

2012 kenmerkte zich door veel onzekerheden op de woningmarkt vooral ook op het gebied van hypotheekleningen. Het was een periode zelfs onzeker of de starterlening wel kon worden voortgezet. Dit bleek wel het geval te zijn. Er kwam zelfs een bijdrage van het Rijk aan deze regeling. De laatste periode zien we dan ook dat de belangstelling weer toeneemt. In 2012 zijn 6 leningen verstrekt.

Doel 2C

Duurzaamheidslening

Het aantal genoemde aanvragen in 2012 is niet gehaald. Inmiddels is het project "Duorsum Dwaande mei wenjen" vastgesteld. In dit project kan de lening als instrument worden ingezet. Er vinden in elk dorp startbijeenkomsten plaats en het hele project loopt door tot en met 2015. Het ligt in de lijn der verwachting dat naar aanleiding hiervan er geleidelijk meer aanvragen zullen komen.

Aanpak verpaupering

Tot in het najaar van 2012 is input verzameld van de verenigingen van Plaatselijk Belang. Deze informatie gecombineerd met de eigen inventarisatie heeft geresulteerd in een prioriteitstelling. Met een aantal eigenaren zijn eind 2012 gesprekken gevoerd. Het gaat dan vooral om potentiële herontwikkellocaties. Herontwikkeling is als gevolg van de recessie vaak niet eenvoudig.

Maatschappelijk effect 3

Versterking van de economische positie van de gemeente Achtkarspelen en daarmee behoud en waar mogelijk groei van de werkgelegenheid.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Stimuleren (duurzame) werkgelegenheid	ja/nee	Werkgelegenheidscijfers (aantal banen >15 uur) (provincie Fryslân i.s.m. KvK)	Gelijk (= 7.369)	7.172
		Organiseren netwerkbijeenkomsten	4	4
B. Voldoende (kwalitatieve) ruimte voor bedrijven	Ja	Aantal projecten t.b.v. verbeteren bedrijfslocaties	1	1
		Aantal keren structureel overleg m.b.t. bedrijventerreinen	2	2
C. Bevorderen goed ondernemersklimaat	Ja	Uitgeven Ondernemersmagazine	4	4
		Deelname beurzen	1	2
		Bedrijfsbezoeken	30	40
		Aantal contacten agrarische organisaties	2	2
		Cijfer tevredenheid ondernemers (cf. Ranking verkiezing ondernemervriendelijkste gemeente Noord-Nederland)		Geen gegevens

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A

De werkgelegenheid in Achtkarspelen is in de periode mei 2011 - mei 2012 gedaald met 128 arbeidsplaatsen van 7.300 naar 7.172 fulltime arbeidsplaatsen. Dit is een daling van 1,8%. In geheel Friesland was de daling 0,8%. Zoals verwacht zijn er grote klappen gevallen in de bouwnijverheid. Hier is de werkgelegenheid gedaald met bijna 9%. Dit betekent een daling van 100 arbeidsplaatsen. Absoluut gezien is dit de grootste daling binnen de gemeente Achtkarspelen.

Met het oog op de stimulering van werkgelegenheid zijn de volgende activiteiten ondernomen:

- Starters: er zijn in 2012 diverse avonden georganiseerd (de onderwerpen waren o.a. belastingen, social media, boekhouding) voor startende bedrijven in de regio.
- Netwerken: het stimuleren van netwerken was onderdeel van verschillende projecten, zoals het netwerk van startende ondernemers, het netwerk rond het Koploperstraject (zie verder) en netwerkbijeenkomsten aangaande werkgelegenheid en onderwijs. In het kader van het ambitieproject uit ANNO; werken in netwerken is dit onderdeel nader uitwerkt. In overleg met o.a. ONOF, MKB Noord en KvK is een gerichte aanpak opgesteld. In 2013 moeten de verschillende activiteiten uitgevoerd worden.
- Samenwerking Arbeidsmarkt Onderwijs: Vanuit het regionale project de gouden driehoek zijn de voorbereidingen getroffen voor een techniekdag begin 2013 in de gemeente. Op gemeentelijk niveau is een werkgroep actief. Twee keer per jaar worden netwerkbijeenkomsten over dit thema gehouden.
- Project Bouwen met Ambitie krijgt vervolg via een project bij Barkmeijer Stroobos.
- Tijdens de Expo Achtkarspelen hebben leerlingen van diverse onderwijsinstellingen een bezoek gebracht aan de verschillende bedrijven die aanwezig waren op de beurs. Dit was een gezamenlijk project van de gemeente en het Nordwincollege.
- In 2012 is een project ontwikkeld waarbij werkgevers direct aan werkzoekenden gekoppeld worden; het project Dwaan. Deze aanpak is succesvol gebleken en zal in 2013 verder worden uitgerold.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen: het "Koploperproject Duurzaam Ondernemen" is afgerond. Doel van dit project was om bedrijven en organisaties bewust te maken van duurzaam- en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het project bleek succesvol en is de tweede fase ingegaan.
- In het kader van het ambitieproject Duurzaam Noordoost is in 2012 gestart met het ontwikkelen van een duurzaamheidsvisie Noordoost Fryslân. Duurzaam ondernemen is hierbij een van de speerpunten. In de loop van 2013 wordt deze visie vastgesteld.

Doel 3B

Kwantiteit bedrijventerreinen

In regionaal verband zijn afspraken gemaakt over de uitbreiding van bedrijventerreinen. Voor onze gemeente is nog ruimte voor verdere uitbreiding in Surhuisterveen. Het gaat om een uitbreiding van ca. 5 hectare.

Verder worden samen met de provincie en Tytsjerksteradiel de mogelijkheden van een natte industrieterrein bij Westkern/Skûlenboarch onderzocht (zie onder Doel 1B).

Kwaliteit bedrijventerreinen

Gemeentebreed is het beleid gericht op het tegen gaan van verpaupering. Ook bedrijfslocaties behoeven in dat kader aandacht. Verder is in 2012 de revitalisering van de Oastkern in Kootstertille afgerond. De banden met gerevitaliseerde bedrijventerreinen worden onderhouden zodat de kwaliteit ook op lange termijn gewaarborgd wordt.

Doel 3C

Activiteiten in het kader van verbeteren ondernemersklimaat in onze gemeente:

- Bedrijfsbezoeken accountmanager bedrijven met wethouder en evt. burgemeester.
- Uitgave ondernemersblad Ondernemend Noordoost Fryslân, editie Achtkarspelen.

Glasvezel

De aanleg van een uitstekend digitale infrastructuur is van groot belang voor de toekomst van de regio en onze gemeente. Vandaar dat we samen met onderwijs en ondernemers de mogelijkheden onderzoeken. Hoe krijgen we in onze gemeente op korte termijn en voor betaalbare tarieven een glasvezel aansluiting op bijna alle locaties.

Structureel overleg + participatie werkgroepen

Met stakeholders vindt structureel overleg plaats (ABC, H & I, Buvo). Verder draait de gemeente mee in werkgroepen, zoals de taskforce Buitenpost en de werkgroep Ruimte (samen met het ABC).

Beurzen

De gemeente heeft samen met de regiopartners en bedrijven uit Noordoost Fryslân in 2012 deel genomen aan de BCD in Leeuwarden. Verder heeft de gemeente in 2012 ook aan de Expo Achtkarspelen in Harkema deelgenomen.

Ondernemersprijs Achtkarspelen

In 2012 is tijdens de Expo Achtkarspelen voor de 4^e keer de ondernemersprijs van Achtkarspelen uitgereikt. Ditmaal was Avek bedden uit Surhuisterveen de winnaar.

Maatschappelijk effect 4

Ontwikkeling van de recreatieve en toeristische sector.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Stimuleren ontwikkelingen recreatieve en toeristische sector	ja/nee	Aantal overnachtingen (I&o, camping, recr.app/woningen, groepsacc. en jachthaven)	+ 1% t.o.v. 2011 (2009 = 28.800)	Er zijn geen nieuwe cijfers
B. Vergroten van het aantal arbeidsplaatsen binnen de toeristische sector	ja/nee	Werkgelegenheidscijfers (Provincie Fryslân i.s.m. KvK)	+ 1% t.o.v. 2011 2009 = (718 banen)	Er zijn geen nieuwe cijfers
C. Goede dienstverlening/relatiebeheer	ja/nee	Tevredenheidonderzoek	1	geen

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A /4B

- De projecten Kanoroutes Noordoost Fryslân en Men- en ruiterroutes Noordoost Fryslân zijn in 2012 feestelijk geopend en financieel afgerond.
- Onderzoek gedaan naar de taken en positie van de VVV Lauwersland. Naar aanleiding daarvan is de huidige overeenkomst per 1 januari 2014 opgezegd, en het voornemen uitgesproken de subsidierelatie per 1 januari 2014 te beëindigen;
- Gestart met opstellen visie Waterrecreatie voor Noordoost Friesland (ANNO project);
- Meegewerkt aan het ANNO ambitieproject Integrale Aanpak Lauwersmeergebied;
- Gestart met het opwaarderen van het fietspad Feartswâl (Harkema);
- Gestart met project Informatiebanken Noardlike Fryske Wâlden, waarbij op 10 verschillende locaties in het gebied informatiebankjes worden geplaatst met daarop o.a. een overzichtskaart, spelelementen voor kinderen, etc.;
- Uitvoering werkzaamheden Regiomarketing conform jaarprogramma
- Contacten met de lokale ondernemers onderhouden (bedrijfsbezoeken, etc.).

Doel 4C

Het tevredenheidonderzoek vindt tegelijkertijd plaats met de evaluatie van de Beleidsnotitie Recreatie en Toerisme. Omdat dit nog niet heeft plaatsgevonden is het tevredenheidonderzoek nog niet gedaan.

Maatschappelijk effect 5

Zorg dragen voor een veilige, leefbare en duurzame samenleving.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige en adequate klantvriendelijke en rechtvaardige medewerking aan een proces van vergunningverlening	Ja	Afhandeling binnen de termijn > 97% (bron: jaarverslag 2010)	> 97%	97%
		% toegewezen beroepen in verhouding tot het aantal behandelde gevallen (bron: jaarverslag 2010)	97%	100%
B. Toezicht en de handhaving op kwalitatief hoogwaardig niveau uitvoeren	Ja	Door toezicht en handhaving een hoog naleefgedrag bevorderen van > 85% t.o.v. de 1 ^e controle (bron: handhavingjaarverslag)	80%	82%
C. Optimaal invulling geven aan gemeentelijke beleidsvrijheid, zodat gronden in gemeente voor functioneel gebruik geschikt blijven in overeenstemming met besluit Bodemkwaliteit	Ja	Bodem beheersplan		ja
		Nastreven van generiek bodembeleid		ja
D. Op gebruik van de ruimte afgestemd, aanvaardbaar geluidsniveau nastreven	Nee	Nastreven van generiek geluidbeleid	50%	n.v.t.
E. Door uitvoering van nota Duorsum yn De Wâlden bijdragen aan een duurzame leefomgeving.	Ja		75%	75%

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5A.

Vergunningverlening

De vergunningverlening verloopt conform de Wabo-procedure voor zover deze van toepassing is. In samenwerking met Tytsjerksteradiel wordt het toetsingprotocol om diverse redenen (meer service en minder regels)herzien.

Verpauperde panden

De inventarisatie is in samenwerking met maatschappelijke partners afgerond. 28 panden komen in aanmerking voor dit traject. Er is een begin gemaakt met de uitvoering wat geleid heeft tot het opknappen dan wel sloop van enkele objecten. Doel is om samen met de eigenaren/bewoners tot een goede oplossing te komen.

Gemeentelijke monumenten

Ook de inventarisatie van de panden die in aanmerking komen voor de aanduiding "monumentaal gemeentelijk pand" is in samenwerking met de maatschappelijke partners afgerond. Er kan er op basis van redengevende omschrijvingen en toegekende punten een keuze worden gemaakt voor de definitieve gemeentelijke monumentenlijst. Voordat deze wordt samengesteld, vindt er een gesprek met de eigenaren/bewoners plaats.

Doel 5B.

De uitvoering van het programma is op schema verlopen. De samenwerking met Kollumerland ca. is formeel beëindigd en is per 31-12-2012 afgelopen. Het voornemen om met de gemeente Tytsjerksteradiel de uitvoering weer op te pakken is weer ter hand genomen. Het nieuwe Toezicht en handhaving team is per 1-1-2013 van start gegaan.

Doel 5C.

De saneringstrajecten lopen goed. Er is gestart met sanering Dalweg 14 Surhuisterveen. De nota Bodembeheer is gereed en sluit aan op het provinciale project "Boustiennen".

Doel 5D.

Het wachten is op nieuwe regelgeving van het Rijk. Is die er, dan kan het beleid worden afgemaakt.

Doel 5E.

In 2012 is verder uitvoering gegeven aan de notitie "Duorsum yn de Wâlden".

Na een goed verlopen eerste fase van het koploperproject Duurzaam Ondernemen is een tweede fase gestart. Deden in de eerste fase nog 5 bedrijven mee, voor de tweede fase hebben 11 bedrijven zich opgegeven. Het in 2011 gestarte pilotproject "Duorsum Dwaande mei wenjen" krijgt zoals vorig jaar aangegeven is een gemeentebreed vervolg.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Vershil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	4.469	9.427	-4.958
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	3.788	9.132	5.344
Saldo baten en lasten voor bestemming	-681	-295	386
Toevoegingen aan reserves (lasten)	539	539	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	869	883	14
Saldo baten en lasten na bestemming	-351	49	400
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Verkeer en vervoer			-6
2. Economische zaken en toerisme			22
3. Locatieontwikkeling			-4.968
4. Bouwen en wonen			2
5. Ruimtelijk beleid			-6
6. Duurzame ontwikkeling			1
7. Uitvoeringskosten			-3
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
8. Verkeer en vervoer			7
9. Economische zaken en toerisme			-32
10. Locatieontwikkeling			5.294
11. Bouwen en wonen			-12
12. Ruimtelijk beleid			-4
13. Duurzame ontwikkeling			0
14. Uitvoeringskosten			91
Saldo verschillen voor bestemming			386
Verschillenanalyse baten (reservemutaties):			

15. Ruimtelijk beheer	1
16. Uitvoeringskosten	13
Saldo verschillen na bestemming	400

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
2. Het verschil kan worden verklaard doordat het ANNO project Ambitieproject NOF digitaal in 2013 wordt uitgevoerd. Het project wordt volledig gedekt uit inkomsten. Aan de batenkant is derhalve hetzelfde verschil. Zie punt 9.
3. <u>Bouwgrondexploitatie</u> : Het grondbedrijf fungeert als zelfstandige eenheid naast de Algemene Dienst. Baten en lasten voor de AD vanuit het grondbedrijf worden veroorzaakt door het nemen van verlies of het afdragen van winst. Het grondbedrijf heeft daarvoor een aparte jaarrekening.
9. De inkomsten voor het ANNO project Ambitieproject NOF digitaal worden in 2013 geboekt. Zie ook punt 3.
11. In het kader van de economische recessie en veranderende regelgeving is er een minderopbrengst van bouwleges. In 2012 hebben we de raming van € 425.000 net niet gehaald.
14. <u>Dekkingsrekening uren</u> : Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er meer uren aan investeringen en de bouwgrondexploitatie zijn toegeschreven dan begroot.

Programma 6 – Dienstverlening

Inleiding

Binnen programma 6 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. KCC:
Het klantencontactcentrum en haar KCC professionals bieden een onderscheidend en hoger niveau van dienstverlening, ze zijn proactief en voorkomen onnodig burgercontact.
2. Basisregistraties:
Door ons beheerde basisregistraties worden gebruikt voor de enkelvoudige opslag en het meervoudig gebruik van basisgegevens. Voor het wettelijk verplichte gebruik van basisgegevens verstrekken wij gegevens aan interne en externe afnemers, en gebruiken wij de basisgegevens van andere bronhouders.
3. Bestuur:
Een open en transparante wijze van besturen, gekenmerkt door een grote mate van toegankelijkheid in combinatie met een correcte uitvoering van overheidstaken.
4. Bedrijfsvoering:
Een moderne en efficiënte bedrijfsvoering die gericht is op een waardengestuurde en ontwikkelingsgerichte organisatie.

Maatschappelijk effect 1

Het klantencontactcentrum en haar KCC professionals bieden een onderscheidend en hoger niveau van dienstverlening, ze zijn proactief en voorkomen onnodig burgercontact.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Een gemeentebreed KCC per 1 januari 2013 (fase 4 van programma Antwoord©), waar 80% van alle vragen in 1 keer multichannel wordt beantwoord	Ja	% klantcontacten in 1 keer afgehandeld	65%	65%
B. Internet wordt meer dominant met PIP als contactpunt gemeente	Ja	Toename gebruik digitale kanaal	20%	25%
C. We leveren hoge kwaliteit en service tijdens elk burgercontact gebaseerd op de servicenormen uit ons kwaliteitshandvest. Bij overschrijding van deze normen hanteren we de compensatieregeling in de vorm van excuus en een Irischeque.	Ja	Aantal Irischeques	210	101

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

Dit percentage is gelijk gebleven. Voor telefonie geldt dat de helft van het aantal telefoontjes wordt doorverbonden, de inzet van de overige kanalen (website, balie, post) heeft dit percentage gunstig beïnvloed.

Doel 1B.

Met ingang van 2012 wordt er meer gestuurd naar het digitale kanaal. Dit is terug te zien in zowel het aantal raadplegingen van de website (25%), als ook de toename in het aantal transacties via de website (ongeveer 25%). Producten als verhuizingen worden steeds minder aan balie behandeld en steeds meer via het internetkanaal.

Doel 1C.

Tot en met juni zijn Irischeques uitgegeven op basis van overschrijding van wachttijd. Er zijn toen heel veel verstrekt in verband met het verstrekken van ID-kaarten aan jongeren. Kinderen bijschrijven in het paspoort was per 1 juli niet meer toegestaan. Per 1 juli wordt de gemaakte afspraak als norm gehanteerd. Komt de organisatie haar afspraak niet na in haar klantcontact dan is dat de basis voor verstrekking van een tegoedbon.

Maatschappelijk effect 2

Door ons beheerde basisregistraties worden gebruikt voor de enkelvoudige opslag en het meervoudig gebruik van basisgegevens. Voor het wettelijk verplichte gebruik van basisgegevens verstrekken wij gegevens aan interne en externe afnemers, en gebruiken wij de basisgegevens van andere bronhouders.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Beheren van de al ingevoerde Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en Personen (GBA)	Ja	100% wettelijke verplichtingen NUP	100%	100%
		Aantal terugmeldingen met onjuiste gegevens	<15%	<15%
B. Uitbouwen stelsel van basisregistraties door het koppelen van registraties onderling, zowel intern met behulp van een datadistributiesysteem (DDS) als landelijk door de aansluiting op landelijke voorzieningen	Ja	100% wettelijke verplichtingen NUP	100%	100%
		Aantal terugmeldingen met onjuiste gegevens	<15%	<15%
C. Bouwen van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	Ja	100% wettelijke verplichtingen NUP	100%	100%
D. Voorbereiden van de organisatie op de beheersfase van de BGT / optimaliseren beheer GEO-informatie	Ja	Integratie beheer GEO-informatie	30%	30%

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

BAG

De BAG verkeert inmiddels ruim twee jaar in de operationele beheersfase. In het reguliere beheer en door aanvullende kwaliteitsslagen is de kwaliteit en de volledigheid van de BAG en de aansluiting van de BAG-processen op gerelateerde bedrijfsprocessen voortdurend een punt van aandacht geweest. In 2013 3e kwartaal wordt de eerste beheeraudit uitgevoerd. Een recent gehouden proef-audit heeft aangetoond dat we het beheer van de BAG goed voor elkaar hebben.

WOZ

Punt van zorg voor de WOZ is de toename van het aantal bezwaren tegen de vastgestelde WOZ-waarde door de agressieve werkwijze van no cure no pay bedrijven die burgers "ronselen" om bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde. Bij gehonoreerde bezwaren zijn de proceskosten voor rekening gemeente. In 2012 leidde dit tot een overschrijding van ruim € 12.000 op het WOZ-budget. Begin februari 2013 is er reeds sprake van een kostenpost van € 34.000 betreffende de proceskostenvergoeding van 41 bezwaren. En er komen nog meer zaken dus deze onvoorziene kosten kunnen nog fors gaan oplopen.

Doel 2B.

De BAG en de WOZ registraties zijn gekoppeld via een datakoppeling. In 2012 is een start gemaakt met de afstemming van BAG- en WOZ-processen. Zowel intern bij de

gemeente als bij marktpartij 4value die een deel van de WOZ-werkzaamheden uitvoert voor de gemeente.

Deze kwaliteitsslag neemt naar verwachting 5 á 6 jaar in beslag en wordt betaald uit eenmalige middelen die door het rijk beschikbaar zijn gesteld voor het NUP.

Doel 2C.

Het BGT project heeft circa een half jaar vertraging opgelopen. Dit is deels veroorzaakt door landelijke vertragingen en deels door de afstemming van de beschikbare softwarelijn op de komst van de BGT die wat meer tijd heeft gevraagd dan vooraf was ingeschat. Ten opzichte van het landelijke proces liggen we goed op schema en zitten we nog voor de middenmoot.

Maatschappelijk effect 3

Een open en transparante wijze van besturen, gekenmerkt door een grote mate van toegankelijkheid in combinatie met een correcte uitvoering van overheidstaken.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streef-waarde	Bereikte waarde
A. Verhogen van betrokkenheid bij de leefomgeving, bevorderen van zelfredzaamheid van burgers en verbeteren van kwaliteit van beleidsvorming en -uitvoering	Ja	Aantal adviesnota's b&w, waarbij (beg)inspraak in voorbereiding is gerealiseerd	4	10

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

De gemeente wil meer en meer in een vroegtijdig stadium met betrokkenen of belanghebbenden in contact treden om na te gaan of, en op welke wijze, aan hun verlangens kan worden tegemoetgekomen. Interactieve beleidsvorming en gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid voor uitvoering en realisatie van plannen en projecten horen hierbij. Ook komt hierbij in beeld welke taken door de dorpen en/of verengingen plaatselijk belang zelf kunnen worden opgepakt.

We zijn in 2011 gestart met de pilot 'regie/burgerparticipatie': een ontwikkelingstraject onder externe begeleiding, waarbij aan de hand van drie voorbeeldprojecten ervaringen wordt opgedaan met regie en burgerparticipatie. De drie voorbeeldprojecten zijn: Verpauperde panden, Minsken meitsje in doarp en de Sociaal Maatschappelijke Agenda. Omdat de doelstellingen van de pilot en van de Sociaal Maatschappelijke Agenda in elkaars verlengde liggen, wordt in 2013 de pilot voortgezet binnen de Sociaal Maatschappelijk Agenda. Er is dan geen sprake meer van een pilot project maar de ontwikkeling van regie en burgerparticipatie zijn dan onderdeel van de integrale werkwijze van de Sociaal Maatschappelijk Agenda.

Maatschappelijk effect 4

Een moderne en efficiënte bedrijfsvoering die gericht is op een waardengestuurde en ontwikkelingsgerichte organisatie.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streef-waarde	Bereikte waarde
A. Ombuigingen realiseren op de bedrijfsvoering	ja	Gerealiseerde voordelen	100.000	100.000

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
B. Samenwerking met onze preferente partner Tytsjerksteradiel	ja	Samenwerkende taakgebieden	4	4

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4B.

In 2012 wordt inmiddels samengewerkt bij Werk en Inkomen, Telefonie, Toezicht en handhaving, Inkoop en Veiligheid.

Personeel en organisatie

- Voor een verdere invulling van een ontwikkelingsgerichte en waardengestuurde organisatie komen bevoegdheden en verantwoordelijkheden laag in de organisatie te liggen. Teamleiders krijgen hierbij hiërarchisch meer bevoegdheden toebedeeld. Hierdoor kan beter en sneller worden ingespeeld op ontwikkelingen en de talenten van medewerkers, wat de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komt. Met de invoering van Ons nieuwe werken kan onze extern gerichte organisatie adequater reageren op snelle veranderingen in het verwachtingspatroon van de klanten. Bij een betrokken flexibele organisatie staat de persoonlijke groei van medewerkers voorop.
- Mede door de invoering van Het Nieuwe Werken en de permanente aandacht voor zieke medewerkers is het verzuim opnieuw gedaald naar een percentage van 4,25%. Het gemiddelde verzuim binnen gemeentelijke organisaties bedraagt 5,4%.
- Verder is er door de toepassing van strategische personeelsplanning een goed zicht op de ontwikkeling van medewerkers en hun toegevoegde waarde voor de gemeente Achtkarspelen. Dit stelt ons in staat om wendbaar te zijn en daardoor goed in te kunnen spelen op de ontwikkelingen die wij in de toekomst tegemoet gaan zien.
- De investeringskredieten voor ICT zijn in boekjaar 2012 enigszins ontzien om te gebruiken voor de omslag naar zaakgericht werken conform ons dienstverleningsconcept.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Vershil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	8.295	8.347	-52
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	562	737	175
Saldo baten en lasten voor bestemming	-7.733	-7.610	123
Toevoegingen aan reserves (lasten)	17	171	-154
Onttrekkingen aan reserves (baten)	894	865	-29
Saldo baten en lasten na bestemming	-6.856	-6.916	-60
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. KCC			-2

2. Basisregistraties	-19
3. Bestuur	-112
4. Bedrijfsvoering	110
5. Financieringsfunctie	-29
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):	
6. KCC	4
7. Basisregistraties	0
8. Bestuur	72
9. Bedrijfsvoering	104
5. Financieringsfunctie	-5
Saldo verschillen voor bestemming	123
Verschillenanalyse lasten (reservemutaties):	
10. Reserve flankerend beleid	-154
Verschillenanalyse baten (reservemutaties):	
11. Reserve flankerend beleid	-29
12. Reserve verbouw gemeentekantoor	0
Saldo verschillen na bestemming	-60

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
Algemeen Het programma Dienstverlening is afgesloten met een beperkt negatief saldo. Dit negatieve saldo is ontstaan door verschuldigde frictiekosten in het kader van de samenwerking Werk en Inkomen met Kollumerland.
2. Bezwaarschriften Voor het aangaan van bezwaar tegen de WOZ waarde is er een gat in de markt gevonden. Elk bezwaar dat wordt toegekend brengt een bedrag aan proceskosten met zich mee. De komende jaren zal hier ernstig rekening mee moet worden gehouden. De waardedaling van woningen zal zwaar meewegen in de taxaties. Deze extra kosten hebben er voor gezorgd dat er een overschrijding is ontstaan op deze productgroep.
3. Raad en raadscommissies: a. Automatiseringskosten De overschrijding op automatiseringskosten is het gevolg van de volgende kosten: • Uitbreiding servicecontract waardoor wij niet steeds afzonderlijke nota's krijgen voor bepaalde werkzaamheden die verband houden met ons raadsinformatie en webcasting systeem. • Aanpassing software Q-panel in raadzaal door PTH in verband met de wens van het presidium om voortaan vanaf een spreekgestoelte te spreken. • Eenmalige investering in iPad-app van GemeenteOplossingen. b. Algemeen werkbudget De overschrijding op het algemeen werkbudget wordt volledig veroorzaakt door de kosten die moesten worden gemaakt voor de selectie van een nieuwe burgemeester.   c. Accountantskosten De accountantskosten zijn overschreden met € 6.849. Deze overschrijding is veroorzaakt door meerkosten die werden gemaakt t.b.v. de jaarrekening 2011.   Rekenkamer De onderzoekskosten van de rekenkamer waren enigszins hoger dan de raming. Hier staan hogere inkomsten tegenover van de deelnemende gemeenten.   Personeelskosten productgroep bestuur Er is meer aan personeelskosten uitgegeven wegens tijdelijke urenuitbreiding, waarneming zieke collega, tijdelijke inhuur van personeel, CAO-verplichtingen en kosten voormalig personeel.
4. Personeelskosten Het voordelig saldo op de bedrijfsvoering heeft grotendeels betrekking op de secundaire personeelskosten. Dit saldo wordt mede gebruikt om de reserve flankerend beleid op peil te houden.

Er is rekening gehouden met € 200.000 aan kosten voor flankerend beleid ten laste van de reserve. Zie verder ook de toelichting bij de mutaties in de reserve flankerend beleid.

8.

Personeelskosten

Van de samenwerkende gemeente zijn deels personeelskosten terugontvangen.

Rekenkamer

Van de deelnemende gemeenten aan de rekenkamer is ook nog een afrekening over 2010 ontvangen.

Deze extra inkomsten hebben bijgedragen tot een positief saldo bij de productgroep Bestuur.

9.

Personeelskosten

Bij de bedrijfsvoering waren er diverse inkomsten voor o.a. het saldo aan premies WGA (regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten), ontvangen ziektekostenvergoedingen en de slotuitkering liquidatie IZA.

10.

Toevoeging reserve flankerend beleid

De reserve flankerend beleid is weer tot het maximale toegestane niveau aangevuld.

11.

Onttrekking reserve flankerend beleid

In de begroting wordt rekening gehouden met een onttrekking aan de reserve flankerend beleid van € 200.000. Hier stonden in 2012 € 171.000 aan verplichtingen tegenover.

12.

Onttrekking reserve verbouw gemeentekantoor

Deze reserve is opgeheven en een totaal bedrag van € 659.110 is in de algemene reserve gestort.

Algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit onderdeel. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2012 (na wijziging)	Rekening 2012	Vershil rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	910	17	893
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	33.987	34.614	627
Saldo baten en lasten voor bestemming	33.077	34.597	1.520
Toevoegingen aan reserves (lasten)	2.125	2.168	-43
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.576	1.576	0
Saldo baten en lasten na bestemming	32.528	34.005	1.477
Verschillenanalyse lasten (excl. reservemutaties):			
1. Dekkingsmiddelen			893
Verschillenanalyse baten (excl. reservemutaties):			
2. Dekkingsmiddelen			627
Saldo verschillen voor bestemming			1.520
Verschillenanalyse lasten (reservemutaties):			
3. Algemene reserve			-43
Saldo verschillen na bestemming			1.477

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen (de nummers verwijzen naar de tabel hierboven)
1. Begrotingssaldo Het positieve saldo aan dekkingsmiddelen heeft betrekking op het begrotingssaldo in 2012 dat niet geheel is besteed.
2. Algemene uitkering In 2012 en over voorgaande jaren zijn er door mutaties in het accres nog afrekeningen geweest wat de nodige nabetalingen heeft opgeleverd.
3. Het saldo is ontstaan wegens een storting in de algemene reserve i.v.m. de opheffing van de reserve recreatie.

FINANCIËEL OVERZICHT - Overzicht van baten en lasten

		begroting 2012 (na wijziging)			rekening 2012		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's							
1	Samenleving	887.669	11.565.823	-10.678.154	934.448	11.618.596	-10.684.149
2	Werk, Inkomen & Zorg	24.262.681	30.667.898	-6.405.217	27.210.591	34.247.066	-7.036.475
3	Veiligheid	39.920	1.146.949	-1.107.029	50.718	1.123.800	-1.073.082
4	Leefomgeving	5.562.553	11.139.820	-5.577.267	6.644.846	11.313.904	-4.669.058
5	Ontwikkeling	3.788.093	4.468.651	-680.558	9.132.709	9.427.108	-294.399
6	Dienstverlening	562.818	8.295.275	-7.732.457	737.122	8.347.515	-7.610.393
	Dekkingsmiddelen	33.986.574	1.815.548	32.171.026	34.619.934	1.736.470	32.883.465
	Onvoorzien	0	842.964	-842.964	0	0	0
Resultaat voor bestemming		69.090.308	69.942.928	-852.620	79.330.368	77.814.458	1.515.909
Mutaties reserves (toevoegingen/onttrekkingen):							
1	Samenleving	28.384	0	28.384	30.000	0	30.000
2	Werk, Inkomen & Zorg	126.865	312.865	-186.000	1.295.726	994.677	301.049
3	Veiligheid	0	0	0	0	0	0
4	Leefomgeving	519.586	168.126	351.460	283.305	134.575	148.730
5	Ontwikkeling	869.665	539.170	330.495	883.388	539.170	344.218
6	Dienstverlening	893.800	16.555	877.245	864.358	170.557	693.801
	Concernbrede reserves	1.575.836	2.124.800	-548.964	1.575.836	2.167.942	-592.106
Subtotaal mutaties reserves		4.014.136	3.161.516	852.620	4.932.614	4.006.922	925.692
Resultaat na bestemming		73.104.444	73.104.444	0	84.262.981	81.821.380	2.441.601

JAARVERSLAG

DEEL 2 – PARAGRAFEN

A LOKALE HEFFINGEN

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid en vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten van de gemeente. Dit is de oorzaak dat deze heffingen in een aparte paragraaf nader worden toegelicht. Deze paragraaf geeft een beeld van de meest relevante aspecten van zowel de heffingen waarvan de besteding gebonden is als die waarbij een dergelijke relatie niet aanwezig is.

Overzicht van de lokale heffingen

In de gemeente Achtkarspelen worden de volgende belastingen en heffingen geheven:

- *Onroerende zaak belasting*
- *Reinigingsheffing*
- *Rioolheffing:*
- *Forensenbelasting*
- *Havengelden*
- *Marktgelden*
- *Leges*

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De verhoging van de tarieven voor de OZB heeft meestal betrekking op de dekking van prijsstijgingen en het verschaffen van middelen voor nieuw beleid. Het bestuur heeft met gewogen ambitie gekozen voor een gematigd belastingklimaat.

Overzicht lokale lasten

Het overzicht lokale lasten wint steeds meer aan waarde.

Onderstaand overzicht richt zich op de OZB, rioolrechten en afvalstoffenheffing.

2012	Dongeradeel	Opsterland	Zuidhorn	Tytsjerksteradiel	Kollumerland	Dantumadeel	Aa en Hunze	Groote-gast	Ooststellingwerf	Achtkarspelen	Ferwerderadiel	De Marne
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden												
OZB-eigenaren	313	213	275	345	184	231	219	215	184	256	233	195
rioolrecht	183	241	177	150	192	182	200	248	273	187	190	335
afvalstoffenheffing	193	175	231	185	278	224	253	226	205	268	281	249
totaal	689	629	683	680	654	637	672	689	662	711	704	779
rangnummer	200	79	180	172	123	95	155	201	139	255	238	362
paspoort	48,70	48,70	48,70	48,70	48,70	48,50	48,70	48,70	48,70	48,50	48,70	48,70
rijbewijs	38,30	36,00	45,50	46,00	37,05	37,00	34,00	46,05	38,55	42,40	37,00	37,05
identiteitskaart	40,00	40,05	40,05	40,00	40,00	40,00	40,05	40,05	40,05	40,00	40,00	40,00
uittreksel GBA	5,25	6,00	10,25	11,80	5,50	4,30	7,50	6,30	8,30	7,50	6,00	7,55
totaal	132,25	130,75	144,50	146,50	131,25	129,80	130,25	141,10	135,60	138,40	131,70	133,30

Ontwikkeling van de Lokale lasten

De ontwikkeling van de lokale lasten wordt beschreven in een afzonderlijke nota: het Tarievenboek. Dit tarievenboek behandelt de ontwikkeling van de lokale lasten, de toerekening van kosten, de beleidsmatige afwegingen per heffing en het tarief per heffing.

In dezelfde vergadering als dat de raad de begroting voor het komende jaar vaststelt, worden waar mogelijk ook de verordeningen van de lokale lasten voor het komende jaar vastgesteld.

Dit houdt ook in dat de paragraaf lokale heffingen over het verslagjaar zich meer kan richten op:

- de positionering van onze gemeente ten opzichte van gemeenten in de omgeving;
- de verschillen in de daadwerkelijk gerealiseerde opbrengsten.

Inkomsten uit lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten over 2012 uit lokale heffingen waren als volgt:

lokale heffingen 2012	Begroting	Rekening
Onroerende zaakbelastingen	4.469.095	4.411.202
Reinigingsheffing	2.797.601	2.790.618
Eigen bijdrage milieuterrein	150.000	118.666
Rioolrechten	2.165.417	2.154.844
Forensenbelasting	4.500	5.148
Havengelden	15.000	19.158
Marktgeden	6.831	5.649
Leges burgerzaken	412.000	370.928
Bouwleges	425.000	401.632
Secretarieleges	10.500	15.702
totalen	10.455.944	10.293.547

Lokale belastingdruk

Onderstaand de weergave van de lastendruk voor een meerpersoonshuishouden met een huis van € 188.000.

Lastendruk	2011	2012
OZB	241	256
Rioolrecht	183	187
Afvalstoffenheffing	269	268
Totaal	693	711

Het voorgestane gematigde tarievenbeleid is gerealiseerd. De lokale lastendruk is gestegen met 2,35%. Dit komt overeen met de inflatiecorrectie over 2012.

De opbrengst OZB steeg in 2012 met 5,4%, de afvalstoffenheffing daalde met 0,53% en de rioolheffing steeg met 2,25%. De overige tarieven zijn aangepast met de genoemde correctie van 2,25% over de inflatie voor 2012. Deze percentages passen goed binnen het voorgestane gematigde tarievenbeleid.

Kwijtscheldingsbeleid

Alle inwoners met een inkomen lager dan of gelijk aan het bijstandsniveau kunnen in principe kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten krijgen. Mensen met een bijstandsuitkering krijgen automatisch kwijtschelding en hoeven dit dus niet aan te vragen. Omdat het recht op kwijtschelding wel een individueel recht is, toetsen wij periodiek of iemand dit recht nog heeft.

In totaal is in 2012 voor € 255.114 aan belastingen kwijtgescholden.

B. Weerstandsvermogen

Hieronder wordt per onderwerp omschreven in hoeverre een risico zich heeft voorgedaan en wat de invloed is op het weerstandsvermogen.

1. Kapitaallasten bouwgrondexploitatie

In 2011 is een beroep gedaan op het weerstandsvermogen voor de afwaardering van complexen in de bouwgrondexploitatie, dit omdat de provincie beperkt contingenten beschikbaar stelde. Het contingentenrisico, door een verlaging van het risicoprofiel, is toen grotendeels afgehandeld.

Onderdeel hiervan was een afboeking in het complex De Wiken van ca. € 143.500. Per abuis is in dit complex niet afgeboekt, maar bijgeboekt. Deze onjuistheid is in 2012 gecorrigeerd, waardoor € 287.000 aan de reserve Weerstandsvermogen wordt toegevoegd.

Het oplopen van de looptijd van complexen, en daarmee de rentelast over het al geïnvesteerde kapitaal, heeft ook dit jaar voor de nodige risico's gezorgd. De risico's konden worden afgeboekt op een algemeen complex binnen de bouwgrondexploitatie zodat geen verder beroep hoefde te worden gedaan op het weerstandsvermogen. De komende jaren blijft het risico wegens de slechte economische tijden nog bestaan.

2. Wmo

De uitvoering Wmo sluit in 2012 met een tekort van ca. € 147.000. Dit kan worden opgevangen binnen de reserve Wmo; saldo ca. € 279.000. Een extra beslag op de reserve Weerstandsvermogen kan daardoor achterwege blijven.

3. Gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen

In 2012 was er geen noodzaak om in verband met een GR of gesubsidieerde instelling, exclusief de sociale werkvoorziening (zie punt 4.), middelen vrij te maken uit de reserve Weerstandsvermogen.

4. Sociale werkvoorziening

In de 2e Berap 2012 is melding gemaakt van het begrote negatieve exploitatie-resultaat van Caparis NV à € 536.000.

Het begrote weerstandsvermogen SW à € 495.000 is hiervoor ingezet met een extra aanvulling uit de exploitatie van € 41.000.

5. Re-integratie

Door de verlaging van het participatiebudget (46% minder dan in 2011) zijn in 2012 extra maatregelen genomen om een overschrijding te voorkomen.

Er is voor gekozen om weinig tot geen nieuwe instrumenten in te zetten en bestaande contracten te herijken. De grootste kostenposten waren en zijn de Achtbaan en Deta-pay. Tijdens de behandeling van de kadernota heeft de raad ingestemd met het afbouwen van de Achtbaan.

De extra maatregelen zijn dusdanig gelukt, dat waar een kleine overschrijding op de re-integratetaak van ca. € 45.000 werd verwacht, te bekostigen door een onttrekking aan de reserve Re-integratie, we 2012 voor wat betreft deze taak hebben kunnen afsluiten met een kleine plus van ca. € 45.000. Deze meevaller wordt toegevoegd aan de reserve Re-integratie.

Een beroep op de reserve Weerstandsvermogen was in 2012 niet noodzakelijk.

6. Zwembad De Kûpe Buitenpost

Een beroep op de reserve Weerstandsvermogen was in 2012 niet noodzakelijk.

7. Gegarandeerde geldleningen

In 2012 hebben zich geen verliezen uit gegarandeerde geldleningen voorgedaan zodat ook geen beroep op het weerstandsvermogen is gedaan.

8. Herverdelingseffecten bestuursakkoord

In afwachting van de decentralisatieontwikkelingen heeft het rijk nog geen herverdeling van de geldstromen doorgevoerd. In dat kader mag het negatieve effect niet uitkomen boven € 15 per inwoner. In 2012 was het niet noodzakelijk het weerstandsvermogen aan te spreken.

9. Brand accommodaties

In 2012 hebben we niet te maken gehad met calamiteiten door brand, waardoor de reserve weerstandsvermogen niet hoefde te worden afgesproken

10. Friciekosten samenvoeging RUD

In 2012 is geen gebruik gemaakt van het weerstandsvermogen voor dit onderdeel.

11. Bevolkingsdaling

De laatste jaren hebben we nog te maken met een geringe gemiddelde bevolkingstoename. We vallen daarom niet onder de categorie krimpgemeente. Van minder inkomsten ten gevolge van een afname van de bevolking is gelukkig geen sprake. Het blijft echter een punt van aandacht.

12. Overige onvoorziene risico's

Een risicoanalyse blijft een momentopname. Er kunnen zich altijd gebeurtenissen voor doen waar onmogelijk van te voren rekening mee kon worden gehouden. Gelet op de geringe reservepositie van de gemeente blijft het aan te bevelen voor onvoorziene risico's voldoende middelen beschikbaar te houden. In 2012 hebben zich geen onverwachte calamiteiten voor gedaan waarvoor het weerstandsvermogen is aangesproken.

Bovenstaande wordt hierbij samengevat in een tabel:

Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Begroting 2012	Rekening 2012
Kapitaallasten bouwgrondexploitatie	630	-287
Wmo	500	0
Gemeenschappelijke regelingen & gesubsidieerde instellingen	500	0
Sociale werkvoorziening	495	495
Re-integratie	300	0
Zwembad	250	0
Gegarandeerde geldleningen	250	0
Herverdelingseffecten bestuursakkoord	210	0
Brand accommodaties	140	0
Friciekosten samenvoeging RUD	50	0
Bevolkingsdaling	0	0
Overige onvoorziene risico's	1.000	0
Totaal	4.325	208

C Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Met de kosten van onderhoud van kapitaalgoederen is vaak een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze onderhoudskosten zijn terug te vinden in meerdere programma's. Om een volledig beeld van alle onderhoudskosten aan kapitaalgoederen te verkrijgen is in deze paragraaf een dwarsdoorsnede van de gehele begroting gemaakt. Hiermee ontstaat een helder en compleet beeld, wat van belang is voor een goed inzicht in de financiële positie. De kapitaalgoederen zijn opgesplitst in wegen (waaronder ook bruggen), riolering, water, groen en gebouwen.

De gemeente wil op duurzame wijze de aanwezige infrastructurele voorzieningen in stand houden. Het gaat hierbij zowel om bovengrondse voorzieningen als om ondergrondse. Het onderhoud moet ertoe leiden dat de gebouwen en infrastructurele voorzieningen voldoen aan de functionaliteitseisen die hieraan gesteld zijn en worden. Sleutelwoorden zijn: veilig, schoon en heel, tegen zo laag mogelijke kosten.

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare ruimte. Dit betekent ook dat zij, wanneer hierin iets gebeurt, moet kunnen aantonen dat zij alles heeft gedaan dat in haar vermogen lag om gevaar te voorkomen. Dit geldt voor alle aspecten van de openbare ruimte en speelt vooral wanneer het vermoeden bestaat dat de gemeente in haar onderhoudstaak is tekort geschoten.

Beleidskader

Wegen

Uitgangspunt voor het wegbeheer zijn de C.R.O.W. richtlijnen die aangeven wanneer er sprake is van schade aan een weg en bij welke schadebeelden welk onderhoud uitgevoerd moet worden. Op bestuurlijk niveau kunnen keuzes worden gemaakt ten aanzien van bijvoorbeeld gedifferentieerd kwaliteitsniveau. Daar is in de gemeente Achtkarspelen niet voor gekozen. In het najaar van 2010 heeft de gemeenteraad besloten dat alle wegen binnen de gemeente dienen te voldoen aan het niveau "basis". Daarnaast heeft de gemeenteraad, in de raadsvergadering van 25 november 2010, gekozen om het achterstallig wegonderhoud weg te werken in een periode van 10 jaar en hiervoor een jaarlijks budget beschikbaar te stellen van € 630.000.

In 2011 is besloten om het jaarlijkse bedrag te verlagen naar € 490.000, omdat het achterstallig wegonderhoud eind 2010 nog maar € 4,9 miljoen euro bedroeg. Op die manier wordt de (kleinere) achterstand nog steeds in een periode van 10 jaar weggewerkt.

Er zijn in 2012 onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke wegen uitgevoerd. Zo zijn o.a. de volgende wegen aangepakt: Verkerckstraat, Kortelaan, Dr. Keijserstraat, Mr. Klokmanstraat en Langelaan (gedeeltelijk) en het industrieterrein Lauwerskwartier ("woon"rijp maken) in Surhuisterveen, Oude Vaart te Gerkesklooster, Koekoeksblom en de Reiden te Twijzelerheide, van Harinxmastraat, Buterblomstrjitte te Kootstertille, Reahel te Augustinusga, Halbertsmastraat, G. Japikstraat (ged.), Jelgersmastraat, Meijontsmastraat en de Troelstralaan te Buitenpost.

Waterbouwkundige werken

De gemeente heeft niet een beheerplan voor waterbouwkundige werken. De reden hiervoor is dat er in de gemeente weinig waterbouwkundige werken zijn en het benodigde onderhoud hiervoor relatief laag is.

Aandachtspunt in 2012 (en verder) is geweest het mogelijk overdragen van kunstwerken vanuit het Wetterskip naar de gemeente. Het Wetterskip wil hun beleid uniformeren in de Provincie en heeft in dat verband een nieuwe legger kunstwerken vastgesteld en ter inzage gelegd. In deze legger is vastgelegd wie eigenaar is van en verantwoordelijk is voor het onderhoud van de verschillende kunstwerken. Het lijkt erop dat de gemeente hierdoor meer kunstwerken in eigendom en beheer en onderhoud zou krijgen zonder enige financiële compensatie vanuit het Wetterskip. Ook wordt niet gesproken over het in

een goede staat van onderhoud overdragen van de kunstwerken. Hier zijn wij het als gemeente natuurlijk niet mee eens en de mogelijkheden om hier bezwaar tegen in te brengen worden onderzocht.

Riolering

De aanleg en beheer van de riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet milieubeheer. In dit kader heeft de gemeente een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. In dit plan zijn de aanwezige en aan te leggen voorzieningen voor het inzamelen en transport van afvalwater benoemd. Tevens is een tijdstip aangeduid waarop/waarbinnen onderhoud/vervanging van voorzieningen moet plaatsvinden. Middels een kostendekkingsplan en het beschikbaar stellen van deze gelden via Gewogen Ambities/Kadernota's is sprake van een beheercyclus, waarbij invulling wordt gegeven aan het GRP. In 2010 is een nieuw GRP opgesteld welke uiteindelijk in de raadsvergadering van 3 februari 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In 2012 hebben verscheidene rioolvervangingen plaatsgevonden. Voor de toelichting verwijzen we naar programma 4.

Water

De gemeenten zien zich de komende jaren gesteld voor een zware opgave. Vanuit Europa en Den Haag wordt een vloed aan regelingen en wetgeving op de provincies, waterschappen en gemeenten losgelaten met als doel water beter te beheersen en ruimte te geven om te voorkomen dat de woonomgeving te nat wordt. De kwaliteit van het water moet verbeterd worden en er moeten collectief afspraken gemaakt worden om te voorkomen dat de één een probleem doorschuift naar een ander.

Het waterplan, dat in 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld, geeft inzicht in verantwoordelijkheden en bevordert de regionale samenwerking en integrale benadering van de waterketen. Ook is een watervisie opgenomen die richtinggevend is voor de beleidsontwikkeling tot 2030 voor de thema's veiligheid, voldoende water, schoon water, afvalwater en zuivering, beheer en onderhoud, gebruik en beleving (???) en samenwerking en organisatie.

In 2007 is het Nationaal Bestuursakkoord Waterketen (BWK) opgesteld. Hierin staat vermeld dat een doelmatigheidsverbetering van 10 à 20% over tien jaar haalbaar wordt geacht. Het BWK geeft een richting aan op nationaal niveau.

In het voorjaar van 2009 is in het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water (PBOW) afgesproken dat we in Fryslân invulling willen geven aan het BWK. Dit heeft geresulteerd in het opstellen van het Fries Bestuursakkoord Waterketen (FBWK).

Doel van het bestuursakkoord is om de provinciale samenwerking en de innovatie in de waterketen te bevorderen en te komen tot een efficiency verbetering. Hierin staat de burger centraal en wordt gestreefd naar bewustwording en betrokkenheid van de burger bij het thema water.

In het kader van het Fries Bestuursakkoord Water Keten (FBWK) wordt onderzocht hoe binnen de waterketen minder meerkosten kunnen worden gemaakt. Het gaat hierbij dus niet om bezuinigingen, maar het minder laten stijgen van de kosten dan verwacht op basis van leeftijdsopbouw riolering en anticiperen op de klimaatontwikkelingen.

Vanuit het Wetterskip is het initiatief genomen inzake het project overdracht stedelijk water waarbij sommige beheerstaken zouden kunnen overgaan vanuit de gemeente naar het Wetterskip. Hoe dat precies ingevuld zou moeten worden en onder welke voorwaarden dat zou moeten gebeuren is nu nog niet bekend maar zullen wij als gemeente vanzelfsprekend nauwlettend in de gaten houden.

Groen

Voor het groenonderhoud wordt gewerkt met een groenbeheerplan (GBI). Hierdoor heeft de gemeente, zowel in de plan- als beheerfase, inzicht in de kosten van het beheer en onderhoud van het openbare groen. Op basis van deze informatie worden de jaarlijkse onderhoudsbudgetten vastgesteld.

Voor het onderhoud van plantsoenen en siergazon wordt werkvoorzieningschap Caparis ingehuurd. Vanwege een bezuinigingstaakstelling voor het maaien is in 2012 minder maaierwerk door Caparis uitgevoerd dan in voorgaande jaren.

Speelruimte

De gemeente heeft een speelruimteplan vastgesteld. Dit plan bevat het beleid voor planning, aanleg en behoud van buitenspeelruimte voor kinderen. Om aan de wettelijke onderhoudstaak te kunnen voldoen, beoordelen inspecteurs de speelplaatsen ter plaatse aan de hand van de eisen die in het Attractiebesluit zijn gesteld en redigeren logboeken en inspectiegegevens. Voor het vervangen van de speeltoestellen wordt jaarlijks een bedrag gereserveerd in een vervangingsfonds.

Inmiddels is ervoor gekozen om geen nieuwe speelplaatsen meer aan te leggen. Wel worden middelen gereserveerd om bestaande speelterreinen in stand te houden en om deze te kunnen vervangen als ze afgeschreven zijn. In 2012 is ervoor gekozen om 1 van de grootste speelterreinen in de gemeente, aan De Elzen in Twijzelerheide, compleet te renoveren en te voorzien van rubbertegels.

Gebouwen

De gemeentelijke gebouwen kunnen grofweg in 4 hoofdcategorieën worden ingedeeld: Onderwijsaccommodaties, Sportaccommodaties, Welzijnsaccommodaties en de 'eigen' gemeentelijke accommodaties. In deze laatste categorie vallen bijv. het gemeentehuis, de gemeentewerf, zoutloods, gemeentelijke woningen (2), kerktorens (4), etc.

In 2011 is een MOP opgesteld voor de 'eigen' gemeentelijke accommodaties op basis van een inspectie van de technische onderhoudstoestand, dit om zo een goed beeld te krijgen van de staat van onderhoud van deze gebouwen.

Voor de categorieën Sport en Onderwijs zijn actuele door de raad vastgestelde IHP's van kracht. Voor wat betreft de categorie Welzijn wordt in 2013 een geactualiseerd IHP aan de raad voorgelegd. Elk IHP resulteert in jaarlijkse onderhoudsplannen en het opstellen van een financiële meerjaren onderhoudsplanung.

Onderhoudskosten per kapitaalgoed

De volgende tabel toont per kapitaalgoed het saldo van de onderhoudsbedragen in 2012, en ter vergelijking die van de twee jaren daarvoor.

Soort kapitaalgoed	2010	2011	2012
Wegen (functie 210)	6.631.000	5.289.000	4.366.000
Riolering (functie 722)	1.894.000	1.799.000	1.814.000
Water (functie 221)	453.000	24.000 ¹⁾	26.000
Groen (product 4103)	2.067.000	1.525.000	1.459.000
Speelruimte (functie 580)	157.000	159.000	129.000
Gebouwen (diverse producten)	399.000	894.000 ²⁾	658.000
Totaal	11.601.000	9.690.000	8.452.000

1) In 2010 was een voorziening toegevoegd

2) De hogere bedrag betreft kosten aan groot onderhoud gemeentekantoor

D. Financiering

Inleiding

Bij financiering moeten we ervoor zorgen dat de gemeente steeds over voldoende geldmiddelen kan beschikken om alle rekeningen te betalen. Aan de activiteiten die daaruit voortvloeien zijn kosten en risico's verbonden. Deze paragraaf informeert de raad hierover.

Algemeen

Interne ontwikkelingen

De uitvoering van de treasuryfunctie heeft in het begrotingsjaar 2012 plaatsgevonden overeenkomstig de bepalingen in het treasurystatuut. In 2012 is een start gemaakt met het actualiseren van dit statuut. Deze actualisering krijgt in 2013 een verder vervolg, in overleg en in samenwerking met Tytsjerksteradiel.

Externe ontwikkelingen (rentetarieven)

In de programmabegroting werd de verwachting uitgesproken dat de tarieven voor financieringen in 2012 licht zouden stijgen. Deze verwachting was gebaseerd op de ontwikkelingen in 2010 en begin 2011 waarbij sprake was van een stijging van de tarieven. Er was echter sprake van het tegendeel.

De tarieven voor kortlopende leningen liepen gedurende het jaar uiteen van 0,8% in januari, dalend naar 0,1% in december. Door deze bijzonder lage tarieven was financiering met kortlopende middelen financieel aantrekkelijk.

De tarieven voor langlopende leningen toonden al vanaf april/mei 2011 een dalende lijn. Deze dalende tendens zette zich in 2012 verder voort, echter wel volgens een tamelijk grillig verloop. In januari bedroegen de tarieven 2,8%, waarna dit verder daalde tot 1,8% in december.

Financieringsbehoefte

In de begroting werd al de verwachting uitgesproken dat er ook in 2012 een onbalans zou zijn tussen de uitgaande en de inkomende geldstromen. Aflossingen op leningen, investeringen en reguliere exploitatie-uitgaven zorgen voor een oplopend tekort. In eerste instantie zijn deze tekorten steeds opgevangen door kortlopende leningen af te sluiten met als voordeel een lage rente. Vanwege de verwachting dat de tekorten op de lopende rekening niet op korte termijn verdwijnen, en om te voldoen aan de bepalingen omtrent de kasgeldlimiet (voor een uitleg hiervan: zie hieronder) zijn in 2012 tweemaal de kortlopende financieringsvormen omgezet in een langlopende geldlening. In februari is een langlopende geldlening aangetrokken van € 6.000.000 met een looptijd van 10 jaar tegen een percentage van 2,58% op jaarbasis. In december is nog een langlopende geldlening aangetrokken van € 3.000.000 met eveneens een looptijd van 10 jaar. Het rentepercentage voor deze lening is 1,93% op jaarbasis.

Risicobeheersing

Renterisico's

Er bestaat altijd het gevaar dat de financiële resultaten van de gemeente ongewenste veranderingen ondergaan door rentestijgingen. Om dit renterisico binnen de perken te houden zijn er twee normen ontwikkeld namelijk de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Om de renterisico's ook voor de raad inzichtelijk te maken, volgen hieronder van beide instrumenten een overzicht.

Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle financieringen met een looptijd korter dan één jaar. Juist voor de korte termijn geldt dat de renterisico's aanzienlijk kunnen zijn, gezien de fluctuaties op de geldmarkt. De kasgeldlimiet ziet er op toe dat de omvang van opgenomen kortlopende financieringen een grens niet overschrijdt. Deze grens, de kasgeldlimiet, bedraagt 8,5% van de begroting.

In de onderstaande tabel is de limiet voor 2012 weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet (x € 1 miljoen)	2011	2012
Begrotingstotaal per 1 januari	66,2	65,6
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	5,6	5,6

De gemeente mocht in 2012 voor maximaal € 5.590.000 kortlopende geldleningen aantrekken. Deze middelen werden aangetrokken in de vorm van daggeldleningen bij de huisbankier van de gemeente, de BNG. De kasgeldlimiet is daarbij in het eerste en tweede kwartaal overschreden met respectievelijk € 439.000 en € 460.000. In het derde kwartaal was er sprake van een overschrijding ter grootte € 773.000. In het vierde kwartaal was er wel weer een overschrijding, deze keer € 368.000. In 2012 is wel voldaan aan de bepalingen van de wet Fido over de kasgeldlimiet.

Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm geeft het renterisico op de vaste schuld weer. De norm heeft als doel om de renterisico's van herfinanciering, door bijvoorbeeld aflossingen, te beperken. De norm ziet er op toe dat het totaal van renteherzieningen en aflossingen in een jaar een bepaalde grens niet overschrijdt. Deze grens, de renterisiconorm, mag op basis van de vernieuwde wet fido niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar.

Berekening renterisiconorm (x € 1 miljoen)	2011	2012
Begrotingstotaal per 1 januari	66,2	65,6
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%
Renterisiconorm	13,2	13,1
Renterisico op de vaste schuld	4,7	4,7
Ruimte onder renterisiconorm	8,5	8,4

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld in 2012 € 4,7 miljoen bedroeg. Daarmee voldeed de gemeente ruimschoots aan de norm.

Kredietrisico's

Naast renterisico's heeft de gemeente ook te maken met kredietrisico's. Dit risico ontstaat wanneer de gemeente uitzettingen bij derden heeft gedaan. Mochten deze derden niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, dan lijdt de gemeente hierop verlies. Het risico dat de gemeente loopt heeft betrekking op de post debiteuren en de uitzettingen in het kader van de publieke taak. Daarnaast vallen onder deze noemer ook de risico's van vorderingen van derden op debiteuren waarvoor de gemeente garant staat.

De tabel hieronder geeft een overzicht van verstrekte leningen en garanties in het kader van de publieke taak:

Omschrijving	2011	2012
Leningen		
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	7.730.000	3.500.000
WoonFriesland	13.062.939	8.267.320
Overige langlopende geldleningen	523.283	833.263
Totaal	21.316.222	12.600.583
Garanties		
Particulier woningbezit	3.555.606	3.207.407
Verenigingen c.a.	5.789.030	3.023.749
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	20.000.000	22.000.000
Totaal	29.344.636	28.231.156

In 2012 hebben zich uit de risico's die voortvloeien uit bovengenoemde portefeuille geen verliezen voorgedaan.

Overzicht leningenportefeuille

De gemeente heeft aan het eind van 2012 een langlopende schuld van € 38.993.000. Een deel daarvan is doorgeleend aan woningbouwcorporaties, die daarmee in economische zin geldnemers zijn. De netto vaste schuld van de gemeente zelf is in 2012 verder opgelopen met € 5,3 miljoen naar € 27,2 miljoen.

Door het structurele tekort op de lopende rekening was er een grote behoefte aan financieringsmiddelen. Uitgaven voor de exploitatie, investeringen en aflossingen op leningen overstegen de inkomsten. Deze tekorten zijn eerst opgevangen met kortlopende geldleningen, vanwege de lage rente op deze financieringsvorm. Vanwege de kasgeldlimiet zijn deze kortlopende geldleningen omgezet in langlopende geldleningen, met genoemde stijging van de netto vaste schuld als gevolg.

De omvang en samenstelling van het vreemd vermogen wordt in de tabel hieronder weergegeven.

Leningen t.b.v.	Beginstand 1/1/2012	Nieuwe leningen	Aflossingen	Eindstand 31-12-2012
Gemeente Achtkarspelen	22.932.052	9.000.000	4.706.805	27.225.247
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	7.730.000	0	4.230.000	3.500.000
WoonFriesland	13.062.939	0	4.795.619	8.267.320
Totaal	43.724.991	9.000.000	4.706.805	38.992.567

Door de opbouw van de leningportefeuille blijft de totaalschuld voldoen aan de eisen van de renterisiconorm.

E. Bedrijfsvoering

Geen aparte paragraaf, verwerkt in programma 6.

F. Verbonden partijen

Inleiding

In dit jaarverslag wordt voor alle gemeenschappelijke regelingen een analyse uitgevoerd van de financiële stand van zaken van de gemeenschappelijke regeling en het risico daarin voor gemeente Achtkarspelen.

Mocht het feit zich voordoen dat een gemeenschappelijke regeling:

- een negatief eigen vermogen heeft, of;
- niet heeft voldaan aan een vooraf afgesproken minimum eigen vermogen (bijstortverplichting);

dan wordt in dit verslag een voorstel gedaan over de door de gemeente Achtkarspelen te treffen voorziening voor haar bijdrage hierin.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk **en** een financieel belang heeft.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap kan uitoefenen via een bestuurszetel dan wel via stemrecht.

Van een financieel belang is sprake wanneer aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking gesteld is, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Ook is er sprake van een financieel belang wanneer een zekerheid is gegeven waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente Achtkarspelen heeft op dit moment met de volgende verbonden partijen een relatie:

1. Veiligheidsregio Fryslân
2. Sociale Werkvoorziening Fryslân (incl. Caparis NV)
3. OMRIN (Afvalsturing Friesland + Fryslân Miljeu)
4. Servicebureau De Friese Wouden
5. Welstandscommissie Hûs en Hiem
6. Noordoost Friese Aanpak (NOFA)
7. Bank Nederlandse Gemeenten
8. Bestuursacademie Noord Nederland
9. ENECO
10. Lauwerspas
11. Samenwerking Achtkarspelen-Kollumerland c.a. (wiz & handhaving)
12. Samenwerking Achtkarspelen-Tytsjerksteradiel (kcc & wiz & handhaving)

Nadere toelichting op de verbonden partijen:

1. Veiligheidsregio Fryslân (VR)

In 2012 heeft de VR op verzoek van de participerende gemeenten zijn financiële positie – begroting, reserves en voorzieningen – doorgelicht, om te bepalen op welke plekken er incidenteel of structureel ruimte zat en i.c. voorstellen te doen over hoe daarmee om te gaan. De doorlichting heeft geresulteerd in een verlaging van de gemeentelijke bijdrage 2012 aan de VR, en een aantal incidentele terugbetalingen door het (deels) vrijvallen van reserves, verplichtingen of eerder gerealiseerde bezuinigingen. De doorlichting heeft in mindere mate een structureel effect op de begrotingen voor de komende jaren.

2. GR Sociale Werkvoorziening Fryslân (incl. Caparis NV)

Met de invoering van de Wet Werken naar Vermogen (WWnV) had de Sw-populatie in de komende jaren afgenomen tot alleen de doelgroep Beschut Werken.

Om de herstructurering van het Sw-bedrijf mogelijk te maken was door het Rijk een faciliteit in het leven geroepen, waarbij van de GR-gemeenten een cofinanciering van

25% verwacht werd. Vandaar dat de gemeente daarvoor in 2012 de Voorziening Bijdragen herstructurering Caparis heeft gecreëerd en gevuld met € 333.723. Door de val van het kabinet Rutte I is de WWnV echter controversieel verklaard. In het regeerakkoord kabinet Rutte II wordt de Participatiewet aangekondigd met als ingangsdatum 1 januari 2014.

De herstructureringsfaciliteit, beschikbaar gesteld onder de WWnV, komt hier niet in terug, wel andere maatregelen die gemeenten in staat moeten stellen het transitieproces van het Sw-bedrijf in gang te zetten en in 2045 de Sw-populatie terug te brengen naar nul. Daarnaast moeten gemeenten invulling geven aan de voorziening Beschut Werken, welke valt onder de Participatiewet en landelijk op 30.000 uit komt.

De deelnemende gemeenten binnen de GR moeten zich beraden over de vraag welke taken vanuit de nieuwe wet wel of niet door Caparis kunnen/moeten worden uitgevoerd. De voorlopige prognose exploitatie 2012 laat in totaal een tekort van € 5.031.000 zien. Dit betekent voor Achtkarspelen op basis van ons aandelenpercentage een aanvullende bijdrage van ca. € 510.000.

Vanuit het weerstandsvermogen en aanvullende voorziening heeft de gemeente in 2012 € 536.000 in dit verwachtte tekort bijgedragen. De definitieve jaarrekening 2012 wordt in mei/juni 2013 door de AVA vastgesteld.

In december 2011 is de bonus-malusregeling in de GR vastgesteld. Deze regeling is met terugwerkende kracht per 1 januari 2011 van kracht geworden. Effectuering heeft echter nog niet plaatsgevonden. De verwachting is dat dit een voordeel voor onze gemeente zal opleveren.

3. OMRIN (Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu)

OMRIN is de handelsnaam van Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu. Afvalsturing Friesland houdt zich bezig met de verwerking van afval en Fryslân Miljeu houdt zich bezig met de inzameling van huishoudelijk- en bedrijfsafval. Afvalsturing Friesland NV is een naamloze vennootschap met de 27 Friese gemeenten als aandeelhouders. De aandelen van Fryslân Miljeu NV zijn in handen van 16 Friese gemeenten.

In 2011 is de Reststoffen Energie Centrale (REC) door Afvalsturing in bedrijf genomen. Daarmee is naast overslag, bulktransport en het storten van afval ook het verbranden van afval aan de activiteiten van Afvalsturing toegevoegd. Gedurende de exploitatieperiode van de REC (15 jaar) heeft de gemeente een leveringsplicht. Het maximale risico voor de gemeente is dat Afvalsturing en/of Fryslân Miljeu failliet gaan. De essentie van een NV is dat het risico van de aandeelhouder beperkt is tot het bedrag dat hij voor de aandelen heeft betaald. Dit zou voor Achtkarspelen een structureel verlies van ca. € 10.000 aan jaarlijks dividend betekenen, plus het verlies van de waarde van de aandelen. Achtkarspelen heeft 120 aandelen in Afvalsturing Friesland met een totale waarde van € 54.000. Het aandelenpakket van Fryslân Miljeu bestaat uit 10.997 aandelen met een waarde van € 62.453. Valt Fryslân Miljeu weg dan moet de inzameling van huishoudelijk afval door een ander bedrijf overgenomen worden. Dit brengt waarschijnlijk transitiekosten met zich mee. De hoogte daarvan is afhankelijk van voor welke vorm wordt gekozen, bijvoorbeeld het opzetten van een eigen dienst of het gebruik maken van de diensten van een bestaande (commerciële) afvalinzamelaar.

4. Servicebureau De Friese Wouden

Het Servicebureau is een samenwerking in de vorm van een gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten in het zuidoosten van Fryslân. De taken van de GR liggen sinds 1 januari 2001 op het terrein van:

- geluid- en zonebeheer;
- coördinatie handhaving milieuwetgeving t.a.v. Rijks- en provinciebeleid;
- coördinatie van regionale projecten;
- volkshuisvesting (m.n. uitvoering Besluit woninggebonden subsidies).

De komende jaren wordt op provinciaal niveau de Regionale UitvoeringsDienst (RUD) gevormd; in Fryslân FUMO genaamd; Fryske Utfieringsorganisaasje Miljeu en Omjouwing. Het ligt voor de hand dat het Servicebureau per 1 januari 2014 in deze dienst wordt opgenomen en de GR wordt opgeheven.

5. Welstandscommissie Hûs en Hiem

De GR loopt een financieel risico. Als het werk, vooral het aantal bouwgerelateerde werkzaamheden, nog veel verder terug loopt en er door de recessie nog minder andere opdrachten binnen komen, heeft dat zijn weerslag op de inkomsten. In het Algemeen Bestuur is afgesproken dat de directie verslag doet van deze niet te voorspellen omstandigheden, zodat er snel op wijzigingen kan worden ingespeeld. Het risico wordt daarmee verkleind dan wel geminimaliseerd.

6. Noordoost Friese Aanpak (NOFA)

Het accent van NOFA is ook in 2012 volledig blijven liggen bij Vital Rural Area (VRA). De NOFA-begroting en jaarrekening moeten blijven bestaan zolang het project VRA loopt, dit tot en met 31 december 2013. De begroting 2013 bestaat alleen uit VRA-posten. In de nieuwe structuur ligt het niet in de verwachting dat NOFA zelf personeel in dienst zal hebben. Er is echter wel sprake van fondsbeheer voor de uitvoering van het VRA project. Daarom blijft deze samenwerkingsvorm vooreerst nog nodig.

7. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Door de financiële crisis zijn de kapitaalvereisten voor banken verscherpt. Vanaf 2018 moeten zij voldoen aan verhoogde eisen voor wat betreft hun financiële soliditeit. Omdat de BNG op dit moment niet voldoet aan één van die nieuwe eisen is het noodzakelijk dat het eigen vermogen van de bank groeit om in 2018 wel aan die nieuwe eis te kunnen voldoen. De toename van het eigen vermogen wordt gerealiseerd door een groter deel van de winst in te houden. Kapitaalstortingen van de aandeelhouders zijn daardoor niet aan de orde.

De BNG is een solide financiële dienstverlener. Internationale ratingbureaus kennen aan de BNG de hoogste rating (AAA) voor kredietwaardigheid toe. Daarmee zijn de risico's die aan deze verbonden partij kleven verwaarloosbaar gering.

De gemeente is in het bezit van 87.711 aandelen, elk met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Voor het aandelenbezit ontvangt de gemeente jaarlijks een dividenduitkering. Het dividend van 2011 is in 2012 verantwoord en door het nieuwe dividendbeleid is het bedrag de helft lager dan voorheen. Per aandeel werd € 1,15 uitgekeerd. De totale dividenduitkering bedroeg daarmee € 100.868.

Een nieuwe ontwikkeling is het rijksbeleid, dat er is op gericht zoveel mogelijk te voldoen aan de EMU-norm. Een instrument dat dit beleid moet ondersteunen is de wet HOF die gemeenten verplicht overtollige liquiditeiten bij de schatkist onder te brengen. Alhoewel het rijk een marktconforme rente vergoed blijft deze wel achter bij de rente die bij andere financiële instellingen kan worden bedongen. Omdat in de afgelopen jaren de gemeente echter steeds tekorten had in plaats van overschotten is dit risico voor de gemeente op dit moment niet relevant.

8. Bestuursacademie Noord Nederland

De BANN is als gemeenschappelijke regeling (GR) opgericht door en voor de lokale overheden en verzorgde o.a. het bestuursdienstonderwijs in Noord Nederland.

De GR richt zich de laatste jaren op de financiële gevolgen van verplichtingen die de GR heeft als werkgever van voormalig medewerkers van de GR cf. de Garantieregeling.

De huidige beschikbare middelen van de GR zijn voldoende om aan alle eventuele toekomstige verplichtingen van de Garantieregeling te voldoen. De gemeenten hoeven hierdoor geen bijdrage meer te betalen aan de BANN.

De GR is in de loop van 2012 geliquideerd.

9. ENECO

De ENECO-aandelen zijn in handen van 64 Nederlandse gemeenten. De gemeente Achtkarspelen bezit 9.474 aandelen. Deze staan voor de nominale waarde van € 947.400 op de balans.

ENECO is een solide energieleverancier. De gemeente loopt dan ook weinig risico.

Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. In 2012 ontving de gemeente een

dividenduitkering van 9.474 aandelen x 20,52 = € 194.406. Met deze uitkering wordt ook de komende jaren rekening gehouden.

10. Lauwerspas

Per 2012 is de Gemeenschappelijke Regeling Lauwerspas voor Achtkarspelen geen verbonden partij meer in de zin van een uitvoeringsorgaan. Echter, ondanks de officiële uittreding per 2012 werd vanuit een morele verplichting naar de gemeente Dantumadiel toe nog wel een financiële verplichting gevoeld om te komen tot een oplossing voor de door Dantumadiel als centrumgemeente in dienst genomen twee personeelsleden (1,44 fte). In 2012 is met één van hun overeenstemming bereikt over een afvloeiing onder aanbieding van een afkoopsom welke voor Achtkarspelen neerkwam op € 13.492,80, dit is bekostigd uit het in 2012 beschikbare budget voor de Regeling Maatschappelijke Participatie, en het andere personeelslid is in 2012 opgenomen in de formatie van de gemeente Dantumadiel.

Dantumadiel heeft daarop aangegeven dat er verder geen verrekening van kosten (re-integratie en/of (bovenwettelijke) WW) van deze medewerker meer volgt.

Na het formele collegebesluit van Dantumadiel omtrent de definitieve opheffing van de GR Lauwerspas ontvangt Achtkarspelen hiervan een bevestiging.

Op dat moment vervalt de verbonden partij GR Lauwerspas.

11. Samenwerking Achtkarspelen-Kollumerland c.a.

Algemeen

Eind 2012 hebben beide gemeenten besloten de samenwerking per 2013 te beëindigen. Het jaar 2012 is benut om de werkzaamheden te ontvlechten, waarbij m.n. aandacht is besteed aan personeel en eventuele wederzijdse financiële verplichtingen.

Werk, Inkomen en Zorg

De (financiële) risico's en complicaties van de ontvlechting van dit samenwerkingsveld leken groot, dit mede omdat daaraan ook de ontvlechting van personeel was verbonden en tegelijkertijd de afdeling Werk & Inkomen De Wâlden (Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel) werd opgestart.

De ontvlechting had in 2012 dan ook een zeer hoge prioriteit.

Geconcludeerd mag worden, dat deze succesvol is afgerond. Er zijn bijvoorbeeld geen medewerkers in de WW terecht gekomen en financieel gezien zijn beide gemeenten inmiddels ook van elkaar losgekoppeld.

Afgesproken is dat Achtkarspelen wel de schulddienstverlening voor beide gemeenten blijft uitvoeren. Hiervoor wordt een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Handhaving

Het besluit om de samenwerking per 2013 te beëindigen raakte ook dit samenwerkingsterrein. In 2012 heeft het ontvlechtingproces zich voltrokken.

De financiële risico's zijn zeer beperkt gebleven, omdat de personeelsleden die van Kollumerland zijn overgegaan naar Achtkarspelen konden worden ingezet in het nieuw gevormde toezicht- en handavingsamenwerkingsverband met Tytsjerksteradiel.

12. Samenwerking Achtkarspelen-Tytsjerksteradiel

Werk & Inkomen

De samenwerking Werk en Inkomen met Tytsjerksteradiel is in 2012 formeel van start gegaan. Begin 2013 kan het jaar 2012 als een opbouwjaar gezien worden, waarin de beide organisatieonderdelen in elkaar gevlochten zijn. Financieel lopen beide onderdelen nog langs de 'eigen' gemeente. In 2012 zijn alle voorbereidingen getroffen om in 2013 daadwerkelijk geïntegreerd te gaan werken voor de gezamenlijke klanten. Omdat halverwege 2012 duidelijk werd dat de centrumgemeente-constructie werd losgelaten, is de detachering van medewerkers van Tytsjerksteradiel verlengd voor 2013.

De detachering en de financiële consequenties zijn in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgelegd.

Toezicht & Handhaving

In 2012 is het nieuwe team Toezicht en Handhaving in de steigers gezet. Per 1 januari 2013 is het nieuwe team van start gegaan.

De medewerkers die in dienst van de gemeente Kollumerland voor Achtkarspelen werkzaam waren, zijn per 2013 in dienst van Achtkarspelen gekomen en worden gedetacheerd naar Tytsjerksteradiel. Daar vormen zij, samen met de medewerkers van Tytsjerksteradiel, het nieuwe team.

De detachering en de financiële consequenties zijn in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgelegd. Er is een beleid- en uitvoeringsprogramma gemaakt waar naar gewerkt wordt. In de uitvoering lopen de deelnemende gemeenten geen onvoorziene risico's.

Klant Contact Centrum.

Deze samenwerking gebeurt op basis van het vastgestelde Dienstverleningsconcept. Hierin geven beide gemeenten aan hoe ze gezamenlijk een gemeentebreed KCC De Wâlden willen vormgeven per 1 januari 2013. Het samenwerkingsverband is het gemeentelijke antwoord op het nationale concept Antwoord[®].

Waar voorheen de totstandkoming van het kanaal zelf (post, balie, digitaal en post) de aandacht vroeg, kenmerkte 2012 zich door de groei in onderlinge samenhang en de sturing naar het digitale kanaal.

G. Grondbeleid

Visie op grondbeleid en de uitvoeringswijze

In het gemeentelijk grondbedrijf worden gronden beheerd, die door bestemmingsplanprocedures en besluitvorming zijn aangewezen voor woningbouwdoeleinden en/of bedrijfsmatige/industriële doeleinden (gronden in exploitatie). Daarnaast zijn er als gevolg van marktwerking (projectontwikkeling) ook gronden in het grondbedrijf opgenomen waarvoor nog een ruimtelijke (bestemmingsplan)procedure doorlopen moet worden (ruwe gronden), maar die wel middels besluitvorming zijn aangewezen voor de hiervoor genoemde doeleinden.

Conform de besluiten van de gemeenteraad zijn op diverse locaties binnen de gemeente gronden in exploitatie. Op basis van het woonplan en de beschikbare woningbouwcontingenten vindt hierbij uitgifte van bouwrijpe kavels plaats. In de paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de risico-inventarisatie is bij herhaling aandacht gevraagd voor demografische ontwikkelingen, welke tot vertraging en aanpassingen kunnen leiden. De te behalen "winst" is het verhogen van kwaliteit van leefomgeving en leefbaarheid. In het verleden lag de nadruk soms op de financiële bijdrages aan de Algemene Dienst, door een sterke nadruk op inbreidinglocaties is dit niet langer reëel.

Op 11 december 2008 heeft de gemeenteraad een nota grondbeleid vastgesteld. Deze nota is, ondanks de gewijzigde marktomstandigheden nog steeds toepasbaar. Door het college wordt invulling gegeven aan het in deze nota vastgestelde beleid.

Invloed recessie

In 2011 is de boekwaarde van gronden waarvan geen ontwikkeling meer wordt verwacht door middel van een in 2008 aangelegde reserve afgeboekt en zijn deze complexen door de gemeenteraad op "non actief" gesteld. In 2012 is op de negatieve boekwaarden van deze complexen nog rente toegeschreven door de algemene dienst. In lijn met de rentetoeschrijving van ruwe gronden worden vanaf 2013 geen kosten meer op deze posten toegevoegd.

In 2012 hebben zich door de economische situatie weinig wijzigingen in het grondbedrijf voor gedaan. De invloed van de recessie is duidelijk merkbaar en leidt in een aantal complexen tot vertraging.

Notitie BBV versus boekwaarde ruwe gronden

In februari 2012 heeft de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) een bijgestelde notitie grondexploitatie vastgesteld. In deze notitie geeft de commissie een nadere verduidelijking op het verwerken van financiële consequenties in begroting en jaarrekening.

De commissie gaat onder andere in op het activeren van vervaardigingskosten op Niet in Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) of wel ruwe gronden. NIEGG zijn gronden die nog niet in exploitatie zijn. Volgens de nota grondbeleid worden gronden in exploitatie genomen zodra er een vastgesteld bestemmingsplan op rust.

De commissie stelt:

"Voor het activeren van kosten bij niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) moet een reëel en stellig voornemen bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd. Deze verwachting moet zijn gebaseerd op een raadsbesluit, waarin inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode."

De door de commissie BBV bedoelde besluitvorming van de raad betreft de structuurvisie. In 2012 heeft, voorafgaand aan de besluitvorming over de structuurvisie, een afboeking van de ruwe gronden plaats gevonden waardoor de waardering conform dit principe is.

Resultaat, prognose en risico's totale grondexploitatie

In de programmabegroting najaar 2012 is uitgebreid ingegaan op de te verwachten resultaten van de verschillende complexen in het grondbedrijf. Naar aanleiding van het vaststellen van de nieuwe structuurvisie en de notitie van de commissie BBV heeft de gemeenteraad ingestemd met een afboeking van ruwe gronden. Eind 2012 is de jaarplanning opnieuw beoordeeld.

In 2012 draagt het grondbedrijf € 1.500.000 af aan de algemene dienst. De raad heeft besloten om € 1.000.000 vervroegde winst uit het complex Oastkern te nemen, dit boven op de op basis van de eerdere winstprognoses verwachte winstneming van € 500.000 uit complex 070 De Koaten Kootstertille.

De winstprognose voor 2013 is naar beneden toe bijgesteld. De in 2011 door de raad op "non actief" gestelde projecten leiden onder de in 2012 toegerekende rente. De prognoses tonen daardoor in de toekomst verliezen. Dit geldt voor complexen Vierhuisterweg, De Swadde 2 en Over de Vaart. Het complex Harkema centrum heeft naast rentedruk last van het uitblijven van ISV subsidie. De voortgang van het project is dusdanig dat vertraging bij de provincie leidt tot het missen van deze subsidie. Er wordt nog gewerkt aan vervolgfases van het project. Deze kunnen doorgang vinden indien de provincie een ISV subsidie toekent. In dat geval kan de huidige negatieve prognose mogelijk worden bijgesteld.

Om dekking te vinden voor de negatieve prognoses wordt gebruik gemaakt van enkele posten onder de voorziening "Bouwrijp maken". Voor de complexen De Wiken in Kootstertille, Drogeham, Wide Pet in Harkema en De Draai en Jirsterwei in Surhuisterveen staan nog middelen gereserveerd terwijl er geen werkzaamheden meer zullen worden uitgevoerd.

Ondanks dat de afdrachten in de tijd opschuiven blijkt uit de prognose dat de totale afdracht aan de algemene dienst redelijk op peil blijft qua totaal verwachte afdracht. Het geprognosticeerde resultaat levert naar aanleiding van het bovenstaande het volgende beeld van winstneming en voorzieningen in de jaren tot en met 2017:

P.Banga en T.Rijkema								
Complexen in exploitatie		2012	2013	2014	2015	2016	2017	
002	Twijzel de Boppelanden				€ 78.000			
003	Surhuisterveen Vierhuisterweg		€ 207.000-					
005	Twijzelerheid De Swadde 2			€ 19.700-				
007	Surhuisterveen Nije Jirden Zuid					€ 63.000		
010	Buitenpost Munewyk			€ 400.000	€ 500.000		€ 450.000	
013	Buitenpost Over de Vaart					€ 29.000-		
015	Harkema De Singel					€ 167.000		
016	Harkema Centrum		€ 170.000-					
017	Buitenpost Centrum							
070	Kootstertille De Koaten	€ 500.000						
095	Boelenslaan De Wiken							
Industrieterreinen in exploitatie		2012	2013	2014	2015	2016	2017	
301	Surhuisterveen Kommizebosk			€ 30.000				
303	Buitenpost De Swadde 2						€	
369	Kootstertille Oastkern	€ 1.000.000					€ 3.490.000	
378	Surhuisterveen De Lauwers			€ 19.000				
Reserve bouwrijpmaken								
034	Winkelcentrum Kootstertille		€ 3.800					
083	Drogeham		€ 77.000					
085	Harkema (Wide Pet)		€ 108.000					
092	Surhuisterveen De Draai		€ 95.000					
098	Surhuisterveen Jirsterwei		€ 155.000					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	
	€	6.710.100	€ 1.500.000	€ 61.800	€ 429.300	€ 578.000	€ 201.000	€ 3.940.000
	NB Cijfers met afnemende zekerheid naar de toekomst							

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot risico's van de grondzaken

In de door de gemeente opgestelde exploitatieopzetten wordt voor risico's financiële ruimte gecreëerd. De gemeente hanteert twee voorzieningen:

- de voorziening bouwgrondexploitatie: voor de risico's van exploitatieverliezen en het verschil tussen de boekwaarde en taxatiewaarde van de ruwe gronden;
- de voorziening bouwrijp maken complexen bouwgrondexploitatie: voor het afronden van werkzaamheden in verband met het bouwrijp maken van afgesloten complexen.

Daarnaast is er nog een reserve tariefegalisatie, waarmee de jaarlijkse afdracht van de bouwgrondexploitatie egaliseren en afbouwen.

Ontwikkelingen

Niet in alle gevallen hebben zich in 2012 belangrijke mutaties voorgedaan. De complexen waar slechts rentetoerekening en indexering heeft plaats gevonden laten we hier buiten beschouwing. Van de overige complexen worden de qua grondexploitatie belangrijkste ontwikkelingen vermeld:

001	Restanten	
002	Twijzel De Boppelannen	Eén jaar uitgesteld als gevolg van tegenvallende verkoopresultaten.
003	Surhuisterveen Vierhuisterweg	In 2012 € 48.000 aan rente toegeboekt, de afboeking in 2011 had hoger moeten zijn i.v.m. wegaanleg starterwoningen.
005	Twijzelerheid De Swadde 2	Na het afboeken van het contingentenrisico is rente toegerekend aan dit complex.
007	Surhuisterveen Nije Jirden Zuid	Door weinig beheerskosten in 2013 is de verwachte winst opgelopen.
010	Buitenpost Mûnewyk	2014 winstuitname mogelijk. Nog twee kavels te koop, één wonen en werken en één vrije kavel.
013	Buitenpost Over de Vaart	Na het afboeken van het contingentenrisico is € 20.000 rente toegerekend aan dit complex.
015	Harkema De Singel	Uitgifte verloopt goed.
016	Harkema Centrum	Verlies € 177.000 veroorzaakt door het uitblijven van ISV subsidie en aankoop perceel grond achter sporthal.
017	Buitenpost Centrum	Na een winstuitname van € 500.000 in 2012 de uitgifte van resterende OBG kavel in de toekomst heroverwegen.
301	Surhuisterveen Kommizebosk	Geen wijzigingen.
303	Buitenpost De Swadde 2	I.v.m. rentelast en terugkoop kavel winstverwachting bijgesteld.
369	Kootstertille Oastkern	Na winstuitname in 2012, resterende winst in 2017.
378	Surhuisterveen De Lauwers	Laatste kavel in 2012 geen belangstelling voor geweest.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2012

Activa	31-12-2011	31-12-2012
- Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	46.975.546	49.708.757
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	10.007.969	10.298.285
	56.983.515	60.007.042
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	336.184	336.184
Kapitaalverstrekingen aan gemeenschappelijke regelingen	45.378	45.378
Leningen aan woningbouwcorporaties	20.792.939	11.767.320
Leningen aan deelnemingen	25.865	25.865
Overige leningen	359.307	669.287
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1jaar	9.076	8.493
	21.568.750	12.852.527
Totaal vaste activa	78.552.264	72.859.569
- Vlottende activa		
Vorraden		
Niet in exploitatie genomen gronden	4.244.694	2.854.728
Niet in exploitatie genomen gronden zonder ontwikkelperspectief	0	915.627
In exploitatie genomen gronden	-2.164.559	-413.851
	2.080.135	3.356.504
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	3.361.512	3.855.795
Verstrekte kasgeldleningen	221.090	-46
Rekeningcourant verhouding met niet financiële instellingen	-13.211	-58.500
Overige vorderingen	649.155	990.935
	4.218.547	4.788.185
Overlopende activa	1.159.572	407.459
Liquide middelen	131.310	203.507
Totaal vlottende activa	7.589.564	8.755.654
Totaal activa	86.141.828	81.615.223

Passiva	31-12-2011	31-12-2012
- Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	6.077.051	6.813.413
Bestemmingsreserves die dienen voor tariefegalisatie	3.638.253	3.720.888
Overige bestemmingsreserves	11.048.274	10.039.476
Resultaat na bestemming (nog te bestemmen resultaat)	735.891	2.441.601
	21.499.469	23.015.378
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	1528.171	1016.619
Voorzieningen t.b.v. toekomstige kosten	2.400.047	1.920.771
	3.928.218	2.937.390
Vaste schulden met een rentypische looptijd > 1 jaar		
Onderhandse leningen van banken en overige financiële instellingen	43.724.991	38.992.567
Waarborgsommen	1361	1361
	43.726.352	38.993.928
Totaal vaste passiva	69.154.039	64.946.697
- Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Kasgeldleningen o/g	6.000.000	4.000.000
Bank- en giro saldi	1.480.449	2.637.163
Overige schulden	4.735.701	5.081.315
	12.216.150	11.718.478
Overlopende passiva	4.771.638	4.950.048
Totaal vlottende passiva	16.987.788	16.668.526
Totaal passiva	86.141.827	81.615.223
Gewaarborgde geldleningen	29.345.278	28.231.156

Programmarekening 2012

	Raming voor begrotingswijziging			Raming na begrotingswijziging			Realisatie 2012		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
Samenleving	1.247.167	11.562.173	-10.315.006	887.669	11.565.823	-10.678.154	934.448	11.618.596	-10.684.149
Werk, Inkomen & Zorg	20.899.836	25.880.653	-4.980.817	24.262.681	30.667.898	-6.405.217	27.210.591	34.247.066	-7.036.475
Veiligheid	33.000	1.174.033	-1.141.033	39.920	1.146.949	-1.107.029	50.718	1.123.800	-1.073.082
Leefomgeving	5.512.553	12.884.754	-7.372.201	5.562.553	11.139.820	-5.577.267	6.644.846	11.313.904	-4.669.058
Ontwikkeling	2.762.465	4.092.546	-1.330.081	3.788.093	4.468.651	-680.558	9.132.709	9.427.108	-294.399
Dienstverlening	524.958	8.170.200	-7.645.242	562.818	8.295.275	-7.732.457	737.122	8.347.515	-7.610.393
	30.979.979	63.764.359	-32.784.380	35.103.734	67.284.416	-32.180.682	44.710.433	76.077.989	-31.367.554
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	4.518.595		4.518.595	4.518.595		4.518.595	4.464.087		4.464.087
Algemene uitkeringen	26.388.580		26.388.580	27.132.830		27.132.830	27.758.282		27.758.282
Dividend	335.278	17.160	318.118	296.551	17.160	279.391	316.702	17.160	299.542
Saldo financieringsfunctie		1.898.388	-1.898.388		1.748.388	-1.748.388	5.878	1.719.310	-1.713.432
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.208.985	50.000	2.158.985	2.038.598	50.000	1.988.598	2.074.985		2.074.985
	33.451.438	1.965.548	31.485.890	33.986.574	1.815.548	32.171.026	34.619.934	1.736.470	32.883.465
Onvoorzien		30.000	-30.000		842.964	-842.964	0	0	0
Resultaat voor bestemming	64.431.417	65.759.907	-1.328.490	69.090.308	69.942.928	-852.620	79.330.369	77.814.458	1.515.910
Mutaties reserves									
Samenleving	47.000		47.000	28.384		28.384	30.000		30.000
Werk, Inkomen & Zorg	82.865	82.865	0	126.865	312.865	-186.000	1.295.726	994.677	301.049
Veiligheid			0			0			0
Leefomgeving	54.1062	48.949	492.113	519.586	168.126	351.460	283.305	134.575	148.730
Ontwikkeling	1.764.107	599.170	1.164.937	869.665	539.170	330.495	883.388	539.170	344.218
Dienstverlening	262.442	16.555	245.887	893.800	16.555	877.245	864.358	170.557	693.801
Concernbrede reserves		110.19	-110.19	1.575.836	2.124.800	-548.964	1.575.836	2.167.942	-592.106
	2.697.476	758.558	1.938.918	4.014.136	3.161.516	852.620	4.932.613	4.006.922	925.691
Resultaat na bestemming	67.128.893	66.518.465	610.428	73.104.444	73.104.444	0	84.262.981	81.821.380	2.441.601

Toelichting grondslagen financiële verslaglegging

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Daarbij geldt dat activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate verantwoord in het jaar waarin zij betaalbaar zijn gesteld.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Sommige lasten worden echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten als vakantiegeld.
- De verdeling van de indirecte baten en lasten vindt plaats op basis van de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutels; een eventueel saldo wordt verantwoord op programma 6 - Dienstverlening.

Materiële vaste activa met economisch nut

- De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs dan wel de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
- Slijtende investeringen worden vanaf het moment van gereedkomen of ingebruikneming afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur. Eventuele restwaarden worden buiten beschouwing gelaten. Op grond met economisch nut, dus buiten de openbare ruimte, wordt niet afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten vangt met ingang van 2005 aan op het moment dat het betreffende actief gereed dan wel in gebruik genomen is
- Op activa die voor 2004 al bestonden zijn in het verleden soms extra afschrijvingen gedaan zonder dat daar een economische noodzaak voor was. Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Het verkrijgen van lagere toekomstige lasten lag aan deze handelwijze ten grondslag.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn nooit formeel vastgesteld en zijn altijd zoveel mogelijk afgestemd op de verwachte economische levensduur of de verwachte nuttigheidsduur.

In januari 2006 heeft de raad voor komende investeringen de volgende richtinggevende afschrijvingstermijnen vastgesteld:

Huisvesting en inrichting	10 - 40 jaar
Installaties	3 - 15 jaar
Infrastructurele voorzieningen	7 - 50 jaar
Voertuigen	6 - 15 jaar
Brandblusmiddelen	7 - 30 jaar
Onderwijsvoorzieningen	10 - 40 jaar
Sportvoorzieningen	10 - 40 jaar

Daarbij heeft de raad bepaald dat investeringen met een verkrijgingprijs lager dan € 10.000 niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van het programma worden gebracht.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Voor investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut geldt dat zij bij voorkeur niet worden geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. Voor zover de uitgaven voor degelijke investeringen wel zijn geactiveerd zijn zij gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs dan wel de vervaardigingprijs, verminderd met de afschrijvingen. In voorkomende gevallen zijn bijdragen van derden en/of reserves in mindering gebracht zodat op het saldo wordt afgeschreven.

De boekwaarden van investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut moeten worden gezien als nog te dekken investeringsrestanten. In het verleden zijn de afschrijvingstermijnen steeds zoveel mogelijk afgestemd op de verwachte economische levensduur of de verwachte nuttigheidsduur.

In januari 2006 heeft de raad voor komende investeringen de volgende richtinggevende maximale afschrijvingstermijnen vastgesteld:

Infrastructurele voorzieningen	15 - 40 jaar
Waterbeheer	15 - 40 jaar

Daarbij heeft de raad bepaald dat investeringen met een verkrijgingprijs lager dan € 25.000 niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van het programma worden gebracht.

Financiële vaste activa

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen de participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Daalt de actuele waarde van de aandelen onverhoopt tot onder de verkrijgingprijs, dan vindt afwaardering tot die actuele waarde plaats. Dit heeft zich in 2012 niet voorgedaan.
- Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde, i.c. het uitgeleende bedrag verminderd met de reeds afgeloste termijnen. Vanwege de beperkte risico's inzake oninbaarheid is voor deze activa geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de bijdrage, verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het desbetreffend actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak.
- De overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd op de nominale waarde i.c. het betaalde bedrag verminderd met aflossingen. Het begrip rentetypische looptijd heeft betrekking op de periode van de uitzetting waarin op basis van de voorwaarden van de uitzetting er sprake is van een constante rentevergoeding die niet door de verstrekker beïnvloedbaar is.

Voorraad bouwgronden

- De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente. Voor zover de marktwaarde van deze gronden lager is dan de boekwaarde is ter zake een voorziening gevormd ter grootte van dit verschil.
- De in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, verminderd met de opbrengsten wegens verkopen. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals de kosten van verwerving en de kosten van bouwrijp maken), alsmede rente- en beheerskosten.
- Als met voldoende mate van zekerheid winsten uit de bouwgrondexploitatie als gerealiseerd worden aangemerkt, dan kunnen deze winsten worden genomen. Zolang deze zekerheid niet bestaat worden de verkregen verkoopopbrengsten geheel op de vervaardigingprijs in mindering gebracht. Is er winst genomen, dan is dit opgenomen in de boekwaarde van de grond. Voor zover uit de exploitatieopzetten blijkt dat complexen in de toekomst verlieslijdend zullen zijn, is een voorziening gevormd ter grootte van dit verlies. Dit verlies wordt bepaald op de contante waarde van het

bedrag, dat zich aan het eind van de looptijd als verlies zal voordoen. Het bedrag van dit verlies en de contante waarde ervan wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Vorderingen

De vorderingen worden, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende activa

Waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs is in te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de desbetreffende verplichting of het voorzienbare verlies. Rentetoevoegingen aan voorzieningen vinden niet plaats, tenzij dit voor een specifieke voorziening door een hogere overheid is voorgeschreven.

Vaste schulden

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Onder de langlopende schulden zijn - naast de ten behoeve van de financiering van de gemeentelijke uitgaven opgenomen leningen - tevens opgenomen de ten behoeve van de woningcorporaties opgenomen geldleningen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente wordt gevormd door de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening. De reserves bestaan uit:

- de algemene reserves;
- bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
- overige bestemmingsreserves.

Vorming van reserves, alsmede toevoegingen en onttrekkingen aan reserves geschieden conform daartoe door de gemeenteraad genomen besluiten en vinden altijd plaats in het kader van de resultaatbestemming. Voor zover in het verslagjaar nieuwe reserves zijn gevormd worden deze bij de jaarstukken door de raad bekrachtigd. Voor zover aan reserves rente wordt toegevoegd, vindt deze toevoeging eveneens plaats in het kader van de resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming over het verslagjaar volgt uit de programmarekening en is afzonderlijk als passiefpost op de balans opgenomen. Bestemming van dit saldo vindt plaats nadat de rekening is vastgesteld.

Toelichting op de balans

ACTIVA

- Vaste activa

Het verloop van de vaste activa in het boekjaar is als volgt weer te geven:

	Boekwaarde 31-12-2011	Investe- ring	Desinve- stering	Afschrij- ving	Bijdragen derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2012
Materiële vaste activa	56.983.514	8.944.359	2.402.442	3.265.001	253.389		60.007.041
Financiële vaste activa	21.732.726	376.126	26.709	9.065.639			13.016.504
	78.716.240	9.320.485	2.429.151	12.330.640	253.389	0	73.023.545

Op de balans zijn de financiële vaste activa € 163.976 lager gewaardeerd in verband met een voorziening wegens oninbaarheid.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2011	Investe- ring	Desinve- stering	Afschrij- ving	Bijdragen derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2012
Gronden en terreinen	1313.488	35.087		92.198			1256.377
Woonruimten	10.907			1487			9.420
Bedrijfsgebouwen	24.413.718	2.532.011		1303.536			25.642.194
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	27.111.286	4.977.881	2.402.442	1.157.356	259.324		28.270.045
Vervoermiddelen	100.1479	19.468		149.688			87.1259
Machines, apparaten en installaties	948.970	54.530		200.527			802.973
Overige materiële vaste activa	2.183.666	1325.382		360.210	-5.935		3.154.774
	56.983.514	8.944.358	2.402.442	3.265.001	253.389	0	60.007.041

Economisch en maatschappelijk nut

Het verloop van de materiële vaste activa, ingedeeld naar economisch en maatschappelijk nut, is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2010	Investe- ring	Desinve- stering	Afschrij- ving	Bijdragen derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2011
Economisch nut	46.975.546	5.275.426	29.989	2.518.162	-5.935		49.708.757
Maatschappelijk nut	10.007.968	3.668.933	2.372.453	746.839	259.324		10.298.285
	56.983.514	8.944.359	2.402.442	3.265.001	253.389	0	60.007.042

Om investeringen te kunnen doen worden waar mogelijk ook reserves ingezet. Per het einde van het boekjaar is nog bijna € 6,3 miljoen beschikbaar voor investeringsactiviteiten. Verwezen wordt naar het overzicht van de reserves. In de begroting over 2012 worden afschrijvingstermijnen gehanteerd van 1 tot 40 jaar. Deze zijn op overeenkomstige wijze bij de bepaling van de werkelijke afschrijvingslast toegepast.

Financiële vaste activa

De specificatie van deze post luidt:

	Boekwaarde 31-12-2011	Investe- ring	Desinve- stering	Aflossin- gen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2012
Kapitaalverstreking aan deelnemingen	336.184					336.184
Kapitaalverstr. aan gemeenschapp. regelingen	45.378					45.378
Leningen aan woningcorporaties	20.792.939			9.025.619		11.767.320
Leningen aan deelnemingen	25.865					25.865
Bijdragen aan activa in eigendom derden	0	2.362.820	2.362.820			0
Overige langlopende leningen	523.283	350.000		40.020		833.263
Ov. uitzettingen met een rentet. looptijd > 1jaar	9.076	26.126	26.709			8.493
	21.732.726	2.738.946	2.389.529	9.065.639	0	13.016.503

Kapitaalverstreking aan deelnemingen

De samenstelling van deze post is als volgt:

	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2012</u>
Aandelen Friesland Milieu	62.453	62.453
Aandelen Afvalsturing Friesland NV	54.454	54.454
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	<u>219.277</u>	<u>219.277</u>
Totaal	336.184	336.184

Naast de hierboven genoemde aandelen bezit de gemeente ook nog aandelen in Eneco en Caparis. Deze zijn tegen nihil gewaardeerd. De overige aandelen zijn tegen nominale waarde opgenomen. De werkelijke waarde van de aandelen BNG en Eneco zal aanmerkelijk hoger zijn dan de boekwaarde ervan.

Kapitaalverstreking aan gemeenschappelijke regelingen

Dit betreft de deelname in het werkkapitaal van de Stichting Volkskredietbank

Leningen aan woningcorporaties

Dit betreft leningen die zijn verstrekt aan de Stichting Woningbouw Achtkarspelen (SWA) te Buitenpost en WoonFriesland te Grou. Op grond van het huidige beleid worden geen nieuwe leningen meer verstrekt, zodat door aflossingen deze post in de toekomst zal zijn afgebouwd. De onderverdeling en het verloop zijn als volgt:

	Saldo 31-12-2011	Aflossing 2012	Saldo 31-12-2012
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	7.730.000	4.230.000	3.500.000
WoonFriesland	13.062.938	4.795.619	8.267.319
	20.792.938	9.025.619	11.767.319

Leningen aan deelnemingen

Dit betreft de inschrijving in het Grootboek der Nationale Schuld, te vergelijken met een lening aan de Rijksoverheid.

Overige langlopende leningen

De onderverdeling en het verloop van deze leningen in 2012 is als volgt:

	Saldo 31-12-2011	Verstrekking 2012	Aflossing 2012	Saldo 31-12-2012
Leningen Sportfondsen Achtkarspelen	163.976			163.976
Leningen t.b.v. het startersproject	300.000	150.000		450.000
Lening t.b.v. het project mediatheken	39.183		39.183	0
Leningen t.b.v. duurzaamheid	0	200.000		200.000
Overige leningen	20.123		837	19.286
	523.282	350.000	40.020	833.262

De leningen aan Sportfondsen Achtkarspelen worden contractueel verstrekt op basis van het exploitatietekort. Vanwege de onzekerheid over de terugbetaling van deze leningen, is een voorziening getroffen van € 163.976. Op de balans zijn leningen en voorziening gesaldeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Onder deze post vallen de vorderingen in het kader van het fiets-privé project. Het totaalbedrag aan nieuwe verstrekkingen bedroeg € 26.000. De aflossingen bedroegen € 27.000.

Overzicht investeringskredieten

Op grond van de financiële verordening bevat de jaarrekening een overzicht van de geraamde bedragen voor investeringen en de aanwending daarvan. Omwille van de overzichtelijkheid is dit overzicht hieronder weergegeven op programmaniveau.

Programma	begrote uitgaven	werkelijke uitgaven	begrote inkomsten	werkelijke inkomsten
Programma 1, Samenleving	5.846.299	2.547.114	275.603	84.419
Programma 2, Werk, Inkomen & Zorg	673.332	514.884	0	-5.935
Programma 3, Veiligheid	84.120	14.200	0	0
Programma 4, Leefomgeving	16.563.214	5.066.039	10.338.908	2.517.542
Programma 5, Ontwikkeling	811.070	390.097	175.506	59.804
Programma 6, Dienstverlening	18.16.432	788.150	0	26.709
to taal	25.794.467	9.320.484	10.790.017	2.682.539

- Vlottende activa

Voorraden

Onder deze post vallen de gronden die worden aangehouden in het kader van de bouwgrondexploitatie. Deze gronden zijn opgenomen tegen de boekwaarde minus een eventueel opgebouwde voorziening bouwgrondexploitatie.

	Boekwaarde 31-12-2011	Boekwaarde 31-12-2012	Balanswaarde 31-12-2012
Gronden in exploitatie, bouwterreinen	-171.401	676.329	219.325
Gronden in exploitatie, industrieterreinen	-1993.159	-633.175	-633.175
Gronden (nog) niet in exploitatie	4.244.694	2.899.005	2.854.728
Gronden niet in exploitatie, zonder ontwikkelperspectief	0	915.627	915.627
	2.080.134	3.857.785	3.356.504

Niet in exploitatie genomen gronden

Van de gronden die nog niet in exploitatie zijn, kan het volgende overzicht van het verloop van de boekwaarde worden gegeven:

	Boekw. 31-dec	Investe- ring	Desinve- stering	Naar in exploit.	Boekw. 31-dec	Voorz. verlies	Balansw. 31-dec	Boekw. per m2
Ruwe gronden, nog niet in expl.	3.065.469	274.406	919.869		2.420.006	44.277	2.375.729	8,90
Surhuizum, Delfeart	22.908	887			23.795		23.795	n.v.t.
Harkema, De Singel	459.745			459.745	0		0	
Harkema, Centrum	276.253			276.253	0		0	
Buitenpost, Voorstraat	353.929	32.517			386.446		386.446	35,57
Buitenpost, Komplan II	66.391	2.367			68.758		68.758	416,71
Diverse, geen kostentoerekening	0	915.627			915.627		915.627	3,70
Totaal gronden niet in exploitatie	4.244.694	1.225.804	919.869	735.997	3.814.632	44.277	3.770.355	

De gronden in Surhuizum, Buitenpost en Gerkesklooster zijn nog niet in exploitatie genomen. Bij de waardering ervan wordt rekening gehouden met een eventuele lagere taxatiewaarde door dat eventuele verschil op te nemen in de voorziening bouwgrondexploitatie. Per 31-12-2012 doen dergelijke verschillen zich echter niet voor. Er is wel een nadelig verschil van € 44.277 op de ruwe gronden niet in exploitatie. In verband met een nieuwe notitie van de commissie BBV zijn de gronden zonder ontwikkelperspectief, ad € 915.627,- afgezonderd van de ruwe gronden en in een apart complex ondergebracht. Aan deze gronden wordt geen rente toegerekend. De totale oppervlakte van de niet in exploitatie genomen gronden bedraagt 529.573 m². De gemiddelde boekwaarde bedraagt daarmee € 7,20 per m². Voor het complex Surhuizum, Delfeart zijn nog geen gronden verworven, zodat geen gemiddelde boekwaarde per m² gegeven kan worden.

Gronden in exploitatie

Van de gronden in exploitatie kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2011	Investe- ring	Desinve- stering	Winst- name	Boekwaarde 31-12-2012	Voorziening verliezen	Balanswaarde 31-12-2012
Bouwterreinen:							
Twijzel, Boppelannen	-47.003	287			-46.716		-46.716
Surhuisterveen, Vierhuisterweg	1388.010	182.444	460.416		1110.038	237.057	872.981
Twijzelerheide, De Swadde	248.926	24.945	78.146		195.725	19.613	176.112
Surhuisterveen, Nije Jirden	488.743	20.819			509.562		509.562
Buitenpost, Mûnewyk	-1805.064	113.866	250.000		-1941.198		-1941.198
Buitenpost, Over de Vaart	572.334	41679			614.012	29.507	584.505
Harkema, De Singel	0	551.751	257.158		294.594		294.594
Harkema, Centrum	0	582.141	500.000		82.141	170.827	-88.686
Kootstertille, De Koaten	-692.931	-18.473		500.000	-211.405		-211.405
Boelenslaan, De Wiken	-324.414	397.770	3.780		69.576		69.576
Totaal bouwterreinen	-17.1401	1897.229	1549.499	500.000	676.329	457.004	219.325
Industrieterreinen:							
Surhuisterveen, Kommiezenbosk	-287.179	176.853	63.132		-173.459		-173.459
Buitenpost, De Swadde	506.004	155.253	95.200		566.057		566.057
Kootstertille, Oost	-2.401.581	237.545	58.581	1000.000	-1222.617		-1222.617
Surhuisterveen, Dalweg	189.598	7.246			196.843		196.843
Totaal industrieterreinen	-1993.159	576.896	216.913	1000.000	-633.175	0	-633.175
Totaal gronden in exploitatie	-2.164.559	2.474.125	1.766.413	1.500.000	43.153	457.004	-413.851

Op de balans is de waarde van de voorraad bouwterrein vermindert met de voorziening voor verliezen.

Toekomstig exploitatieresultaat op basis van de exploitatieopzetten per 1-1-2013:

	Bouwterreinen	Industrieterreinen	Totaal
Geraamde nog te ontvangen opbrengsten	4.523.405	3.418.293	7.941.698
Geraamde nog te maken kosten	3.311.339	2.499	3.313.838
Toekomstig resultaat op basis van eindwaarde	1.212.066	3.415.794	4.627.860
Toekomstig resultaat op basis van contante waarde	1.109.290	2.878.487	3.987.777

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid in het jaarverslag, alsmede het financieel verslag van het gemeentelijk grondbedrijf.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar kunnen als volgt worden weergegeven:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Vorderingen op openbare lichamen		
Te vorderen omzetbelasting fiscus	2.805	44.991
Te vorderen omzetbelasting BTW compensatiefonds	3.188.804	2.846.195
Diverse vorderingen	169.903	964.609
	3.361.512	3.855.795
Rekening courantverhouding niet financiële instellingen	-13.211	-58.500
Versteekte kasgeldleningen		
Uitgegeven daggelden, regeling spoorse doorsnijdingen	221.090	-46
Overige vorderingen		
Debiteuren algemeen	286.195	454.131
Debiteuren sociale zaken	362.960	536.804
	649.155	990.935
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1jaar	4.218.546	4.788.185

De debiteuren sociale zaken betreffen vorderingen in verband met terug te betalen bijstand, krediethypotheke, leenbijstand en dergelijke.

Liquide middelen

De specificaties luiden:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Kasrekeningen	11.260	17.648
Banksaldi	39.894	82.998
Girosaldi	80.156	102.861
	131.310	203.507

Overlopende activa

De specificaties luiden:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Vooruitbetaalde bedragen	47.939	0
Nog te ontvangen bedragen	1.049.166	407.459
	1.097.105	407.459

De nog te ontvangen bedragen hebben vooral betrekking op rente in verband met aan woningbouwcorporaties verstrekte geldleningen.

PASSIVA

- Vaste passiva

Eigen vermogen

Het op de balans verantwoorde bedrag aan eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Algemene reserves	6.077.051	6.813.413
Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven	3.638.253	3.720.888
Overige bestemmingsreserves		
- t.b.v. egalisatie van de exploitatie	3.663.454	3.765.328
- t.b.v. dekking van investeringen	6.691.020	6.274.149
- t.b.v. dekking van afschrijvingslasten	693.800	0
Resultaat na bestemming	735.891	2.441.601
	21.499.469	23.015.379

Het verloop van de afzonderlijke reserves in 2012 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Naam reserve	Saldo 31-12-2011	Toev. via resultaat bestemming	Bestemming resultaat	Vermindering via result. bestemming	Saldo 31-12-2012
Vrije algemene reserve	1000.000	712.623	735.891	504.142	1944.373
Alg. reserve weerstandsvermogen	5.077.050	286.990		495.000	4.869.040
Resultaat na bestemming 2011	735.891		-735.891		0
Resultaat na bestemming 2012	0		2.441.601		2.441.601
Tariefegalisatie riolering	3.236.742			2.991	3.233.751
Tariefegalisatie reiniging	401510	85.626			487.136
Flankerend beleid personeel	500.001	170.557		170.558	500.000
Sociaal ontwikkelingsfonds Achtkarspelen	230.617			30.000	200.617
Tariefegalisatie winstafdrachten GREX	900.052	500.000		601.705	798.347
Regio marketing	0	20.000			20.000
Waarborgfonds schulddienstverlening	220.202	7.680			227.882
Recreatie	77.007	19.170		96.177	0
WMO	279.733			147.045	132.688
Verzelfstandiging MFC Surhuisterveen	131937				131937
Inburgering	135.062	9.469		82.865	61665
Reïntegratiedeel participatiebudget	0	523.863			523.863
Inkomensvoorziening	212.150	853.666		1065.816	0
Overlopende posten	976.694	1.168.329		976.694	1.168.329
Groot onderhoud gemeentekantoor	14.652				14.652
Ontwikkelingsfonds Achtkarspelen	5.141.000			101.224	5.039.776
Inhaalslag groot onderhoud wegen	891.321			190.258	701.063
Vervanging speeltoestellen	189.410	48.949		90.056	148.303
GRP buitengebied	191.781				191.781
Herziening bestemmingsplannen	262.856			84.282	178.574
Verbouw gemeentekantoor	693.800			693.800	0
totaal	21.499.469	4.406.922	2.441.601	5.332.613	23.015.379

Nadere toelichting reserves

Hieronder wordt per reserve een nadere toelichting gegeven omtrent de aard en reden van elke reserve, alsmede, voor zover van toepassing, de mutatie daarin in 2012. Deze mutaties zijn gebaseerd op de begroting, een afzonderlijk raadsbesluit of de in de laatst vastgestelde nota reserves en voorzieningen opgenomen detailbeschrijvingen. Deze mutaties passen alle binnen de doelstelling die de raad voor elke reserve heeft vastgesteld.

Algemene reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve. De algemene reserve bestaat uit de volgende twee componenten:

- de vrije algemene reserve, die beschikbaar is voor alle mogelijke doeleinden. Onvoorziene kosten, de lasten verbonden aan nieuw beleid of tekorten kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht. Een eventueel positief financieel resultaat per ultimo begrotingsjaar, het zogenaamde resultaat na bestemming komt ten gunste van deze reserve. Ook kunnen de saldi van reserves die overbodig zijn aan de vrije algemene reserve worden toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 1.944.373.
- de algemene reserve weerstandsvermogen is bedoeld om financiële tegenvallers, calamiteiten en risico's voortvloeiend uit de risico's die genoemd zijn in de paragraaf weerstandsvermogen op te vangen. Saldo 31-12-2012 € 4.869.040.

Aan de algemene reserve is in totaal € 504.142 onttrokken voor de uitvoering van het project continuering mantelzorg (€ 104.142) en het versterken van de reserve re-integratiedeel participatiebudget (€ 400.000). Deze bedragen waren beschikbaar vanuit het rekeningresultaat 2011.

Daar tegenover staat dat € 1.448.514 is toegevoegd. Dit betreft de volgende bedragen:

rekeningsaldo 2011	735.891
opheffen reserve recreatie	53.513
opheffen reserve verbouw gemeentekantoor	<u>659.110</u>
totaal	1.448.514

De algemene reserve weerstandsvermogen is in 2012 verminderd met een bedrag groot € 495.000. Dit bedrag is gestort in de voorziening "tekort Caparis".

Door een correctie van een onttrekking in 2011 wegens de bouwgrondexploitatie is een bedrag van € 286.990 aan de reserve toegevoegd.

Saldi voorgaande dienstjaren

Conform artikel 42, lid 2 van het "Besluit Begroting en Verantwoording" (BBV) wordt het saldo van de rekening van baten en lasten afzonderlijk opgenomen in de balans en vindt bestemming van het saldo plaats nadat de jaarrekening is vastgesteld.

Het saldo over 2011 bedroeg € 735.891 positief. De raad heeft aan dit bedrag de volgende bestemmingen gegeven:

- uitvoering van het project continuering mantelzorg € 104.142.
- toevoeging aan de reserve re-integratiedeel participatiebudget € 400.000.
- toevoeging aan algemene reserve € 231.749.

Saldo lopend dienstjaar

Het saldo lopend dienstjaar geeft het saldo na bestemming uit de programmarekening weer. Dit saldo is (mits positief) vrijelijk te bestemmen en valt onder de vrije algemene reserve. Het voordelig saldo over 2012 na bestemming bedraagt € 2.441.601.

Reserve overlopende posten

Ieder begrotingsjaar worden sommige exploitatiebudgetten door verschillende omstandigheden niet (geheel) besteed. Deze komen in beginsel tot uitdrukking in het rekeningresultaat. In sommige gevallen dienen dergelijke budgetten toch behouden te blijven. Deze bedragen worden gestort in deze reserve en vallen in het volgend

begrotingsjaar weer vrij. De toevoeging van 2011 (€ 976.694) is in 2012 weer vrijgevallen.

De toevoeging over 2012 bedraagt € 1.168.329 Dit bedrag valt in 2013 weer vrij. Saldo 31-12-2012 € 1.168.329.

Programma 1 - Samenleving

- *Reserve Sociaal Ontwikkelingsfonds Achtkarspelen (SOFA)*
De reserve is ontstaan uit de reserve project Noflik Wenjen. Met de middelen van het SOFA wordt beoogd het tot stand brengen van structurele verbeteringen in de leefbaarheid, in de sociale cohesie en de eigen kracht van dorpen en/of wijken. In verband met het project "Minsken meitsje in doarp" is € 30.000 aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 200.617.
- *Reserve verzelfstandiging MFC Surhuisterveen*
De reserve is in 2002 ontstaan en heeft vanaf 2010 als doel de het dekken van eventuele kosten voortvloeiende uit de verzelfstandiging van het MFC Surhuisterveen. Saldo 31-12-2012 € 131.937.

Programma 2 - Werk, Inkomen & Zorg

- *Reserve waarborgfonds schulddienstverlening*
De reserve is in 2010 gevormd uit de gelijknamige voorziening. Doel ervan is burgers met een acute schuldproblematiek (cliënten) snel en tegen zo weinig mogelijk kosten uit de problemen met schuldeisers helpen. Daarbij worden crediteuren van cliënten afgekocht. Cliënten lossen maandelijks af en deze bedragen komen weer ten gunste van de reserve. In verband hiermee is € 7.680 aan deze reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 227.882.
- *Reserve Wmo*
De reserve is in 2006 ingesteld met als doel het opvangen van onder- en overschrijdingen in de besteding van de jaarlijks begrote Wmo-budgetten. In verband hiermee is € 147.045 aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 132.688.
- *Reserve inburgering*
De reserve vangt de fluctuaties in het uitgavenpatroon van de regeling opvang asielzoekers op. In verband hiermee is € 9.468 aan deze reserve toegevoegd. onttrokken. In verband met een afroming is € 82.865 aan deze reserve onttrokken, ten gunste van de reserve re-integratiedeel participatie. Saldo 31-12-2012 € 61.665.
- *Reserve re-integratiedeel participatiebudget*
Deze reserve is structureel bestemd om de schommelingen in het re-integratiedeel, voorover deze niet via de balans kunnen worden opgevangen, op te vangen. In verband hiermee is € 40.998 aan deze reserve toegevoegd. Daarnaast is € 82.865 toegevoegd vanuit de reserve inburgering en € 400.000 vanuit het resultaat 2011. Saldo 31-12-2012 € 523.863.
- *Reserve inkomensvoorziening*
De reserve dient om de risico's die voortvloeien uit de schommelingen in het aantal bijstandgerechtigden en de fluctuaties in de rijksbijdrage op te vangen. Door de egalisering van de kosten van de inkomensvoorzieningen is per saldo € 212.150 aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 0.

Programma 4 - Leefomgeving

- *Reserve groot onderhoud gemeentekantoor*
Deze reserve is ontstaan door benutting van een deel van de verhoging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds in het jaar 2000. Het doel van deze reserve is het uitvoeren van groot onderhoud (aanpassing en modernisering) aan het gemeentekantoor. Saldo 31-12-2012 € 14.652.
- *Reserve inhaalslag groot onderhoud wegen (niet-levensduur verlengend)*
Deze reserve wordt gebruikt voor dekking van de component niet levensduur verlengend onderhoud binnen het wegenbeheersysteem RAWEB. Het bestanddeel (regulier) onderhoud mag niet worden geactiveerd. In de begrotingsjaren 2009-2014 wordt jaarlijks een onttrekking aan deze reserve gedaan ter hoogte van het

benodigde budget niet levensduurverlengend onderhoud binnen RAWEB. Deze onttrekking bedraagt in 2012 € 190.258. Saldo 31-12-2012 € 701.063.

- *Reserve vervanging speeltoestellen*
Deze reserve dient ter dekking van de kosten van vervanging van speeltoestellen, die worden gezien als een investering met maatschappelijk nut. In 2012 is € 48.949 aan deze reserve toegevoegd en wegens kosten € 90.056 is aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 148.303.
- *Reserve tariefegalisatie reiniging*
De baten voortkomend uit de reinigingsheffingen moeten de kosten van de reiniging kunnen dekken, maar mogen die niet overtreffen. Om grote fluctuaties in de hoogte van de tarieven te voorkomen worden de overschotten of tekorten toegevoegd c.q. onttrokken aan deze reserve. Over 2012 waren de lasten van de reiniging € 85.626 lager dan de baten. Dit bedrag is aan deze reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 487.136.
- *Reserve tariefegalisatie riolering*
De reserve dient ervoor om te zorgen dat de tarieven voor rioolrechten jaarlijks niet te veel van elkaar afwijken; een tariefegalisatiereserve. Zowel toevoeging als onttrekking aan de reserve vindt plaats op basis van het saldo van de baten en lasten op riolering. In 2012 waren de baten op riolering € 2.991 lager dan de lasten. Dit bedrag is aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 3.233.751.

Programma 5 - Ontwikkeling

- *Reserve ontwikkelingsfonds Achtkarspelen (OFA)*
Deze reserve is in 2008 ontstaan. Het doel van deze reserve is het realiseren van de strategische lange termijn doelen van de gemeente Achtkarspelen door effectieve, rendabele structuurversterkende en duurzame investeringen in de:
 - hoofdinfrastructuur (weg, water, spoor, telecommunicatie, terminals);
 - economische infrastructuur (bedrijfslocaties, kennis, detailhandelsstructuur, toerisme etc.);
 - woningmarktversterkende infrastructuur (m.n. herstructurering; er wordt namelijk vanuit gegaan dat woningbouwlocaties, eventueel met behulp van externe subsidiestromen, zoveel mogelijk rendabel zijn qua exploitatie;
 - versterking van de sociale infrastructuur.Het fonds moet leiden tot het geconcentreerd inzetten van middelen voor de realisatie van de echt strategische projecten die noodzakelijk zijn om de politieke en strategische doelen van Achtkarspelen te bereiken. Het fonds dient dus niet ad hoc en versnipperd ingezet te worden voor het oplossen van allerlei incidentele knelpunten. De onttrekking bedraagt € 101.224 en houdt verband met de kosten van de herinrichting van de Voorstraat te Buitenpost, de uitbreiding van de parkeervoorziening bij het stationsgebied en het Sociaal Economisch Masterplan. Saldo 31-12-2012 € 5.039.776.
- *Reserve tariefegalisatie winstafdrachten grondexploitatie*
De reserve moet ervoor zorgen dat de structurele winstuitname uit de bouwgrond-exploitatie op een egale manier plaatsvindt. De winstuitname werd tot en met 2007 op begrotingsbasis als structurele bate in de exploitatie geboekt. Met ingang van 2008 wordt dit in acht jaar afgebouwd. De onttrekking in 2011 is overeenkomstig de begroting en bedraagt € 601.705. Vanwege de realisatie van winsten binnen de bouwgrondexploitatie is € 500.000 aan deze reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 798.347.
- *Reserve recreatie*
Bij de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald dat deze reserve in 2012 wordt opgeheven. Na de egalisatie van de kosten op het gebied van recreatie is het resterende saldo, € 53.513 aan de algemene reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 0.
- *reserve GRP buitengebied*
De rijksoverheid heeft bepaald dat alle huishoudens op de riolering moeten zijn aangesloten. De reserve GRP buitengebied heeft tot doel de inwoners uit het

buitengebied bij de aansluiting op de riolering een bijdrage te kunnen verlenen. Saldo 31-12-2012 € 191.781.

- *Reserve herziening bestemmingsplannen*
De reserve is bestemd voor herziening van verouderde bestemmingsplannen en het aanpassen van woon- en structuurvisies. Vanwege de kosten van ontwikkeling en actualisering van plannen is € 84.282 aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2012 € 178.574.
- *Reserve regiomarketing*
Deze reserve is in 2012 ingesteld voor deelname aan de regiomarketing. De toevoeging bedraagt € 20.000. Saldo 31-12-2012 € 20.000.

Programma 6 - Dienstverlening

- *Reserve flankerend beleid personeel*
De reserve is ingesteld ter dekking van: frictiekosten, concernopleidingsprogramma, flankerend beleid, concernbrede cultuuractiviteiten en andere personeel gerelateerde kosten. Voor deze reserve is een maximum vastgesteld van € 500.000. Wegens de kosten van flankerend beleid is € 170.557 aan deze reserve onttrokken. Vanwege de onderschrijding van de betreffende P&O budgetten kon hetzelfde bedrag weer aan de reserve worden toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 500.000.
- *Reserve verbouw gemeentekantoor*
In Gewogen Ambitie 2 is besloten tot het instellen van deze reserve, die tot doel heeft het dekken van kapitaallasten die voortvloeien uit de verbouw van het gemeentekantoor. In verband hiermee is € 34.690 aan deze reserve onttrokken. Bij de vaststelling van de begroting 2013 is bepaald dat deze reserve wordt opgeheven. Het resterende saldo is aan de algemene reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 0.

Voorzieningen

Het op de balans opgenomen bedrag voor voorzieningen bestaat uit de volgende componenten:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	1692.147	1681876
Voorzieningen t.b.v. toekomstige kosten	2.400.047	1920.771
Saldering	-163.976	-665.257
	3.928.218	2.937.390

Het verloop wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Naam voorziening	Saldo 31-12-2011	Toev. tlv het programma	Vrijgevallen bedragen tgv expl.	Aanwendingen	Saldo 31-12-2012
Bouwgrondexploitatie	0	501281			501281
Bijdrage reo nstructie N358	91000				91000
Bouwrijpmaken bouwgrondexpl.	908.496		440.475	4.800	463.221
BTW/BCF	88.675				88.675
Leningen Sportfondsen Achtkarsp.	203.976				203.976
Tekort Caparis	400.000	495.000		895.000	0
Bijdrage herstructurering Caparis	0	333.723			333.723
Baggeren	321456	22.943	50.000	117.402	176.996
Onderhoud sportaccommodaties	289.029	37.500		35.817	290.712
Welzijnsaccommodaties	532.540	221722	162.500	18.869	572.893
Groot onderh. basissch. + gymlok.	1257.022	140.088		516.940	880.170
Totaal voorzieningen	4.092.194	1752.257	652.975	1588.828	3.602.647
Saldering met activa balans	-163.976				-665.257
Totaal voorzieningen	3.928.218				2.937.390

De voorziening leningen Sportfondsen Achtkarspelen is voor € 163.976 gesaldeerd met de aan Sportfondsen verstrekte leningen. Het in de voorziening resterende bedrag van € 40.000 is bestemd voor het afdekken van het verwachte exploitatietekort over 2012. De voorziening bouwgrondexploitatie is op de balans geheel gesaldeerd met de post voorraden.

Nadere toelichting voorzieningen

Hieronder wordt per voorziening een nadere toelichting gegeven omtrent de aard en reden van elke voorziening, alsmede indien van toepassing, de mutatie daarin in 2012.

Algemeen

- Voorziening BTW/BCF

De voorziening is destijds ingesteld om mogelijke claims van de fiscus voortvloeiend uit de uitvoering van de btw en bcf regelgeving in onze gemeente te kunnen afdekken. In 2012 heeft de fiscus geen claims aan de gemeente opgelegd. Het resterende saldo zal worden ingezet voor de borging van de fiscale risico's binnen alle processen in het kader van het horizontaal toezicht. Saldo 31-12-2012 € 88.675.

Programma 1 - Samenleving

- Voorziening leningen Sportfondsen Achtkarspelen

De gemeente moet aan Sportfondsen Achtkarspelen renteloze leningen verstrekken in geval van exploitatietekorten bij het zwembad Buitenpost. Over de jaren 2007 tot

en met 2009 is in totaal € 163.976 aan leningen verstrekt. Omdat deze leningen mogelijk niet terugbetaald kunnen worden is deze voorziening ingesteld om de eventuele oninbaarheid van de lening op te kunnen vangen. Het verwachte tekort over het jaar 2012 bedraagt € 40.000. Dit bedrag is ook in deze voorziening opgenomen. Saldo 31-12-2012 € 203.976.

- *Voorziening onderhoud sportaccommodaties*

Het doel van deze voorziening is het financieren en dekken van planmatig onderhoud aan sportaccommodaties. Hieronder vallen de drie sporthallen en zwembad De Kûpe. In 2012 is aan deze voorziening conform de begroting € 37.500 toegevoegd. Onderhoudskosten ter grootte van € 35.817 zijn ten laste van deze voorziening gebracht. Saldo 31-12-2012 € 290.712.

- *Voorziening onderhoud welzijnsaccommodaties*

Het doel van deze voorziening is het dekken van planmatig onderhoud aan welzijnsaccommodaties. (peuterspeelzalen, dorpshuizen, MFC's en jongerencentra c.q. jeugdsozen) op basis van meerjarige onderhoudsplannen. In 2012 is aan deze voorziening conform de begroting € 37.500 toegevoegd, alsmede een bedrag à € 184.222, wegens een onderschrijving op de posten onderhoud welzijnsaccommodaties en peuterspeelzalen. Onderhoudskosten à € 18.893 zijn ten laste van deze voorziening gebracht. Daarnaast is € 162.500 uit deze voorziening vrijgevallen. Saldo 31-12-2012 € 572.893.

- *Voorziening groot onderhoud basisscholen + gymlokalen*

De voorziening is in 2009 ingesteld om meerjarig de kosten van planmatig onderhoud aan basisscholen en gymlokalen te dekken. De toevoeging 2012 bedroeg € 140.088-, terwijl onderhoudskosten à € 516.940 ten laste van deze voorziening zijn gebracht. Saldo 31-12-2012 € 880.170.

Programma 2 - Werk, Inkomen & Zorg

- *Voorziening tekort Caparis*

In 2010 is deze voorziening ingesteld om het aandeel van de gemeente in het tekort van Caparis over 2010 af te dekken. Vanuit de reserve weerstandsvermogen is in 2012 € 495.000 aan deze voorziening toegevoegd. Voor de bijdrage in het subsidieresultaat en het negatief eigen vermogen van Caparis is € 895.000 ten laste van deze voorziening gebracht. Saldo 31-12-2012 € 0.

- *Voorziening bijdrage herstructurering Caparis NV*

Voor de transitie van Caparis NV naar een beter op de nieuwe wetgeving toegespitst Sw-bedrijf stelt het rijk middelen ter beschikking aan de deelnemende gemeenten. Onderdeel van deze rijksbijdrageregeling is dat de deelnemende gemeenten ook zelf een bijdrage doen van in totaal € 3.400.000, gedurende de periode 2012-2018. Het aandeel van Achtkarspelen hierin bedraagt € 333.723. Dit bedrag is aan deze voorziening toegevoegd. Saldo 31-12-2012 € 333.723.

Programma 4 - Leefomgeving

- *Voorziening baggeren*

Voorheen werden de kosten van het baggeren van watergangen geactiveerd. Dit is echter niet meer toegestaan. Om toch de voorgenomen werkzaamheden aan de havens van Gerkesklooster, Kootstertille en De Swadde te Twijzelerheide uit te kunnen voeren, is deze voorziening ingesteld. Wegens een afroming is € 50.000 uit deze voorziening vrijgevallen. Saldo 31-12-2012 € 176.996.

Programma 5 - Ontwikkeling

- *Voorziening bouwgrondexploitatie*

De voorziening is bedoeld voor het opvangen van verwachte verliezen op de in exploitatie genomen complexen in de bouwgrondexploitatie. Dit verlies is becijferd op € 457.004 voor vier complexen. Daarnaast is deze voorziening bedoeld voor het compenseren van negatieve verschillen tussen de boekwaarde en de taxatiewaarde van nog niet in exploitatie genomen gronden. Dit negatieve verschil bedraagt €

44.277. Genoemde bedragen zijn in 2012 aan deze voorziening toegevoegd. Saldo 31-10-2012 € 501.281.

- *Voorziening bouwrijp maken bouwgrondexploitatie*

De voorziening is bedoeld voor het dekken van de kosten van het afronden van werkzaamheden in verband met het bouwrijp maken van nagenoeg afgewikkelde complexen. In verband hiermee is € 4.800 ten laste van deze voorziening gebracht. Wegens een afroming is € 440.475 uit deze voorziening vrijgevallen.

Saldo 31-12-2012 € 463.221.

- *Voorziening bijdrage reconstructie N358*

Deze voorziening is ontstaan uit de reserve "gemeentelijke bijdrage PVVP" en is bestemd voor de gemeentelijke bijdrage aan de provincie voor de reconstructie van de N358 Lutkepost-afslag Augustinusga. Saldo 31-12-2012 € 91.000.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.724.991	38.992.567
Waarborgsommen	1361	1361
Totaal vaste schulden	43.726.352	38.993.928

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schuld over 2012:

	Saldo 31-12-2011	Opname	Aflossing	Saldo 31-12-2012
Onderhandse leningen:				
t.b.v. Stichting Woningbouw Achtkarspelen	7.730.000		4.230.000	3.500.000
t.b.v. Woonfriesland	13.062.939		4.795.619	8.267.320
subtotaal woningbouw	20.792.939	0	9.025.619	11.767.320
t.b.v. eigen financiering	22.932.052	9.000.000	4.706.805	27.225.247
Waarborgsommen	1361			1361
Totaal vaste schulden	43.726.353	9.000.000	13.732.425	38.993.929

De rente- en aflossingsverplichtingen van de leningen berusten bij de gemeente Achtkarspelen. De totale rentelast over 2012 bedroeg € 1.681.050.

De verstrekte geldleningen ten behoeve van de woningbouw (Stichting Woningbouw Achtkarspelen en WoonFriesland) zijn op de balans opgenomen onder de financiële vaste activa. Het bedrag aan aflossingen dat binnen één jaar vervalt, dus in begrotingsjaar 2013, bedraagt € 9.376.089.

- Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende componenten:

	Stand 31-12-2012	Stand 31-12-2012
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1jaar	12.216.150	11.718.478
Overlopende passiva	4.771.638	4.417.012
Totaal vlottende passiva	16.987.788	16.135.491

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze schulden kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Kasgeldleningen	6.000.000	4.000.000
Bank- en giroaldi	1480.449	2.637.163
Overige schulden		
- crediteuren	3.975.639	4.638.672
- crediteuren sociale zaken	733.270	272.135
- salarissen en sociale lasten	17.284	63.065
- overige schulden	9.507	107.443
Totaal	12.216.149	11.718.478

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

	Stand 31-12-2011	Stand 31-12-2012
Nog te betalen bedragen	1.349.873	2.092.447
Vooruitontvangen bedragen	8.130	41.793
Vooruitontvangen voorschotbedragen	3.413.635	2.282.772
Tussenrekening bank sociale zaken	0	533.036
Totaal	4.771.638	4.950.048

Onder de nog te betalen bedragen vallen met name de nog niet vervallen rente van geldleningen en diverse overige afrekeningen en verplichtingen welke reeds in 2012 zijn aangegaan maar per de balansdatum nog niet in rekening zijn gebracht. Ook de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen vallen onder de overlopende passiva. Van de ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel kan onderstaand verloop worden weergegeven:

Uitkering	Saldo 1-1	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12
Bijdrage aanpassing c.a. bebouwde kom grenzen	4.416		4.416	0
Bijdrage actie < 25% verkeersslachtoffers	1836		1836	0
Bijdrage voor ondersteuning opvoeding	37.732		37.732	0
Bijdrage tbv OKP-gelden	128.000		128.000	0
Bijdrage voor noordelijke ontsluitingsweg Buitenpost	62.400		26.800	35.600
Bijdrage rondweg Buitenpost	2.541.032		2.053.754	487.278
Gelden wet inburgering	53.655		53.655	0
Bijdrage woninggebonden subsidies	361.348		58.501	302.846
Gereserveerde bijdragen ivm terugbetaalverplichting	64.246		64.246	0
Bijdragen vital rural area	12.740		12.740	0
Bijdrage inzake schulddienstverlening	54.934		54.934	0
Bijdragen tbv aanleg fietspaden	87.477		87.477	0
Bijdrage inzake kosten duurzaam veilig	3.820		3.820	0
Bijdragen t.b.v. investeringen	0	212.398		212.398
Gelden ambitieproject NOF digitaal	0	29.149		29.149
Bijdrage Informatiepunten Noordlike Fryske Wâlden	0	15.500		15.500
Gereserveerde middelen inkomensvoorziening	0	1.200.000		1.200.000
	3.413.635	1.457.047	2.587.911	2.282.772

Waarborgen en garanties

De gemeente Achtkarspelen heeft zich garant gesteld voor de betaling van de rente en aflossing van door diverse instellingen en particulieren aangevane geldleningen.

De navolgende groepen zijn te onderscheiden:

Lening t.b.v.	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Restant 31-12-2011	Restant 31-12-2012	Risico gemeente
verkrijgen/verbeteren woningen	26.135.589	50%	7.111.211	6.413.530	3.206.765
regeling GSHG	33.105	100%	642	642	642
klimleningen	2.287.053	0%	0	0	0
rechtspersonen	34.515.571	100%	25.789.030	25.023.749	25.023.749
rechtspersonen	2.949.572	diverse	0	0	0
Totaal	65.920.890		32.900.883	31.437.921	28.231.156

In 2012 hebben zich geen verliezen wegens verleende garantstellingen voorgedaan.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In het jaar 2009 is met een leverancier een lease-overeenkomst aangevane tot plaatsing van 15 repromachines. Deze overeenkomst loopt tot en met 2013 en de vaste kosten bedragen € 11.496 per jaar.

Toelichting op de programmarekening

De programmarekening met toelichting is de tegenhanger van het overzicht van baten en lasten met toelichting, zoals die in de begroting is opgenomen. Het overzicht van baten en lasten in de begroting 2012 is ingedeeld naar de zes programma's waarin alle baten en lasten zijn opgenomen, inclusief de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de reserves.

De jaarrekening over begrotingsjaar 2012 sluit met een positief saldo van € 2.442.000,-. De belangrijkste oorzaken die tot dit resultaat hebben geleid zijn:

Saldo van de begroting	843.000,-
Algemene uitkering, afrekening 2011 en bijstelling 2012	625.000,-
Voordeel rondweg Buitenpost	855.000,-
Saldo van overige invloeden	<u>119.000,-</u>
Resultaat na bestemming	2.442.000,-

Voor een toelichting op de verschillen tussen begroot 31-12 en de realisatie wordt verwezen naar de analyse in het jaarverslag. De toelichting hieronder is een weergave van de belangrijkste verschillen tussen het begrote bedrag per 1-1 en 31-12. Verder bevat deze toelichting een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien en een overzicht van de incidentele baten en lasten.

Verschillen tussen begroot 1-1 en 31-12

Programma 1 - Samenleving

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	1247.167	887.669	934.448
Lasten	11562.173	11565.823	11618.596
Resultaat voor bestemming	-10.315.006	-10.678.154	-10.684.148
Toevoeging/onttrekking aan reserves	47.000	28.384	30.000
Resultaat na bestemming	-10.268.006	-10.649.770	-10.654.148

Baten

Op begrotingsbasis zijn de baten afgenomen met bijna € 360.000. Dit is met name veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

Jeugdbeleid – jeugdgezondheidszorg & CJG Achtkarspelen	-563.000
Welzijnsaccommodaties – huisvestingskosten	163.000
Overige invloeden	<u>40.000</u>
	-360.000

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten toegenomen met € 4.000. Dit is het saldo van de volgende wijzigingen:

Onderwijshuisvesting en gemeenschappelijke onderwijslasten	-236.000
Deeltaken onderwijs – leerling-vervoer	100.000
Wmo collectief AWBZ	168.000
Overige invloeden	<u>-28.000</u>
	4.000

Programma 2 - Werk, Inkomen & Zorg

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	20.899.836	24.262.681	27.210.591
Lasten	25.880.653	30.667.898	34.247.066
Resultaat voor bestemming	-4.980.817	-6.405.217	-7.036.475
Toevoeging/onttrekking aan reserves		-186.000	301.049
Resultaat na bestemming	-4.980.817	-6.591.217	-6.735.426

Baten

Op begrotingsbasis zijn de lasten toegenomen met € 3.363.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

P-budget – Achtkarspelen	193.000
P-budget - Kollumerland	47.000
Inkomensvoorziening Achtkarspelen	2.561.000
Inkomensvoorziening Kollumerland	755.000
Sociale werkvoorziening	<u>-210.000</u>
	3.363.000

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten toegenomen met € 4.787.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

P-budget – re-integratie	189.000
Inkomensvoorziening Achtkarspelen	2.330.000
Inkomensvoorziening Kollumerland	755.000
Minimabeleid Achtkarspelen	333.000
Sociale werkvoorziening	625.000
WMO	101.000
Uitvoeringskosten WIZ	443.000
Overige invloeden	<u>11.000</u>
	4.787.000

Programma 3 - Veiligheid

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	33.000	39.920	50.718
Lasten	1.174.033	1.146.949	1.123.800
Resultaat voor bestemming	-1.141.033	-1.107.029	-1.073.082
Toevoeging/onttrekking aan reserves			
Resultaat na bestemming	-1.141.033	-1.107.029	-1.073.082

Baten

Op begrotingsbasis zijn de baten licht gestegen, voornamelijk als gevolg van ontwikkelingen genoemd in de bestuursrapportages.

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten afgenomen met € 27.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

Samenwerkingen en deelnemingen	-65.000
Handhaving sociale veiligheid	-10.000
Crisisbeheersing – diverse kosten	52.000
Overige invloeden	<u>-4.000</u>
	-27.000

Programma 4 – Leefomgeving

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	5.512.553	5.562.553	6.644.846
Lasten	12.884.754	11.139.820	11.313.904
Resultaat voor bestemming	-7.372.201	-5.577.267	-4.669.058
Toevoeging/onttrekking aan reserves	492.113	351.460	148.730
Resultaat na bestemming	-6.880.088	-5.225.807	-4.520.328

Baten

Op begrotingsbasis zijn de baten gestegen met € 50.000. Dit is veroorzaakt door een vrijval uit de voorziening baggeren.

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten afgenomen met € 1.745.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

Wegen, straten en pleinen, met name Voorstraat Buitenpost	1.565.000
Riolering	-177.000
Overige invloeden	<u>-3.000</u>
	-1.745.000

Programma 5 - Ontwikkeling

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	2.762.465	3.788.093	9.132.709
Lasten	4.092.546	4.468.651	9.427.108
Resultaat voor bestemming	-1.330.081	-680.558	-294.399
Toevoeging/onttrekking aan reserves	1.164.937	330.495	344.218
Resultaat na bestemming	-165.144	-350.063	49.819

Baten

Op begrotingsbasis zijn de baten toegenomen met € 1.026.000. Dit is met name veroorzaakt door een voortijdige winstneming bij de bouwgrondexploitatie.

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten toegenomen met € 376.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

Gronden en landerijen	94.000
Structuur- en bestemmingsplannen / ontwikkelvisie B'post-Kollum	125.000
Duorsum Dwaande mei wenjen / duurzaamheid	36.000
Uitvoeringskosten Ontwikkeling	90.000
Overige invloeden	<u>31.000</u>
	376.000

Programma 6, Dienstverlening

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	524.958	562.818	737.122
Lasten	8.170.200	8.295.275	8.347.515
Resultaat voor bestemming	-7.645.242	-7.732.457	-7.610.393
Toevoeging/onttrekking aan reserves	245.887	877.245	693.801
Resultaat na bestemming	-7.399.355	-6.855.212	-6.916.592

Baten

Op begrotingsbasis zijn de baten met € 38.000 toegenomen. Dit is vooral veroorzaakt door een bate uit het project Vital Rural Area.

Lasten

Op begrotingsbasis zijn de lasten toegenomen met € 125.000. Dit is veroorzaakt door de volgende wijzigingen:

Beheerseenheid basisregistraties	58.000
Gemeentehuis	-48.000
Automatisering	-56.000
Saldo financieringsfunctie	150.000
Overige invloeden	<u>21.000</u>
	125.000

Lokale heffingen

De gemeente Achtkarspelen kent de volgende niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen die als algemeen dekkingsmiddel worden ingezet:

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Onroerende zaakbelasting, gebruikersdeel	613.660	613.660	580.641
Onroerende zaakbelasting, eigenaarsdeel	3.855.435	3.855.435	3.830.561
Forensenbelasting	4.500	4.500	5.148
Reclamebelasting	45.000	45.000	47.738
Resultaat voor bestemming	4.518.595	4.518.595	4.464.088

De netto opbrengst reclamebelasting wordt doorbetaald aan de Stichting Ondernemersfonds centrum Surhuisterveen. Op begrotingsbasis hebben zich bij de lokale heffingen geen verschillen voorgedaan.

Algemene uitkering

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	26.388.580	27.132.830	27.758.282

Op begrotingsbasis is de raming van de algemene uitkering met € 744.000 verhoogd. Dit is vooral veroorzaakt door de overheveling van de specifieke BDU-rijksbijdrage voor het CJG naar de algemene uitkering.

Dividend

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
NV Fryslân Miljeu en Afvalsturing	152.250	152.250	181.159
Bank Nederlandse Gemeenten	200.000	100.867	100.868
Eneco NV	134.000	194.406	214.557
Totaal dividend	486.250	447.523	496.584

Het dividend van Fryslân Miljeu en Afvalsturing is conform de begroting als bate op programma 4 verantwoord en dus niet als algemeen dekkingsmiddel.

Op begrotingsbasis is het dividend per saldo verlaagd met € 39.000. Dit is veroorzaakt door een minus bij de BNG door het nieuwe dividendbeleid dat erop gericht is het eigen vermogen te vergroten door minder winst uit te keren. Een plus deed zich voor bij Eneco door een hogere winst.

Saldo van de financieringsfunctie

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten, ontvangen rente	0	0	5.878
Lasten, betaalde rente	1.898.388	1.748.388	1.719.310
Saldo financieringsfunctie	-1.898.388	-1.748.388	-1.713.432

Op begrotingsbasis (tweede bestuursrapportage) is de raming voor rentelasten met € 150.000 verlaagd. Dit was mogelijk door de lage tarieven op de geldmarkt voor kortlopende financieringsvormen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Bespaarde rente	786.849	881.869	895.708

Het financieren van de aankoop of vervaardiging van duurzame activa vindt plaats met hetzij eigen vermogen, hetzij vreemd (van derden afkomstig) vermogen. In het laatste geval dient aan de geldverstrekker een vergoeding betaald te worden die als last in de begroting is opgenomen en toegerekend wordt aan de verschillende programma's. Bij financiering met eigen vermogen vindt er uiteraard geen rentebetaling plaats. Voor een zuiver beeld wordt de bespaarde rente door het gebruik van eigen vermogen voor de financiering van activa als (fictieve) rentelast meegenomen en op dezelfde wijze aan programma's toegerekend als betaalde rente. Door deze fictieve rente als last op te nemen ontstaat, als tegenhanger, een bate die als overig algemeen dekkingsmiddel wordt verantwoord.

Aanwending van het gebruik van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting was een bedrag voor structureel onvoorzien opgenomen van € 30.000. In de loop van het jaar zijn er geen verdere toevoegingen geweest. Een deel van dit bedrag, € 5.253, is aangewend voor het afsluiten van een verzekering verontreinigde stoffen. Voor eenmalig onvoorzien waren geen middelen opgenomen.

Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht worden de incidentele baten en lasten uit de programma's van het begrotingsjaar 2012 weergegeven. Mutaties in de reserves vallen niet onder de programma's en zijn daarom niet in dit overzicht opgenomen. Ook posten die kleiner zijn dan € 1.000 zijn niet in dit overzicht opgenomen.

	Lasten	Baten
Samenleving		
Kunst, taal en cultuurbeleid	6.292	
Gezondheidszorg, project AED	2.839	
Gezondheidszorg - algemeen, bijdrage Hulpverleningsdienst		13.843
Jeugdbeleid - jeugdgezondheidszorg, bijdrage Hulpverl.dienst		40.000
Totaal Samenleving	9.131	53.843
Werk, Inkomen & Zorg		
Inkomensvoorziening Achtkarspelen - terugbetaling bbz	43.833	
Inkomensvoorziening K'land - wwv, afrekeningen	35.994	
Uitvoeringskosten WIZ algemeen (manager)	45.810	
M inimabeleid - team Ondersteuning - cluster SDV	12.503	
P-budget - team wwv - cluster werk, afrekeningen	7.071	
M inimabeleid Achtkarspelen - bijzondere bijstand	18.183	
P-budget - team wwv - cluster werk, vergoeding uitv.kosten		63.833
Totaal Werk, Inkomen & Zorg	163.394	63.833
Veiligheid		
Samenwerkingen en deelnemingen, bijdrage Hulpverl.dienst		15.278
Totaal Veiligheid	0	15.278
Leefomgeving		
Uitbreiding parkeervoorziening stationsgebied	1.558	
Nationaal landschap	7.527	
Duurzaamheid	27.042	
Structuur- en bestemmingsplannen	5.524	
Gronden en landerijen, correctie afboekingsboekwaarde		286.566
Wegen bijwerken - voordeel rondweg Buitenpost		855.163
Herinrichting Voorstraat Buitenpost		56.336
Woonruimtelijke voorzieningen - vergoeding borgstelling		3.750
	41.651	1.201.815

	Lasten	Baten
Ontwikkeling		
Glasvezel bedrijventerreinen	2.060	
Visie ruimtelijke inrichting en herinr.maatrgelen Voorstraat	23.265	
Sociaal Econo misch M asterplan	13.893	
Recreatieve inrichting museumterrein De Spitkeet	17.450	
Kanoproject	16.323	
Totaal ontwikkeling	72.991	0
Dienstverlening		
Digitalisering raadsvergadering en	1904	
Beheerseenheid basisregistraties	50.528	
Verkiezingen tweede kamer	22.771	
Totaal Dienstverlening	75.203	0
Totaal incidentele baten en lasten	362.370	1.334.769

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

De gemeente Achtkar spelen ontvangt van diverse departementen specifieke uitkeringen, waaraan voorwaarden zijn verbonden als het gaat om de besteding van de gelden. De verantwoording die daarover moet worden afgelegd vindt plaats door middel van de zogenaamde Sisa-bijlage. Hierin zijn alle specifieke uitkeringen die de gemeente ontvangt en waarvan is besloten de verantwoording via de single information, single audit (Sisa) methode te laten plaatsvinden opgenomen.

Voor 2012 vallen de volgende specifieke uitkeringen van de gemeente onder de Sisa verantwoordingssystematiek:

- Verzameluitkering I&M
- Spoorse doorsnijdingen
- Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)
- Brede doeluitkering verkeer en vervoer - Sisa tussen medeoverheden
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeenten inclusief Wgr totaal 2011
- Gebundelde uitkering 2012
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)
- Wet Participatiebudget (WPB) 2012
- Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU CJG)

Nadere toelichting bij Sisa-tabel:

- Kolom 1 = afkorting van de naam van het betreffende departement
- Kolom 2 = nummer van de specifieke uitkering
- Kolom 3 = naam van de specifieke uitkering en de juridische grondslag
- Kolom 4 t/m 9 = indicatoren

I&M	E5	Verzameluitkering I&M Regeling verzameluitkering Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Besteding (jaar T) (en eventueel besteding van voorgaande jaren voor zover nog niet eerder verantwoord)			
			Aard controle R Indicatornummer: E5 / 01 € 32.589			
I&M	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1 Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen Gemeenten	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is) Afspraak	Aantal afgeronde projecten (jaar T) Realisatie	Eindverantwoording Ja/Nee	
			Aard controle R Indicatornummer: E26 / 01 1	Aard controle R Indicatornummer: E26 / 02 1	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E26 / 03 Ja	
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie.
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01 € 195.587	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02 € 0	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03 € 0	Aard controle nvt Indicatornummer: D9 / 04 € 0

I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee
		Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 Traverse Twijzel: 1020167	€ 0	€ 0		Nee
			2 Fietspad West Buitenpost: 1010823	€ 0	€ 0		Nee
			3 Fietspad Kuipersweg- Lutkepost Buitenpost: 1010830	€ 0	€ 0		Nee
			4 Fietspad Voorstraat Buitenpost: 1010834	€ 0	€ 0		Nee
			5 Manifest Verkeersveiligheid: 965362	€ 6.862	€ 6.862		Nee

SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren;
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoorden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	exclusief deel openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01</i>	exclusief deel openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02</i>
			23,75	2,00

SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 02</i>	
		€ 8.495.188	€ 249.184		
		I. 2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 04</i>	
		€ 479.813	€ 3.439		
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatonummer: G2 / 06</i>	
		€ 45.876	€ 0		

		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 08</i>				
		I. 5 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 09</i>					
			€ 68.656	€ 16.487				
			€ 0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
			€ 102.085	€ 144.000	€ 18.209	€ 48.964	€ 43.433	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>				
			€ 0	€ 0				

G5	Wet participatiebudget (WPB)	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regelluw	Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.					
								<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 05</i>
								€ 1.661.208	€ 199.428	€ 1.740	€ 0	€ 0
		Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.									
		<i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 06</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 07</i>									

VWS	H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG)_Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin.	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee
		Tijdelijke regeling CJG Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: H10_2010 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: H10_2010 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: H10_2010 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: H10_2010 / 04</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: H10_2010 / 05</i>
			€ 581.766	€ 618.558	€ 813.018	€ 1.016.308	Ja

